

**SAKİN ŞEHİR (CITTASLOW) YÖNETİCİLERİNİN
SAKİN ŞEHİR HAREKETİNE VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞE YÖNELİK
DEĞERLENDİRMELERİ**

Sema EKİNCEK
(Yüksek Lisans Tezi)

Eskişehir, 2014

**SAKİN ŞEHİR (CITTASLOW) YÖNETİCİLERİNİN
SAKİN ŞEHİR HAREKETİNE VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞE YÖNELİK
DEĞERLENDİRMELERİ**

SEMA EKİNCEK

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı
Danışman: Yard. Doç. Dr. Emre Ozan AKSÖZ

Eskişehir
Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü
Kasım, 2014

Bu tez çalışması BAP Komisyonunca kabul edilen 1303E053 no'lu proje kapsamında desteklenmiştir.

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAYI

Sema EKİNCEK'in "Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketine ve Sürdürülebilirliğe Yönelik Değerlendirmeleri" başlıklı tezi 18 Kasım 2014 tarihinde, aşağıdaki jüri tarafından Lisansüstü Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca toplanan Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalında, yüksek lisans tezi olarak değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Üye (Tez Danışmanı) : Yrd.Doç.Dr.E.Ozan AKSÖZ

Üye : Prof.Dr.Meryem AKOĞLAN KOZAK

Üye : Yrd.Doç.Dr.Sibel GÜLER

İmza

Prof.Dr.Kemal YILDIRIM
Anadolu Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürü

Yüksek Lisans Tez Özü
**SAKİN ŞEHİR (CITTASLOW) YÖNETİCİLERİNİN SAKİN ŞEHİR
HAREKETİNE VE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞE YÖNELİK
DEĞERLENDİRMELERİ**

Sema EKİNCEK
Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı
Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kasım 2014
Danışman: Yard. Doç. Dr. Emre Ozan AKSÖZ

Dünyada hızla gelişen sakin şehir hareketi, son yıllarda Türkiye’de de gelişim göstermeye başlamıştır. Bu hareket, şehirlerimizin sürdürülebilir destinasyonlar haline gelmesinde önemli bir araç haline dönüşmektedir. Bu bağlamda, sakin şehir hareketinin yayılmasında hareketin paydaşı ve yürütücüsü olan sakin şehir yöneticileri büyük önem arz etmektedir. Buradan yola çıkarak çalışma, sakin şehir yöneticilerinin; profillerini ve sakin şehirlerin amaçlarına, kriterlerine, katılım sürecine ve sürdürülebilirlik açısından destinasyona ve sakin şehirlere yönelik değerlendirmelerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Çalışma kapsamında alanyazın taraması ve uzman görüşleri alınarak soru formu geliştirilmiştir. Çalışma evrenini sakin şehir yöneticileri oluşturmaktadır. Çalışmada kullanılan soru formu evrenin tamamına (167 yönetici) ulaştırılmış, 70 yöneticiden geri dönüş alınmıştır. Verilerin analizinde tanımlayıcı istatistiklerin yanı sıra Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H testlerinden faydalanılmıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda sakin şehir yöneticilerinin profilleri tespit edilmiş, sakin şehirlerin amaçları önem derecesine göre, kriterleri ise zorluk derecesine göre yöneticiler tarafından sınıflandırılmış, sakin şehir hareketine katılım süreci, sakin şehirlerin sürdürülebilirliğe ve destinasyonun sürdürülebilirliğine olan katkısı yöneticiler tarafından değerlendirilmiştir. Çalışma, alanyazına katkı sağlamanın yanında sakin şehir olmaya aday yöneticilere de öneriler getirmeyi amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler: Yavaş Hareketi, Sakin Şehirler, Sürdürülebilirlik, Sakin Şehir Yöneticileri.

Abstract

THE EVALUATION OF CITTASLOW DIRECTORS ON CITTASLOW MOVEMENT AND SUSTAINABILITY

Sema EKİNCEK

Department of Tourism Management

Anadolu University, Graduate School of Social Sciences, November, 2014

Advisor: Asst. Prof. Dr. Emre Ozan AKSÖZ

Cittaslow Movement which develops rapidly around the world has also begun to progress in Turkey in recent years. This movement is turning into an important tool for our cities to become sustainable destinations. In this context, cittaslow managers, who are coordinators and stakeholders in expansion of the movement, have great importance. The aim of this study is to reveal the assessments of cittaslow managers regarding the destination and cittaslows, in terms of cittaslows' objectives, criteria, involvement process and sustainability by putting forth their profiles.

Within the scope of the study, the data collection instrument was developed by literature review and expert opinions. The population of this study contains directors of cittaslows. Surveys were delivered to whole population (167 managers) of the study, 70 responses were received. In addition to the descriptive statistics; Mann-Whitney U and Kruskal-Wallis H tests were used in the analysis of the obtained data. In guidance of study findings, profiles of cittaslow managers were determined. Objectives of cittaslows were classified according to their severity and their criteria were classified in accordance with their degree of difficulty by the managers. Evaluation of managers regarding involvement in cittaslow movement were identified, contribution of cittaslows to sustainability and the sustainability of the destination were evaluated by the directors. Finally, the conclusions and the implications were discussed in detail on the basis of study findings, in addition to contribute the literature and suggestions were made for Turkey on developing cittaslow movement and the directors who want to participate Cittaslow Movement.

Keywords: Slow movement, Cittaslow, Sustainability, Directors of Cittaslow.

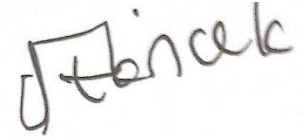
18/11/2014

Etik İlke ve Kurallara Uygunluk Beyannamesi

Bu tez/proje çalışmasının bana ait, özgün bir çalışma olduğunu; çalışmamın hazırlık, veri toplama, analiz ve bilgilerin sunumunda bilimsel etik ilke ve kurallara uygun davrandığımı; bu çalışma kapsamında elde edilmeyen tüm veri ve bilgiler için kaynak gösterdiğimi ve bu kaynaklara kaynakçada yer verdiğimi; bu çalışmanın Anadolu Üniversitesi tarafından kullanılan bilimsel intihal tespit programıyla tarandığını ve hiçbir şekilde intihal içermediğini beyan ederim.

Her hangi bir zamanda, çalışmamla ilgili yaptığım bu beyana aykırı bir durumun saptanması durumunda, ortaya çıkacak tüm ahlaki ve hukuki sonuçlara razı olduğumu bildiririm.

Sema EKİNCEK

Önsöz

Akademik desteğinin yanı sıra çalışmamın her anında bana bir arkadaş olarak yaklaşan ve yardımlarını esirgemeyen değerli hocam Emre Ozan AKSÖZ'e,

Çalışmanın araştırma bölümüne katkılarından dolayı Başta Tunç SOYER ve Bülent KÖSTEM olmak üzere tüm Seferihisar Belediyesi'ne,

Bu günlere gelmem de en büyük destek ve emeği sağlayan canım babam İlhan ÖNDER, canım annem Emine ÖNDER ve birbirinden kıymetli iki ablam Gönül ATAŞ ve Sabiha ÖKSÜZ'e,

Bana her anımda destek olan ve hayatıma anlam katan güzel eşim Ali EKİNCEK'e,

Son olarak çalışmamın son dönemlerinde bana verilen en güzel hediye olan ve minik tekmeleriyle her zaman varlığını hissettiğim oğlum Ömer EKİNCEK'e,

Yürekten teşekkürler...

Özgeçmiş

Sema EKİNCEK

Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı
Yüksek Lisans

Eğitim

Lisans	2010	Anadolu Üniversitesi, Turizm Fakültesi Turizm ve Otel İşletmeciliği Bölümü
Lise	2005	Özdere Tahir Çamur Anadolu Otelcilik ve Turizm Meslek Lisesi/İzmir

Kişisel Bilgiler

Doğum yeri/ yılı: 15.06.1986/İzmir

Cinsiyet: Kadın

Yabancı dil: İngilizce

İçindekiler

Jüri ve Enstitü Onayı.....	Error! Bookmark not defined.
Yüksek Lisans Tez Özü	iii
Abstract.....	iv
Etik İlke ve Kurallara Uygunluk Beyannamesi	v
Önsöz.....	vi
Özgeçmiş	vii
Tablolar Listesi	xi
Şekiller Listesi	xiii
1. Giriş.....	1
1.1. Problem	2
1.2. Amaç	3
1.3. Önem	4
1.4. Sınırlılıklar.....	5
2. Alanyazın	6
2.1. Yavaş Hareketi (Slow Movement)	6
2.1.1. Yavaş yemek (Slow food)	8
2.1.2. Yavaş yaşam (Slow living).....	15
2.1.3. Yavaş turizm (Slow tourism)	16
2.1.4. Yavaş seyahat (Slow travel)	20
2.1.5. Yavaş işletmecilik (Slow business).....	21
2.1.6. Yavaş ticaret (Slow trade).....	22
2.1.7. Yavaş para (Slow money).....	23
2.1.8. Diğer yavaş hareketleri	24
2.2. Yavaş (Sakin) Şehir Hareketi, Konusu ve Kapsamı	27
2.2.1. Sakin şehir organizasyon yapısı.....	30
2.2.2. Sakin şehir kriterleri	32
2.2.3. Sakin şehir başvuru süreci	33
2.2.3.1. Başvuru mektubu	33
2.2.3.2. Bilgilendirme çalışmaları.....	34
2.2.3.3. Sakin şehir adaylık dosyasının hazırlanması	34

2.2.3.4. Adaylık dosyasının sakin şehir Türkiye'ye teslim edilmesi ve puanlaması.....	34
2.2.3.5. Adaylık dosyasının genel merkez tarafından incelenmesi	35
2.2.4.Dünyadaki sakin şehirler	35
2.2.5.Türkiye'deki sakin şehirler	38
2.3. Konuyla İlgili Önceki Çalışmalar	39
2.4. Sürdürülebilirlik Kavramı	49
2.5. Sakin Şehir ve Sürdürülebilirlik Kavramı.....	51
3. Yöntem	57
3.1. Araştırmanın Modeli.....	57
3.2. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	57
3.3. Veri Toplama Aracı ve Süreci.....	60
3.4. Veri Analizi	63
3.4.1.Güvenilirlik ve geçerlilik	63
3.4.2.Shapiro Wilk W testi	64
3.4.3.Parametrik olmayan testler	64
3.4.3.1.Mann Whitney U testi	65
3.4.3.2.Kruskal Wallis H testi	65
4. Bulgular ve Yorum	66
4.1. Sakin Şehir Yöneticilerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular.....	66
4.2. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Olma Sürecine Yönelik Değerlendirmeleri.....	67
4.3. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehirlere Yönelik Değerlendirmeleri.....	69
4.4. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketine Katılım Sürecine Yönelik Değerlendirmeleri	73
4.5. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehirler ve Destinasyona Yönelik Değerlendirmeleri.....	74
4.6. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehirleri Sürdürülebilirlik Açısından Değerlendirmeleri	75

4.7. Mann-Whitney U Testi Sonuçları.....	76
4.8. Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları.....	77
5. Sonuç ve Öneriler.....	85
Ekler.....	95
Kaynakça	131

Tablolar Listesi

Tablo 1. Hızlı ve Yavaş Akımının Karşılaştırılması	7
Tablo 2. Türkiye’deki Slow Food Şubeleri.....	14
Tablo 3. Hızlı ve Yavaş İfadeleri	16
Tablo 4. Sakin Şehirlerin Ülkelere Göre Dağılımı.....	36
Tablo 5. Sakin Şehir Olarak Kabul Edilen Bazı Şehirler ve Özellikleri	38
Tablo 6. Araştırmaya Katılan Sakin Şehir Yöneticileri.....	59
Tablo 7. Araştırmada Kullanılan Anket Sorularının Alındığı Kaynaklar.....	61
Tablo 8. Sürdürülebilirliğin Boyutlarının Normal Dağılım Test Sonuçları.....	64
Tablo 9. Sakin Şehir Yöneticilerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	67
Tablo 10. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Hakkında Bilgi Sahibi Olma Şekli	68
Tablo 11. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketine Başvuru Öncesi Hazırlık Sürecine İlişkin Değerlendirmeleri	68
Tablo 12. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketinin Amaçlarına Yönelik Değerlendirmeleri	70
Tablo 13. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Kriterlerine Yönelik Değerlendirmeleri	71
Tablo 14. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Olma Sürecine Yönelik Değerlendirmeleri	73
Tablo 15. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketine Katılım Sürecine Yönelik Değerlendirmeleri.....	74

Tablo 16. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehirlerin Destinasyon Üzerindeki Etkilerine Yönelik Değerlendirmeleri.....	75
Tablo 17. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehirler ve Sürdürülebilirliğin Boyutlarına Yönelik Değerlendirmeleri	76
Tablo 18. Yöneticilerin Cinsiyetleri İle Sürdürülebilirlik Açısından Sakin Şehirleri Değerlendirmeleri (Mann Whitney U Testi Sonuçları).....	77
Tablo 19. Yöneticilerinin Yaşları İle Sürdürülebilirlik Açısından Sakin Şehirleri Değerlendirmeleri (Kruskal Wallis H Testi Sonuçları).....	78
Tablo 20. Yöneticilerin Sakin Şehir Olma Yılı İle Sürdürülebilirlik Açısından Sakin Şehirleri Değerlendirmeleri (Kruskal Wallis H Testi Sonuçları).....	80
Tablo 21. Yöneticilerin Yöneticilik Deneyimi İle Sürdürülebilirlik Açısından Sakin Şehirleri Değerlendirmeleri (Kruskal Wallis H Testi Sonuçları).....	82
Tablo 22. Yöneticilerin Eğitim Durumu ile Sürdürülebilirlik Açısından Sakin Şehirleri Değerlendirmeleri (Kruskal Wallis H Testi Sonuçları).....	83

Şekiller Listesi

Şekil 1. Slow Food'un Logosu	9
Şekil 2. Terra Madre (Toprak Ana) Hareketi.....	12
Şekil 3. Yavaş Turizm ve Diğer Eko Turizm Ürünleri.....	19
Şekil 4. Sakin Şehir Logosu.....	29
Şekil 5. Sakin Şehir Slogan.....	30
Şekil 6. Türkiye'deki Sakin Şehirler	39
Şekil 7. 3-E Modeli	52
Şekil 8. Sürdürülebilirliğin Boyutları ve Sakin Şehir Kriterleri	54
Şekil 9. Belirli Evrenler İçin Örneklem Büyüklüğü Belirleme Formülü	59

1. Giriş

Dünya’da olduğu gibi Türkiye’de de son yıllarda artış göstermekte olan sakin şehirler (cittaslow); yerel kültürün kaybolmaması, karakteristik ve mimarinin korunması, yerel yaşam kalitesinin arttırılması gibi konuların yanı sıra sürdürülebilirlik açısından da büyük önem taşımaktadır.

Bünyesinde 29 ayrı ülkeden 189 küçük kent ve kasabayı bir araya getiren bu küçük kentler ağı kendine özgü ismi, logosu, misyonu ve ilkeleriyle bir destinasyon markası olarak küresel ölçekte hızla yaygınlaşmakta ve turizm araştırmacılarının ilgisini çekmektedir (Heitmann vd., 2011: 1; www.cittaslow.org).

Sakin şehir hareketine yönelik yapılan çalışmalar incelendiğinde, özellikle sakin şehir hareketine katılım süreci, kriterleri ve sakin şehir hareketinin sürdürülebilirliğe olan katkısını belirlemeye yönelik çalışmalara henüz gerektiği kadar önem verilmediği tespit edilmiştir. Çalışmanın sakin şehir hareketi, bu hareketin sürdürülebilirlikle olan ilişkisi, sakin şehir olmaya aday şehirlere yönelik öneriler geliştirilmesi, alanyazına katkı sağlanması ve bundan sonra yapılacak benzer çalışmalara taban oluşturulması açısından önemli olduğu düşünülmektedir.

Bu çalışma; sakin şehir yöneticilerinin profillerini ortaya koyarak yöneticilerin bakış açısıyla katılım sürecindeki ve sakin şehirlerdeki olumlu ve olumsuz gelişmelere aynı zamanda sürdürülebilirliğe ilişkin yönetici değerlendirmelerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Buna bağlı olarak çalışma; sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir katılım süreci, kriterleri ve sürdürülebilirlik konusunda yargılara katılım düzeylerini ortaya koyması anlamında önemlidir.

Çalışmanın **birinci bölümünde**, araştırmanın problemi, amacı, önemi, varsayımı sınırlılıkları ve sakin şehir olgusuna ilişkin tanımlar yer almaktadır. **İkinci bölümde**, sakin şehir hareketinin doğduğu Yavaş Hareketi’nden bahsedilmiş ve bu yönde yapılan daha önceki çalışmalar incelenmiştir. Bunun devamında sakin şehir hareketi incelenerek, bu hareket açıklanmaya çalışılmış ve Dünya’da ve Türkiye’de bulunan sakin şehirlerin durumu incelenmiştir. Çalışmanın **üçüncü bölümünde**, sürdürülebilirlik kavramı incelenerek, sürdürülebilirliğin sakin şehirlerle olan ilişkisi ele alınmıştır. **Dördüncü**

bölümde ise, sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir hareketine katılım sürecine, sakin şehirlerin kriterlerine ve sakin şehirlerin sürdürülebilirliğe olan etkisine ilişkin görüşlerinin ampirik olarak değerlendirilmesi amacıyla bir araştırma gerçekleştirilmiştir. Yine bu bölümde, araştırmanın yöntemi açıklanmış ve istatistik testler aracılığıyla analiz edilen verilerin bulguları ortaya konulmuştur. Çalışmanın son bölümü olan **beşinci bölümde** ise; bir önceki bölümden elde edilen bulgular çerçevesinde sonuç ve önerilere yer verilmiştir.

1.1. Problem

Ülkelerin, bölgelerin ve kıtaların sürdürülebilirliğini sağlayarak ayakta kalabilmesi son yıllarda gelişen bir faaliyet olarak ortaya çıkmaktadır. Sürdürülebilir gelişimini sağlayamayan, çekiciliklerini çeşitlendirerek sunamayan, kaynaklarını en iyi şekilde değerlendiremeyen, yeni ve yaratıcı pazarlama faaliyetleri gerçekleştiremeyen destinasyonlar, gelecekte uluslararası pazardaki paylarını kaybetmeye mahkûm olacaklardır (Özdemir, 2008: 6-12). Bu açıdan bakıldığında destinasyonların sürdürülebilirliğini sağlayacak yaklaşım ve stratejilere ihtiyaç duyulmaktadır.

Sakin şehirler hızlı ve tüketime dayalı bir hayat felsefesinin hâkim olduğu şehir yaşamına ve tasarımına alternatif getirmeyi hedeflemektedir. Bu hedefe ulaşmada ve modern dünyanın birçok “aynılaşmış” kentinden farklı kalabilmede şehirlerin hangi alanlarda önemli ve özel olduklarının iyi belirlenmesi ve bu özelliklerini korumak için stratejiler geliştirilmesi, bunun için yerel değerlere sahip çıkılması, korunması ve geliştirilmesi önemli bir gereklilik olarak görülmektedir. Zira küreselleşen dünyada meydana gelen teknolojik gelişmeler; insanlar arasındaki iletişimi, kaynaşmayı ve değişimi kolaylaştırır da, farklılıkları törpüleyerek tek tip bir insan modeli ortaya koyarak (Sırım, 2012) şehirleri de tek tip hale getirmektedir. Bu farklılıkları korumanın yerel kültürü ön plana çıkartmak adına çok büyük bir adım olacağı söylenebilir. Sakin şehir kriterlerini uygulayan şehirlerin, ulusal ve uluslararası düzeyde bir ilgi merkezi haline geleceği söylenebilir. Özenle korunan şehir dokusunun, tarihî mirasın belirgin hale getirilmesinin, sakin ve sükûnetli görüntüsünün alışıldık tatil anlayışını da değiştireceği düşünülmektedir (Sırım, 2012).

Yerel kalkınmanın yanı sıra şehirlerin sürdürülebilirliği açısından da etkin olarak kullanılabilecek olan sakin şehir hareketine gereken önemin verilmediği ve içeriğinin tam fark edilmediği görülmüştür. Bununla birlikte, hareketin bazı bölge ve yöneticiler tarafından ilk planda turizmi arttıracak ekonomik bir araç olarak algılandığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda, sakin şehirlerin sürdürülebilirliğe olan katkısı ve uzun vadede şehre kazandıracağı değerler göz ardı edilmektedir. Sakin şehirlere yönelik olarak yapılmış çalışmalara bakıldığında ise; sakin şehir veya sakin şehir hareketine katılmak isteyen şehirler örneğinin, yerel halk ve ziyaretçilerin ele alındığı görülmektedir. Diğer yandan, sakin şehir yöneticilerini ele alan ve yönetici değerlendirmelerini inceleyen çalışmaların az sayıda olduğu tespit edilmiştir. Buradan hareketle araştırma problemi, sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir hareketi ve sürdürülebilirlik ilişkisine yönelik değerlendirmelerini ortaya koymaktır.

1.2. Amaç

Günümüzde turistler, ziyaret ettikleri destinasyonun kendine özgü dokusunun yitirilmemiş olmasına dikkat etmektedirler. Sakin şehirler özellikle küçük şehirlerin bu anlamda dokularını yitirmemelerine ve kendilerini bu şekilde tanıtmalarına yardımcı olmaktadır. Bu açıdan bakıldığında sakin şehir hareketi, sürdürülebilirlik açısından önemli bir harekettir. Çalışma, sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir katılım sürecine, kriterlere ve aynı zamanda hareketin sürdürülebilirliğe ilişkin değerlendirmelerini ortaya koymayı amaçlamaktadır. Diğer bir ifadeyle, sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir katılım süreci, kriterleri ve sürdürülebilirlik konusundaki yargılara katılım düzeylerinin belirlenmesi çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Bu amaç öncelikle çalışmaya veri toplamak için tasarlanan soru formunda sorulan her bir yargıya ilişkin yöneticilerin katılım düzeylerinin tespit edilmesine dayanmaktadır. Soru formunda, sakin şehir yöneticilerinin demografik özellikleri ile birlikte sakin şehir olma sürecine, sakin şehrin yaşına, sakin şehir hareketinden nasıl bilgi sahibi olduklarına ilişkin sorular yer almaktadır. Demografik sorulardan sonra, yöneticilerin sakin şehir kriterlerine katılım sürecindeki yargılara ve sürdürülebilirlikle olan ilişkisine katılım düzeyleri arasında bir farklılığın olup olmadığının saptanmasına ilişkin sorular yöneltilmiş ve böylece çalışmanın temel ve alt amaçlarına yönelik sorulara cevap aranmıştır.

Çalışmanın alt amaçları ise aşağıda yer almaktadır:

- Sakin şehirlere yönelik dünyadaki ve Türkiye’deki mevcut durum ve uygulamaları ortaya koymak,
- Yöneticiler açısından sakin şehirler ve sürdürülebilirlik arasındaki ilişkiyi tespit etmek,
- Sakin şehir yöneticilerinin demografik özellikleri ile sürdürülebilirlik açısından sakin şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık olup olmadığını ortaya koymak,
- Diğer şehirlerin de sakin şehir hareketine ve faaliyetlerine katılmasını sağlayacak koşulların yapılandırılması için öneriler geliştirmek,
- Sakin şehir konusunda yapılacak çalışmalara ve hareketin uygulayıcılarına katkı sağlamak amaçlanmaktadır.

1.3. Önem

Sakin şehir hareketi, yerel bir kalkınma modeli olarak şehrin turizm faaliyetleri açısından yerel zenginliklerinin ziyaretçilere kendi özgünlüğünü bozulmadan sunulabilmesi fırsatını vermesi açısından önemlidir. Bunun yanı sıra, bir destinasyon olarak sakin şehirlerin sürdürülebilirliğe olan katkısı ve bunu yaparken hareketin önemli paydaşlarından biri olan sakin şehir yöneticilerinin değerlendirmelerini ortaya koymak çalışmayı önemli kılmaktadır. Daha önce de belirtildiği gibi, sakin şehir örneklerini inceleyen ve sakin şehirleri ekonomik anlamda ele alan çalışmaların sayısı oldukça fazladır. Bununla birlikte, sakin şehirde yaşayan yerel halkı ya da sakin şehirleri ziyaret edenlere yönelik çalışmalara da sıkça rastlanırken, sakin şehirlerin sürdürülebilirliğini sağlamada en önemli paydaşlardan biri olan yöneticiler üzerine yapılan çalışmalar diğerlerine nazaran daha az sayıdadır. Bu çalışmada sakin şehir yöneticilerine ulaşmak ve güncel bir yaklaşım olan sakin şehir kavramını ele almak çalışmanın özgünlüğünü arttırıcı unsurlardır. Ayrıca, bu çalışma ile sakin şehir yöneticilerinin sakin şehirlere ve sürdürülebilirliğe yönelik değerlendirmeleri ölçülerek karşılaştırılabilecektir.

1.4. Sınırlılıklar

Çalışma, zaman, maliyet ve uygulama kısıtları göz önünde bulundurularak öncelikle 2013 yılında İzmir Seferihisar’ da gerçekleştirilmiş olan Sakin Şehir Genel Kurul Toplantısı katılımcıları ile sınırlı tutulmuştur. Fakat toplantıya katılımın belli ülkelerden ve az sayıda olması; İtalya gibi harekette büyük çoğunluğa sahip ülkelerin katılımının çok az olması gibi sebeplerden dolayı sakin şehir yöneticilerine elektronik posta aracılığıyla ulaşmak zorunda kalınmıştır. Anketin yöneticilere e-posta aracılığıyla uygulanması kişilere ulaşmada ve kişilerin yoğunlukları sebebiyle cevap vermeme ya da geç cevap verme gibi bazı sıkıntılar doğurmuştur. Bunun sonucunda yöneticilere ulaşmak, onlardan yanıt almak ve anketi gerçekleştirmek oldukça uzun zaman gerektirmiştir.

2. Alanyazın

Zaman küresel ekonomik sistemde önemli bir maliyet unsuru olarak görüldüğünden (Yurtseven vd., 2010: 2); bazı araştırmacılar, bu durumun küresel ölçüde yaşanan kapitalist genişlemenin bir sonucu olarak ortaya çıktığını belirtmektedir (Knox, 2005). Küreselleşme kent ve çevre değerleri üzerinde olumsuz etkiler yapmaktan da geri kalmamaktadır (Bauman, 1997; Robertson, 1999; Orum ve Chen, 2003). Küreselleşme bölgesel çevreden, yurdundan edilmiş bir çevreye olan dönüşümü ve giderek fiziksel ve coğrafi mekânın özelliklerinin değiştirilmesini ifade etmektedir (Parkins ve Craig, 2006: 2).

Küreselleşmenin kültürel boyuta olan olumsuz etkisi de gün geçtikçe belirginleşmektedir. Buna göre küreselleşme, Batı değer ve yaşam biçimlerinin hâkim olduğu tek bir dünya yaratarak, dünya ölçeğinde kültürel bir örnekliği niteleyen bir süreç olması nedeniyle olumsuz olarak değerlendirilmektedir (Tural, 2004). Nitekim dünyanın birçok yerinde arabalar, hava alanları, binalar, kılık-kıyafet, ayakta hızlı yemek (Fast food) yeme gibi hususlardaki benzerliklerin görülmesi, küreselleşmenin bir boyutu olan kültürel küreselleşmenin etkinliğinin sonucudur (Bostancı, 1990: 32). Küreselleşmenin bireylerin yaşamlarında neden olduğu olumsuz değişimler, Yavaş Hareketi'ni çekici bir alternatif olarak ortaya çıkarmıştır. Doğal olarak yavaşlık küreselleşme karşıtı hareketle ortak amaçlar içermektedir.

Küreselleşmenin olumsuz etkilerine karşı olan Yavaş Hareketi (Slow Movement); hızlı, modern hayatı eleştiren ve hayatın birçok alanında hız ve modern tüketim kalıplarını dönüştürecek bir kültürel değişimi savunan toplumsal bir harekettir (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 107). 1986 yılında Carlo Petrini tarafından ortaya atılan, yerel yiyecek ve yerel kültürü korumayı amaç edinen Yavaş Yemek (Slow Food) hareketi Yavaş Hareketinin (Slow Movement) temelini oluşturmaktadır. Bu anlamda, öncelikle Yavaş Hareketi'nden bahsetmek yerinde olacaktır.

2.1. Yavaş Hareketi (Slow Movement)

Küreselleşmenin ve aynı zamanda hız kazanan teknolojilerin etkisi ile ortak bir kültürün ortaya çıkmaya başladığı söylenebilir. Bu durum küresel işletmeleri ortaya çıkarmış ve

bu işletmelere ürünlerini tüm dünyaya yayma olanağı tanımıştır. McDonald's, Starbucks, Levis gibi hızlı toplum anlayışının simgesi haline gelen ürünler yerel piyasalara sunulurken hem yerel ürünleri hem de yerel kültürleri tehdit eder duruma gelmiştir (Yurtseven vd., 2010: 3). Bunun sonucunda yerel kültür ve değerler yok olmaya ve küresel bir kültür ortaya çıkmaya başlamıştır. İnsanlar aynı markaları giymeye aynı kültürel değerlere sahip olmaya ve kendi yerel kültürel değerlerini unutmaya başlamıştır. İnsanların bozulmaya başlayan bu değerler için bir önlem alması gerekliliği sonucunda sürdürülebilirlik ve yavaşlık konuları gündeme gelmeye başlamıştır. Bu duruma ilk başkaldırı ise; yaşamdaki bu hızlanmanın ve kültürel değerlerin yok oluşunun bir türü olan hızlı yemek endüstrisinde gerçekleşmiştir. Yavaş yemek (Slow food) hareketi 1986 yılında hızlı yemek zinciri olan McDonald's restoranını protesto etmek amacıyla Carlo Petrini tarafından başlatılmıştır. Bu hareketin sonucunda yavaş yemek hareketi dünyanın diğer bölgelerinde de kabul görmüş ve Yavaş Hareketi'ne dönüşmüştür.

Yavaş Hareketi, dünyanın her bölgesinin yerel kültürünü korumasını ve sahip çıkmasını savunmakta, küreselleşmeyi reddetmemekle birlikte özgünlüğü ve küreselleşmenin olumsuz etkilerini vurgulamaktadır. Yavaş Hareketi; hıza karşı bir reaksiyon olmakla birlikte saate bakmaktan ve sürekli aceleden kaçınmak, yaşam kalitesini yükseltmek ve zamanın hızını kesmek amacıyla ortaya çıkan hareketleri kapsamaktadır (Caffyn, 2007). Yavaş ve hızlı akımının karşılaştırması Tablo 1'de ele alınmaktadır.

Tablo 1. Hızlı ve Yavaş Akımının Karşılaştırılması

Yaklaşımlar	Hızlı	Yavaş
Özellikler	Homojen	Kişiyeye özgü
	Tek zorunluluk	Çoklu zorunluluk
	Eşit olmayan	Eşit
	Endüstriyel	El işi
	Standart	Özel
	Kurumsal/ Şirket Destekli	Yerel girişim/ Halk destekli
	Sürdürülemez	Sürdürülebilir
	Kopyalanmış	Özgün / Otantik
	Düşük kalite	Yüksek kalite
	Çoğaltılabilir	Kişiyeye özgü
Örnekler	Yerel tarih ve kültüre duyarsız	Yerel tarih ve kültüre duyarlı
	Mega Kentsel Gelişim Projeleri	Toplum ekonomik gelişimi
	Ağır Endüstrileşme/ Hava kirliliği	Yavaş şehirler
	Endüstriyel gıda sistemleri	Yavaş yemek

Kaynak: Knox ve Mayer, 2009: 35

Tablo 1’de hızlı ve yavaş yaklaşımlarının arasındaki farklar karşılaştırılmıştır. Hızlı akım; eşitsiz, standart, kurumsal, sürdürülemez, düşük kalite ve yerel tarih ve kültüre duyarsız olarak tanımlanmaktadır. Yavaş akım ise eşit, özel, taban örgütü, sürdürülebilir, yüksek kaliteli ve yerel tarih ve kültüre duyarlı olarak görülmektedir. Bu karşılaştırma sonucunda hızlı akımın kaliteyi düşürdüğü, sürdürülebilirliği sağlayamadığı; aynı zamanda yerel tarih ve kültürü göz ardı etmesinden yola çıkarak tek tip kültürler ve şehirler ortaya çıkarmaya başladığı söylenebilir.

Yavaş Hareketi son yıllarda hayatın diğer alanlarına da uyarlanmış bunun sonucunda yavaş yaşam, yavaş turizm, yavaş seyahat, yavaş yemek, yavaş işletmecilik ve sakin şehir gibi kavramların ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Bunun dışında yavaş para, yavaş tıp, yavaş okul, yavaş kitap gibi akımlar da Yavaş Hareketi’nin içinde yer almaktadır (www.slowmovement.com). Bu bölümde bu hareketler sırasıyla açıklanmaktadır.

2.1.1. Yavaş yemek (Slow food)

Yavaşlamayı beslenmeden başlatan hareket Slow Food olmuştur. Yavaş Hareketi’nin ilk çıkış noktası olan yavaş yemek (slow food) kavramı 1986 yılında Roma’nın simgesel meydanlarından birisi olan İspanyol Merdivenleri’nde (Piazza di Spagna) McDonald’s restoranının açılışına bir tepki olarak Carlo Petrini önderliğinde duyarlı bir grup protestocu tarafından başlatılmıştır. McDonalds’ı protesto eden bu gruba göre yeni açılan bu mekân hem meydanın estetiğini bozmakta hem de İtalyan yemek kültürüne ve beslenme alışkanlığına büyük bir darbe vermektedir (Petrini ve Padovani, 2011: 110).

Petrini’ye göre, “İnsanların mideleri hızla dolarken, ruhları yavaş yavaş boşalmaktadır”. Petrini aslında insanın nefesini kesen, rahat ve keyfine vararak bir yemek yedirtmeyen, adeta lokmalarını boğazına dizen bir dünyaya isyanın adı olarak da görülmektedir (Parkins ve Craig, 2006). Yavaş yemek 9 Kasım 1989’da Paris Opéra Comique’de 15 üye ülke tarafından Slow Food Manifestosu’nun imzalanmasıyla kurulmuştur. Kuruluş Manifestosunun kapsamı, 2007 yılındaki 5. Slow Food Kongresinde Declaration of Puebla’nın onaylanmasıyla genişletilmiştir. Bu hareket küreselleşmenin şehirlerin dokusunu, sakinlerini ve yaşam tarzını standartlaştırmasını ve yerel özelliklerini ortadan kaldırmasını engelleme amacını taşıyan, Yavaş Beslenme Manifestosu doğrultusunda

hareket eden bir gönüllü tepki hareketidir. Yavaş Yemek Manifestosu iyi, temiz ve adil gıda ilkelerini tanımlamaktadır.

Yavaş yemek; uluslararası bir sivil toplum örgütü olarak yerel yemek kültürünün bir parçası olan, yemekten zevk alınan, taze ve mevsimsel yiyeceklerle beslenmeyi tanımlayan ve kaliteden ödün vermeden üretilen “iyi”, çevre, insan ve hayvan sağlığına zarar vermeyen, sağlığa uygun gıda üretimi ve tüketimini destekleyen, yerel üretime sahip çıkılan “temiz”, tüketicilerin satın alma gücünü aşmayan; küçük ölçekli üreticiler için adil olan fiyatlar kanunsuzluk ve haksız kazancın engellendiği “adil” gıdayı desteklemektedir (www.slowfood.com).

Yavaş yemek; hızlı yemek kültürüne, yerel gıda geleneklerinin kayboluşuna ve insanların giderek ne yedikleri, yedikleri gıdaların nereden geldiği, tadının nasıl olduğu ve yemek seçimlerimizin dünyayı nasıl etkilediği konusundaki vurdumduymazlıklarına karşı kurulmuş, üyelerinin destekleriyle yürütülen, kâr amacı gütmeyen bir eko-gastronomi organizasyonudur (www.slowfood.com). Bu hareket, postmodern bir tüketim karşıtı olarak, çağdaş yaşam kalitesini artıran, hatta yiyeceğin tüketimine bir kültür, kimlik ve estetik konusu olarak bakan bir çaba olarak da değerlendirilebilir.

Yavaş yemek, “iyi, temiz, adil gıda” prensibiyle endüstriyel gıdalara ve beslenme biçimlerine karşı mücadele vermekte, unutulmaya yüz tutan yeme içme geleneklerinin tarım yöntemlerinin ve biyoçeşitliliğin korunması için çalışmaktadır. Hareket, aynı zamanda kendine sembol olarak belirlediği salyangoz figüründe ana mesajını verme çabasıdır. Yavaş, temkinli, ancak kararlı bir şekilde ilerleyen salyangoz, cüssesinden beklenmeyecek mesafeler aşmakta; bunu yaparken de geçtiği yerlerde ince bir iz bırakmaktadır (Kavas ve Kavas, 2012).

Şekil 1. Slow Food'un Logosu

Kaynak: www.slowfood.com

Yavaş yemek hareketi, gastronomi geleneğinin ve biyolojik çeşitliliğin korunması; küçük ölçekli üreticiler ve tüketiciler arasında ağ inşasının tanıtımı; tüketicinin yiyecek, lezzet, gıda ve çevre bilgisini geliştirmesinin amaçlanması olmak üzere üç ana eylem alanından oluşmaktadır (Petrini, 2003; Malatesta vd., 2005; Parkins ve Craig, 2006).

Yavaş yemek; organik, mevsimlik, geleneksel ve özgün gıdaların üretim ve tüketimini vurgular ve teşvik ederken bunların yüksek kaliteli, özellikli, yerel tarihe ve kültüre duyarlı zanaat odaklı ve sürdürülebilir karakteristiklerini öne çıkarır. Hareketin temelinde “yöresellik” kavramı vardır. Yavaş yemek, geleneksel yemekler, üretim şekilleri, şarap, peynir, meyve ve sebze gibi yetiştirilen ürünler yoluyla ifade edilen bir bölgenin özelliklerini ve yerel çeşitliliği vurgulamaktadır (Özkan, 2011: 16). Petrini’ye göre yöresellik kavramı, her bir küçük tarımsal bölgeye ve o bölgede yetişen üretilen ve pişirilen yemeklere eşsiz karakterini veren doğal faktörler (toprak, su, eğim, rakım, bitki örtüsü, iklim) ile beşeri faktörlerin (gelenekler, toprak işleme yöntemi vb.) bir karışımıdır.

Yavaş yemek hareketi, küresel dünyanın getirdiği tehditlere karşı yerel mutfağı korumayı, doğal ve özgün üretimi insanlara tanıtmayı amaçlamaktadır (www.cittaslowturkiye.org). Bu hareket İtalya’da resmen tanınan merkezi ile Avrupa’da yayılan bir olgu haline gelmiştir. 1992 yılında Almanya’da açılmış bunu 1993 yılında İsviçre izlemiştir. Slow Food Amerika kurulup, 2000 yılında New York’ta açıldıktan sonra daha birçok ulusal Slow Food hareketi kurulmuştur. 2003 yılında Fransa, 2004 yılında Japonya açılmış, 2005 yılında Büyük Britanya, 2008 yılında Hollanda ve Avustralya açılmıştır (www.slowfood.com). Yavaş Yemek hareketinin dünya çapında 150 ülkeden 1.500 şubesiyle 100.000’den fazla destekçisi bulunmaktadır (www.cittaslowturkiye.org). Bu kadar kısa sürede bu derece hızlı yayılması konunun ilgi çekici ve araştırılmaya değer bir hareket olduğunu göstermektedir.

Yavaş yemek; yerel, bölgesel ve küresel düzeyde çeşitli faaliyetler düzenlemektedir. Bunlar her yıl düzenlenen 5.000’den fazla slow food girişimi, 10.000 küçük üreticinin katıldığı 400 Presidia projesi (biyoçeşitliliği koruma amaçlı), yok olma tehdidiyle karşı karşıya kalan 1000’i aşkın ürünün tanıtıldığı Ark of Taste kataloğu, 1.300 gıda eğitimi faaliyeti, 100 ülkede 350 okul bahçesi projesi, Terra Madre (Toprak Ana) ağının düzenlediği 2.000’den fazla yiyecek topluluğunun, 1.000 aşçı, 500 akademisyen ve 1.000

genç gönüllünün katıldığı faaliyetler sayılmaktadır (www.slowfood.com). Yavaş yemek felsefesini yaymak ve teorideki düşünceleri pratiğe yaymak için geliştirilen bu projeler aşağıda kısaca açıklanacaktır.

Presidia; belirli bir ürünü üreten bir grup üretici üzerine odaklanıp, üretim ve pazarlama teknikleri geliştirerek çalışmalarının ekonomik olarak verimli olmasını sağlayan yerel projelerdir. Presidia programı Slow Food’un üreticileri, ürünlerinin doğrudan pazarlanmasını, korunmasını ve tanıtımını yapmaya iten bir araçtır. Slow Food Biyolojik Çeşitlilik Vakfı tüm dünyada Presidia’nın gelişim ve tanıtımını desteklemektedir. 2003 yılında Toskana’da kurularak yerel kültürel kimliklere, dünyanın kaynaklarına, sürdürülebilir hayvancılığa ve bireysel tüketicilerin sağlığına saygılı bir tarımsal sistemi önermektedir. Presidia, Ark of Taste’in bir çalışma kolu olarak 1999’da İtalya’da başlamıştır. Kaybolmaya yüz tutmuş yüzlerce ürün Ark of Taste tarafından kataloglanmış ve Slow Food, Presidia aracılığı ile dünya gıda üretimine sağlam bir katkıda bulunmaya karar vermiştir. İlk iki “test projesi” İtalya’nın kuzeydoğusunda Piedmont bölgesinde gerçekleşmiştir. İlk Morozzo horozunu kurtarmaya yönelik ikincisiyse Toskana’da Zolfino fasulyesiyle ilgili girişimlerdir. İlk önemli mihenk taşlarından biri de 2000 yılında Torino’daki Salone del Gusto’da gerçekleşmiştir. İlk 90 İtalyan Presidiası’nın tanıtıldığı yiyecek ve şarap festivali kamunun ve medyanın büyük ilgisini çekmiştir Uluslararası Presidia’nın geliştirilmesi ise 2000 yılında başlamış, ilk 19 Presidia 2002’de yine aynı yerde tanıtılmıştır. Günümüzde İtalya’da 200’den fazla, dünyada da 65 tane Presidia projesi bulunmaktadır. Bu projeler, tarihi ekosistemlerin korunmasına kırsal alanların ekonomik yönden canlandırılmasına, bölgesel kalkınma ve turizme katkı sağlamaktadırlar.

Yavaş yemeğin, gelişen dünyada başlattığı Presidia projeleri yalnızca üretimle ilgili gerçeklerle değil aynı zamanda sosyokültürel ve çevresel açılardan da ilgili olmaktadır. Örneğin; üreticilerin çocuklarının okula gönderilmesi, kadınların üretime katılımlarının desteklenmesi gibi faaliyetler bulunmaktadır. Yalnızca gastronomik geleneğin korunması değil bir ürünün, teknik destekle (ziraatçı danışmanlığı, piyasadaki uzmanlarla iş tecrübelerinin paylaşılması vb.) veya gerekli ekipmanın teminine katkıyla geliştirilmesine de yardımcı olmaktadır.

The Ark of Taste (Lezzet Sandığı); tüm dünyadan yok olma riski taşıyan gıda ürünlerini seçip kataloglamaktadır. İlk olarak 1996'da Torino'daki Salone del Gusto'da toplanmış, amaçlarını belirleyen manifesto ise bir yıl sonra açıklanmıştır. Esas amacı, esnafı ve tarımsal gelenekleri besleyen ekonomik, sosyal, kültürel miras olabilecek farklı örnekleri kurtarmaktır. The Ark of Taste yalnızca kâğıt üstünde kalan bir arşiv çalışması olmayıp aynı zamanda Presidia için de altyapı oluşturmaktadır. Yapılan araştırma, açıklama ve kataloglama çalışmaları Presidium'a katılan üreticilerle pratiğe de dökülmüş olurlar. 1996 yılında Ark of Taste'in kuruluşundan bu yana, 50 ülkeden 800 ürün dâhil edilmiştir. Bu liste sadece hazır gıdalar ve gıda ürünleri değil, pek çok hayvan ırklarının yanı sıra sebze ve meyve çeşitlerini içerir. Katalogda tüm gıdalar onları yetiştirmek ve satın almak isteyenler için bir kaynak listesi eşlik eder.

Yavaş yemek hareketine destek olmak için 2003 yılında ise **Terra Madre (Toprak Ana) hareketi** başlatılmıştır. Uluslararası Gıda Toplulukları Ağı olan Terra Madre hareketi, küreselleşmenin tür ve kültür çeşitliliğini, yerel ekonomileri ve yerli bilgi birikimini yok ettiği düşüncesinden hareketle, küçük üreticileri bir araya getiren, geleneksel beslenmeye verilecek önem ile toprağa daha çok yaklaşılabileceğini, bunun da insanları rahatlatacağını öne sürmektedir (Eker, 2006).

Şekil 2. Terra Madre (Toprak Ana) Hareketi

Kaynak: www.terramadre.info

Terra Madre, iki yılda bir İtalya'nın Torino kentinde dünyanın dört bir yanından gelen insanların buluştuğu büyük bir platformdur. Çiftçi, köylü, küçük üretici, peynirci, çoban, akademisyen, araştırmacı, aktivist, yazar, gazeteci, kooperatif temsilcisi, öğretmen, öğrenci, işçi, memur, aşçı, lokanta sahibi, akla gelebilecek her meslekten yiyecek içecek dünyası ile ilgili kişi Terra Madre etkinliğinde bir araya gelmektedir. Biyoçeşitliliği ve çevreyi korumak, tohumun patentleşmesine ve GDO'lu ürünlere karşı çıkmak, su hakkını savunmak, geleneksel üretim biçimlerinin sürdürülebilirliğini sağlamak, küresel kartellerin dayatmalarına direnmek gibi pek çok konuda tartışmalar, paneller yapılmasının yanı sıra, dünyanın dört bir yanından projeler sunulmakta, üretimler, fikirler paylaşılmaktadır.

Dünyayı kendi çıkarları doğrultusunda yönetenlere, uluslararası şirketlerin getirdiği felaketlere karşı çıkanlar geleceğe dair umutlarını bu ortamda paylaşmaktadır. Özetle Terra Madre; topraktan ekmeğini çıkaranların, toprağı korumak isteyenlerin el ele tutuştuğu, kalplerin birlikte çarptığı, küreselliğin getirdiği sonuçlara karşı küresel bir direniş ortamı, aynı kaygıları taşıyan insanların küresel iletişim ağı olarak tanımlanabilir (www.slowfoodanadolu.com).

Bunlar genel olarak yerel ürünlerin ve yerel üreticilerin desteklenmesini, geliştirilmesini böylece yerel kültürün korunarak gücünü kazanmasını sağlayan projelerdir. Bu noktada Türkiye'de "*Sefertası Hareketi*" adıyla 1999 Mart'ta ortaya çıkan bir hareket vardır. Bu hareketin amacı da, yavaş yemek hareketine paralel bir çizgide, evde yemek pişirilmesini ve aile sofralarını hızlı beslenme olgusunun olumsuz etkilerine karşı toplumun bağışıklık mekanizması olarak görmektedir. İsim ve sembol olarak seçilen Sefertası, gelenekselliği simgelemektedir (Eker, 2006). Sefertası Hareketi geleneksel lezzetlerin korunmasını, unutulmamasını ve yaygınlaşmasını savunan bir sivil toplum hareketidir. Sefertası hareketi isminin seçiminin nedeni, sefertasına verilen sembolik değerlerdir. Sefertası, korumayı ve taşımayı sembolize etmektedir (Özkan, 2011: 19).

Sefertası hareketi artık insanlara modern dünyanın bir takıntısı olan hıza, sürekli alışveriş yapmaya, mideye indirdiği şeyin ne olduğunu hatırlamayan açgözlü insanların hayat karmaşasına ve huzursuzluğuna karşı bir tılsımı hatırlatmaktadır. Hareketin en büyük özelliği geleneksel tatları teşvik etmesi, ne yendiğinin farkında olunması, çeşitli

beslenmeye özendirme ve unutulmuş o eski dost muhabbetlerini, arkadaş sıcaklığını yavaş yenilen sofralarda tekrar kazandırmaya çalışmasıdır (www.hurriyet.com.tr).

Yavaş yemek hareketinin temelini “*convivium*” oluşturmaktadır. Latince “convivium” kelimesi “ziyafet” demektir. Eski Romalıları göre yaşamak, hayatı paylaşmak kadar birlikte yemek yemek, sofrayı paylaşmak demektir. Convivium; yerel ürünleri ve gelenekleri teşvik etmek, basit geleneksel aşçılık ve yemek yeme toplantıları düzenlemek, yavaş yemek mesajını yaymak ve eğlenmek amaçlarıyla düzenli buluşan yavaş yemek üye gruplarıdır (Yurtseven vd., 2010: 18).

Yavaş yemek hareketi, gelişmiş bir pazar ekonomisinde, küresel işletmeler tarafından yok edilme korkusu içinde bulunan milyonlarca insanın duyarlılığını yansıtmaktadır. Başta İtalya olmak üzere, Almanya, İsviçre, ABD, Fransa, Japonya ve İngiltere ve Türkiye’de Slow Food merkezleri bulunmaktadır. Slow Food’un Türkiye’de toplam 23 adet convivium (convivia) şubesi bulunmaktadır (Tablo 2).

Tablo 2. Türkiye’deki Slow Food Şubeleri

Türkiye’deki Slow Food Şubeleri
1.Kars (Kars)
2. Adapazarı (Adapazarı)
3. Ankara (Ankara)
4. Antalya Mavi Yengeçler (Antalya)
5. Yenipazar (Yenipazar, Aydın)
6. İzmir Bardacık (Bornova, İzmir)
7. Fırtına Vadisi (Çamlıhemşin, Rize)
8. Bozcaada (Bozcaada, Çanakkale)
9. Gaziantep (Gaziantep)
10. Gökçeada (Gökçeada, Çanakkale)
11. Sile Palamut (İstanbul)
12. Fikir Sahibi Damaklar (İstanbul)
13. Yağmur Böreği (İstanbul)
14. Balkon Bahçeleri (İstanbul)
15. Teos (Seferihisar, İzmir)
16. Keçi Karaburun-Mordoğan (İzmir)
17. İzmir Foça Zeytinalı (İzmir)
18. İhsangazi (Kastamonu)
19. Trakya- Vize (Kırklareli)
20. Yavaş Gari Bodrum (Muğla, Bodrum)
21. Samsun (Samsun)
22. Tire (İzmir)
23. Urla (İzmir)

Kaynak: www.slowfood.com, 2014

Yavaş yemek hareketi, son dönemlerde akademik anlamda da kabul gören bir hareket haline gelmiştir. İtalya’da “Gastronomik Bilimler Üniversitesi” (University of Gastronomic Sciences) ve “Slow Food Editor” adlı bir yayınevi bulunan bu hareket; hızlı yeme anlayışının gıdaları ve yemekleri standartlaştırdığını, lezzeti tek yönlü hale getirdiğini, yemek kültürünün kaybedildiğini, insanı tek tip yemek yemeğe yönlendirdiğini savunmakta, buna tepki olarak yöresel lezzet farklılıklarının korunmasına yönelik çalışmalar yapmaktadır.

Bu harekete göre her ülkenin ve o ülkedeki farklı yörelerin gastronomi kültürü yok edilmemelidir (Kavas ve Kavas, 2012). Bu kültürün yok edilmemesi ise bilinçli bir çaba ve eğitim almayı gerektirir. Bu yüzden Gastronomik Bilimler Üniversitesi’nde yerel lezzetlerin eğitimi verilmekte, İtalyan mutfağının tarihi mirasını elde etmiş, özümsemiş gastronomlar yetiştirilmektedir. Bununla birlikte yetki düzenlemeleri bakımından Avrupa’yla uyumlu olan bu üniversite, satış noktaları farklı tarımsal endüstri ve iş alanları (üretim, pazarlama, dağıtım, iletişim, eğitim, medya, turizm vb.) arasında değişik iş profilleri yaratacak nitelikli işgücü oluşturma hedefindedir (Yurtseven vd., 2010: 22-29).

Yukarıda da belirtildiği gibi; yavaş yemek hareketinin birçok açıdan yararları bulunmaktadır. Yavaş yemek; ekonomik açıdan, artık unutulmaya yüz tutmuş ve ustalık gerektiren yemek çeşitlerini bulmayı ve bunların küresel piyasada yer etmesini sağlamayı amaçlamaktadır. Buna ek olarak; küçük üreticilerin birbirlerini bulmasını sağlayarak, bürokratik engelleri aşmalarına yardımcı olmaktadır. Tüm bunlara ek olarak Slow Food, ortak kültürel ve gastronomik sürdürülebilirliği amaçlayan bir harekettir. Dünyanın en aktif sivil toplum hareketleri arasında bulunan yavaş yemek hareketi, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü tarafından da tanınmıştır (Çiner, 2011: 15).

2.1.2. Yavaş yaşam (Slow living)

Yaşamın hızlanması ve artan uğraşı duygusu, günümüz küresel kültürünün en temel özellikleri olarak ortaya çıkmaktadır. Yavaş yaşam ise; küresel dünyanın ve hızlı yaşam anlayışının tersine, bireylere yaşamı daha nitelikli ve etik kılacak bir değişimi sunmaktadır (Parkins ve Craig, 2006: xi). Hızlı yemek yerine evde yemek yapmak, süpermarkete gitmek yerine halk pazarına gitmek ya da bahçede meyve ve sebze

yetiştirmek, araba kullanmak yerine bisiklete binmek veya yürümek yavaş yaşam anlayışının gerçekleştirebileceği yalın uygulamalardır (Yurtseven vd. 2010: 2).

Yavaş yaşamdaki temel konunun zaman olduğu daha önce belirtilmişti. Temelinde, daha fazla zaman kazanmak yatan yavaş yaşam, var olan geçici düzeni değiştirmek için atılan ciddi teşebbüsleri içermektedir. Yavaş yaşam ağdaş toplum anlayışının hızlı yaşam stilinin olumsuz yönlerine bir tepki olarak ortaya çıkmış bir felsefi değişimdir. Honore (2008) tarafından hızlı olan meşgul, kontrol edici, agresif, aceleci, analitik, stresli, yzeyssel, sabırsız, aktif, kalite değil de miktara önem veren; yavaş ise tam tersine, sakin, dikkatli, alıcı, sessiz, sezgisel, acelesiz, sabırlı miktar yerine kaliteye önem veren olarak tanımlanmıştır.

Tablo 3. Hızlı ve Yavaş İfadeleri

Hızlı	Yavaş
Meşgul, Agresif	Sakin
Kontrol Edici, Stresli,	Alıcı, Sessiz, Sabırlı
Aceleci, Sabırsız, Aktif	Acelesiz, Dikkatli
Yzeyssel, Analitik	Sezgisel
Miktara nem Veren	Kaliteye nem Veren

Kaynak: Honore, 2008.

Hızlı yaşam bireylerin günlerini çalışma, alışveriş yapma ve televizyon izlemek gibi sıradanlaştırmaktadır. Yavaş yaşam ise geç kalma korkusundan uzak, günün tadına vararak zamanın anlamlı ve önemli olgular için kullanılmasını sağlamaktadır. Yavaş yaşam, salt insanların yaşamlarını geliştirmeyip aynı zamanda sayısız sorunlarla başa çıkabilmeyi sağlamaktadır (Yurtseven vd. 2010: 13). Hızlı yaşamın neden olduğu zaman, stres, eşitsizlik, sürdürülemezlik gibi insanoğlunun varlığını olumsuz etkileyebilecek tüm sorunlara karşı bir direnç noktası olarak ‘‘Yavaş Hareketi’’ karşımıza çıkmaktadır.

2.1.3. Yavaş turizm (Slow tourism)

Turizm ve çevrenin birbirinden ayrılamaz nitelikte iki kavram olduğu bilinmektedir. Turizm açısından doğal kaynakların kullanımı büyük önem taşıtmaktadır. Son zamanlarda bu kaynakların gelecek kuşakların kullanımına engel olmadan kullanılması gerekliliği vurgulanmaktadır. Bu bağlamda yavaş turizm, genel turizm konularının sürdürülebilirliğini yansıtmaktadır.

Sürdürülebilirlik; sürekliliği sağlamak, varlığı sürdürmek, ya da korumak anlamına gelmektedir. Bu nedenle, hemen hemen tüm kişi ya da toplum tarafından olumlu bir kavram olarak algılanmaktadır. Buna karşın sürdürülebilir gelişme uygulamalarında kavramın belirsizlikleri ve çelişkileri karşımıza çıkmaktadır. En azından sürdürülebilirliğin yalın bir kavram olmadığı anlaşılmaktadır. Gelişme, insanların gereksinimlerini gelecekte karşılama yeteneğini riske atmadan gerçekleşiyorsa sürdürülebilir olarak düşünülmektedir (World Commission on Environment and Development, 1987; Scarpato, 2002).

Birleşmiş Milletler, sürdürülebilirlik için kapsamlı bir bakış açısı oluşturan Brundtland Raporu'nu yayınlamıştır. Brundtland Raporu, sürdürülebilir gelişmenin temel ilkelerini belirtmektedir. (World Commission on Environment and Development, 1987). Bu ilkeler; ekolojik sınırların olması, temel kaynakların korunması, kaynaklara ulaşımın eşit olması şeklindedir. Brundtland raporuyla birlikte taşıma kapasitesi, türlerin çeşitliliği, topluluk kontrolü, genel ulusal/uluslararası bakış açısı, ekonomik kapasite gibi bazı yeni kavramlar ortaya atılmıştır.

Brundtland Raporu'nun yayınlanmasından sonra da sürdürülebilir gelişme, tam bir tanıma sahip olmayan bir kavram olarak görülmektedir. İnsanlar, bu kavramı uygulama alanlarında kullandıklarında bazı sorunlarla karşılaşmaktadırlar. Birçok araştırmacı, planlamanın sürdürülebilir gelişmeye yardımcı olma konusunda başarısız olduğunu tartışmaktadır (Scarpato, 2002). Sürdürülebilir turizmi sağlamada etkin bir planlama ve yönetim üzerine yapılan tartışmalar bugün de sürmektedir. Brundtland Raporu'ndan hareketle, çeşitli teorik açıklamalar ve yaklaşımlar ortaya çıkmıştır (Wahab ve Pigram, 1997; Mowforth ve Munt, 1998; Swarbrooke, 1999). Turizm, aşağıda belirtilen özellikleri taşıdığı zaman sürdürülebilir olarak düşünülmektedir:

- Ev sahibi topluluğa önem vermek,
- Personel davranışlarında iyi standartlar oluşturmak,
- Yerel topluluklar için ekonomik dönüşümü en üst düzeye çıkarmak,
- Gelişimi düşük bir hızda gerçekleştirmek,
- Çevre dostu olmak,

- Turistin sorumlu bir davranış içinde olması (örneğin; zihinsel hazırlık, yerel dilleri öğrenme, sessizlik, birden fazla ziyaret).

Yukarıdaki ifadelerde de görüldüğü gibi bu kavramları sağlayamayan bir turizm hareketinin sürdürülebilir olmasından bahsetmek mümkün olmayabilir. Bu amaçla turizmde sürdürülebilir olma amacıyla “yavaş turizm” hareketine doğru hızla kaymaktadır. Sürdürülebilir turizm; sürdürülebilir gelişmeden ayrı olarak düşünülememekte ve sürdürülebilir gelişmenin tüm öğelerini kullanarak, onlarla birlikte hareket etmektedir (Swarbrooke, 1999; Scarpato, 2002). Bu öğeler aşağıda sıralanmıştır:

- Toplumlar ve topluluklar,
- Çevre ve doğal kaynaklar,
- Ekonomik sistemler,
- Koruma,
- Tarım

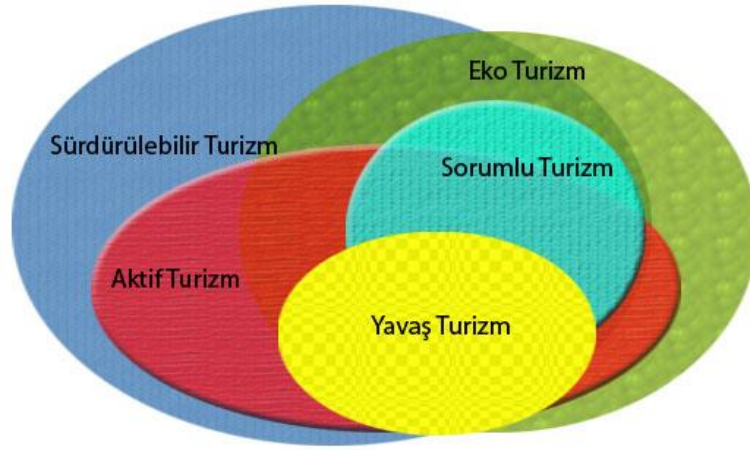
Yavaş turizm belirli bir doğa, manzara, kültür, gastronomi, tarih ve geleneklerin tadını çıkarmak için her bireyin hakkını korumayı amaçlayan, sorumlu ve yenilikçi turizm tanıtımı için yapılan çabalardır. Yavaş turizm, eğitim ve bilginin bölge sakinlerine ve ziyaretçilerine, turizm değerlerini koruma ve kullanması teşvikini amaçlamaktadır (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 124). Yavaş turizm; yararlananları yavaş seyahat aracına yönlendiren, doğal ve kültürel farklılıklara saygı ve uyum gösteren, yerel olanı destekleyen bir turizm türü olarak tanımlanabilir. Sürdürülebilirlikle iç içe olan yavaş turizmin felsefesi altı boyuttan oluşmaktadır (Dall’aglio vd. 2011: 18):

- Zaman (Time)
- Yavaşlık (Slowness)
- Kirlilik (Contamination)
- Gerçeklik (Authenticity)
- Sürdürülebilirlik (Sustainability)
- Heyecan (Emotion)

Yukarıda yer alan turizm felsefesi boyutları ele alındığında yavaş turizmin sürdürülebilirlik boyutunun yanında zaman, kirlilik, yavaşlık, heyecan, gerçeklik gibi

boyutlarının olduğu gör÷lmektedir. Bunların yanı sıra, yavaş turizmin temelinde misafirperverlik de vardır. Gerçek bir konuksever davranış, misafirlere yardım ederek, eğlendirerek, koruyarak ve hizmet ederek sağlanmaktadır (Ritzer, 2011: 129).

Genel olarak bakıldığında yavaş turizmin bazı turizm çeşitleriyle yakından benzerlik gösterdiği gör÷lmektedir. Bu turizm çeşitleri; başta sürdür÷lebilir turizm olmak üzere, eko turizm, sorumlu turizm, aktif turizm şeklinde sıralanmaktadır.

şekil 3. Yavaş Turizm ve Diğer Eko Turizm Ürünleri

Kaynak: Dall'aglio vd., 2011: 22

şekil 3'den de anlaşılacağı üzere yavaş turizm, sürdür÷lebilir turizm, eko turizm, sorumlu ve aktif turizm ile iç içedir. Bu turizm çeşitleri çevreyi ve sürdür÷lebilirliği dikkate alan kitle turizmine alternatif olarak ortaya çıkmıştır. Aşağıda bu turizm çeşitleri belirgin özellikleri ile kısaca açıklanmaktadır.

- *Sürdür÷lebilir turizm*; toplum ve yerel çevre, turizm operatörleri ve turistler ile ilgili konular için farklı ve uzun vadeli faydalar temin edecek bir turizm modelinin geliştirilmesini amaçlamaktadır.
- *Sorumlu turizm*; yerel halkın öncülüğünde sürdür÷lebilirliği ve sosyal sorumluluğun gelişimini düşünmekte ve turizm sektörü, yerel halk ve turistler arasında olumlu bir etkileşim teşviki sağlamaya çalışmaktadır.

- *Eko-turizm*; kitle turizmine alternatif olarak etkiyi en aza indirmek için hassas, vahşi doğa ve genellikle koruma altındaki egzotik yerlere keşif amacıyla yapılan seyahatlerdir. Seyahat edenlerin eğitilmesi, farklı kültürler ve insan haklarına yönelik saygının güçlendirilmesi, çevrenin korunması ve yerel kalkınma fonlarının oluşturulması gibi etik hedeflere sahiptir.
- *Aktif turizm*; seyahat edenin fiziksel ve zihinsel katılımını gerektiren sürdürülebilirlik, biyolojik çeşitliliğin ve kültürün korunmasına dayalı bir turizm türüdür. Gözlem, saygı, uygulama ve etkileşimin aktifliği, bilgilenme ve derinleşme, eğitim ve eğlence kombinasyonu (eğlendirerek eğitime) önemli unsurlarıdır.
- *Yavaş turizm*; talebi ve etik değerlerin sağlanmasını duyarlı hale getiren, zamanın egemenliğini tekrar bize veren, aşırı hızın yarattığı stres ve endişeyi gidermeye izin veren, konuğa onu çevreleyen her şeyle uyumu ve daha derin katılımını sağlayan bir turizm çeşididir. Daha dikkatli, daha sorumlu, daha az standartlaşmış ve sıradanlaşmış beslenme sistemi, kısa dağıtım zinciri olan ürünlerin tercihi, çevre koruma ve saygı, sürdürülebilir süreçlerin kabulü ve yöre halkı ve seyahat edenler arasında verimli etkileşim kurulmasını gerektirir.

Sonuç olarak tüm bu turizm yaklaşımlarının sürdürülebilirlik felsefesinden çıkmış yaklaşımlar olduğunu söyleyebiliriz. Bu yaklaşımlar aynı temele dayanmakta ancak çok küçük farklılıklar ile birbirlerinden ayrılmaktadır.

2.1.4. Yavaş seyahat (Slow travel)

Yavaş Hareketi kapsamında bir diğer yavaş felsefesi ise yavaş seyahattir. Hava taşımacılığı küreselleşmenin bir özeti olarak günümüzde ulaşımın önemli bir parçası haline gelmiştir. Yavaş turizm, taşımacılığın daha yavaş ve çevre dostu formları kullanarak yapılmasını gerektirmektedir. Buna ek olarak, destinasyonlar arasında kamu ve yerel ulaşımının yerellik ve yerel kültür ile bağlantısı teşvik edilmektedir (Heitmann vd., 2011: 119).

Dickinson vd. (2011) yavaş seyahati “Az seyahat eden, seyahat ettikleri yerlerde fazla kalan, gezilerini yavaş yapan kişilere araba ve uçak seyahati yerine başka alternatifler sunan kavramsal bir yapı” olarak tanımlamışlardır.

Yavaş seyahat, turizmin ilk çıkışında olduğu gibi teknoloji, hız, dijital dünya olmaksızın merak, din ve macera arayışı şeklinde gerçekleşmektedir. Genel olarak yavaş seyahat, seyahat için kullanılan ulaşım aracının yavaş olduğu; hava yolu ulaşımı yerine yavaş trenler, feribotlardan ve yerel otobüsleri kullanmayı gerektiren, yerel pazarlar ve mağazalara değer veren, seyahatin zevkin bir parçası olarak gören ve yerel halkın davrandığı gibi davranmayı öngören bir seyahat biçimi olarak tanımlanabilir.

2.1.5. Yavaş işletmecilik (Slow business)

Yavaş işletmecilik; yavaş işletmecilik örneklerini kullanan ve geliştiren alternatif bir iş alanıdır. Bir işletmecilik faaliyetleri farklı insanların birlikte ve huzur içinde yaşayabildiği bir toplum yaratıyorsa bu faaliyet yavaş işletmecilik olarak adlandırılır (Doetuchi, 2003; www.slothclub.com).

Yavaş işletmeciliğin amacı, yalnızca işin kendisiyle ya da parayla ilgili değildir. Yavaş işletmeciliğin bir amacı da, toplumun iyi yönlerini bulmak ve güçlendirmektir. Bu noktanın önemi; barış, doğa ve insan yaşamını uyumla birleştirilen yavaşlıkta yatmaktadır. Buna rağmen gerçekte egemen olan çağdaş ekonomik güç ve iş yaşamı akıl tarafından desteklenen ekonomik küreselleşmeye yani daha büyük, daha hızlı ve daha güçlüye bağlı kalmaya zorlanmaktadır. Birçok iş adamı, ekonomist ve bilim adamı ulusal gelir ve ekonomik büyüme oranlarının nasıl daha fazla arttırılabileceği konusunda çaba harcamaktadır. Ancak; bu yönde ilerleyen ekonomi ve iş yaşamı, insan-insan ve insan-doğa arasındaki ilişkiyi yok etmektedir (Messitte, 2008; www.slothclub.com).

Yavaş işletmecilik, ekolojik, sosyo-kültürel ve ekonomik sistemlerin iyi, temiz ve adil olarak yönetilmesi durumunda bolluk elde edebileceğimizi belirtmektedir. Küreselleşen ve bu yönde gelişmekte olan dünya, sahip olduklarını doğaya vermemekte ya da verememektedir. Bolluğun yeniden geri alınabilmesi, dünyanın tekrar yorumlanması anlamına gelmektedir. Bu yorum, sürdürülebilirliğe dayalıdır. Yavaş işletmecilik, herkesin yaşayabileceği kadarına sahip olmasını yeterli görmektedir. Aşırı servete gerek

yoktur. Yeterli olan herkes için yeterli olandır. Bolluk bu nedenle dayanışma gerektirir. Dayanımcı bolluk, yaşam kalitesini artırır. Yavaş işletmeciliğin kar etmeyen alana da değer verme ve kişinin korkmadan çalışabileceği bir toplum yaratma amaçları vardır (www.slothclub.com). Genel olarak bakıldığında yavaş işletmeciliğin sürdürülebilirlik, adalet ve paylaşma sözcüklerinden oluştuğu ve yeni ekonominin çıktısının yavaşlık olduğunu vurgulamaktadır.

2.1.6. Yavaş ticaret (Slow trade)

Günümüzde dünya toplumları arasındaki ekonomik dengesizlik genişlemekte ve giderek daha da büyümektedir. Adil olmayan ve çıkar amaçlı olarak yapılan ticaret, bu dengesizliği artırmıştır. Yavaş ticaret, üreticilerin sömürmeden onurlu bir yaşam sürmesini ve üretim sürecinin doğayla sürekli barışık kalmasını özendirmektedir. Yavaş ticaret, eşit ilişkiler içinde bir ticaret yapılmasını sağlayacak biçimde uygun ve doğru tarzda olmalıdır (Yurtseven vd., 2010: 88).

Yavaş ticaret anlayışı, 1960'lı yıllardaki öğrenci hareketleri arasında doğmuştur. Öğrenci hareketleriyle birlikte, işletmelerin ve ticaretin gelir düzeyi düşük insanlar için kötü olduğu görüşü yaygınlaşmaya başlamıştır. Yavaş ticaretin çeşitli amaçları bulunmaktadır. Bu amaçları; pazara erişimin sağlanmasıyla üreticilerin yaşam standartlarının ve kalitelerinin iyileştirilmesi, dezavantajlı üreticiler için gelişme olanaklarının sağlanması, tüketicilerin bilinçlendirilmesiyle birlikte satın alma gücünün daha pozitif alanlara aktarılması, diyalog ve ticarete şeffaflıkla eşitliğin sağlanması, küresel ticareti geliştirmek için kuralların ortaya konması, insan haklarının geliştirilmesiyle sosyal adaletin sağlanması biçiminde sıralanabilir (Redfern ve Snedker, 2002'den aktaran Yurtseven vd., 2010: 88).

Yavaş ticaret bir ekonomik sistem olarak, küresel işletmelerin neden olduğu olumsuzlukları gidermektedir. Yavaş ticaretin üreticiler üzerinde olumlu sonuçlar doğurduğu görülmektedir. Örneğin; ürünlerin dağıtım kanallarında bulunan aracı işletmelerin sayısı yok denecek kadar azdır. Bu durum aracılara ödenen komisyonun doğrudan üreticilere gitmesine neden olduğundan, yerel üreticilerin gelirlerini arttırmaktadır. Bir diğer önemli etki ise, üretici kooperatifleri nedeniyle üreticilerin pazarlık güçlerinin önemli ölçüde artmasıdır. Becchetti ve Costantino (2006'dan aktaran

Yurtseven vd., 2010: 95) çiftçiler üzerinde yapmış oldukları araştırma, yavaş ticaret sisteminin içinde olan çiftçilerin gelir düzeylerinin ve memnuniyetlerinin sistem dışında olanlara göre daha fazla olduğunu ortaya koymuştur. Yavaş ticaretin; üreticilerin, örgütlerin, ailelerin ve buna bağlı olarak da toplumun güçlenmesi, gelirinin artması ve yoksulluğun giderilmesi gibi ekonomik etkilerinin olmasının yanında doğal çevre, doğal kaynakların devamlılığı ve sürdürülebilirliği, çevre bilincinin oluşması gibi sosyal etkilerinden de söz etmek mümkündür.

2.1.7. Yavaş para (Slow money)

Yeni ekonomik yaklaşım, sürdürülebilir gelişmeyi gerçekleştirmek amacıyla yeni araçların geliştirilmesini zorunlu kılmaktadır. Bu yeni araçlardan biri de gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde sosyal, ekonomik ve çevresel ihtiyaçları karşılamak amacıyla ulusal para birimi yanında alternatif kur sistemi olarak ortaya çıkan yavaş paradır. Sosyal ve ekonomik sorunlara bir tepki olarak ortaya çıkan yavaş para (yerel kur), küreselleşme ve geleneksel para sistemleri kullanımının olumsuz etkilerini azaltıcı yerel bir çözüm niteliği taşımaktadır (Zagata, 2004'den aktaran Yurtseven vd., 2010: 78).

Ulusal para sistemleri, ekonomik faaliyetlerle kendini sınırlamakta, sosyal ve çevresel konulardan bağımsız bir yapı sergilemektedir. Bu nedenle ekonomik faaliyetlerin sosyal, çevresel ve ekonomik sonuçlarını kapsayan yeni bir para sistemi oluşturma gereği doğurmaktadır. Yavaş para, ekonomik yönden daha zayıf görülse de çevresel ve sosyal etkenler bu sistemde önem kazanmaktadır. Yavaş para; bölgesel ekonomiyi geliştirici, çevresel ve sosyal yaklaşımı destekleyici yönüyle sürdürülebilir gelişmenin sağlanmasında önemli bir araçtır (Yurtseven vd., 2010: 78-79).

Yavaş paranın temel amacı hem parasal kaynakların bölgeden üst düzeyde dolaşımını ya da paranın bölgede kalmasını sağlamak hem de bölgenin sosyal ve çevresel yaşamını desteklemektir (Yurtseven vd., 2010: 78-79). Yavaş para hareketi yatırımcı ve bağışçıları organize ederek küçük gıda girişimlerine, organik çiftliklere ve yerel gıda sistemlerine yönlendirerek yeni maddi kaynaklar yaratılmasını sağlamaktadır. Yavaş para hareketi sermaye pazarları ile sosyal ve toprak verimliliğine sahip yerler arasında ilişki kurmayı amaçlar (www.slowmovement.com). Woody Täscher tarafından başlatılan Yavaş Para

hareketi yavaş yemek hareketi gibi resmi yapılandırılmış bir organizasyon haline gelmiştir.

2.1.8. Diğer yavaş hareketleri

Bu kısımda Yavaş Hareketi kapsamında son zamanlarda gelişen ve gündeme gelen yavaş akımları kısaca yer almaktadır. Bu hareketler sırasıyla; *yavaş trafik*, *yavaş moda*, *yavaş ev*, *yavaş tasarım*, *yavaş sanat*, *yavaş araba*, *yavaş ebeveynlik*, *yavaş bahçe*, *yavaş kitap*, *yavaş okul* ve *yavaş eğitim*dir.

Yavaş trafik (Slow traffic); Almanya’da ve Hollanda’da 1970’lerde başlayan harekette; artan trafik ve yükselen yol kapasitesi yerine daha soğukkanlı trafik ve daha uygun yol kapasiteleri yerini alırken; yürüyüş, bisiklet kullanımı ve transit geçişler ön plandadır. Bu şekilde petrol tüketimi azaltılmış ve şehir ulaşımında sürdürülebilirlik başlamıştır. Tüm dünya şehirlerindeki verilere göre yavaş trafik ve az benzin kullanımı arasındaki ilişki açıkça görülmüştür (Newman ve Jennings, 2008’den aktaran Sezgin ve Ünüvar, 2011: 123). Kısacası yavaş trafik bir yandan sağlıklı yaşam için motorlu araç kullanımının azaltılmasını desteklerken; diğer taraftan mevcut trafiğin daha yavaş ama akıcı olmasını amaçlayarak yakıt tüketiminin dengelenmesini sağlamaktadır (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 123).

Yavaş moda (Slow fashion); bilinçli tercihlerin başladığı giyim ve aksesuarların iyi ödeme yapılan tasarımcılar tarafından hazırlanması ve yıllarca kullanılabilir olması anlamına gelmektedir (Alter, 2008). Yemekte olduğu gibi, modada da kıyafeti kimin, nasıl yaptığı ve buna bağlı olarak sosyal ve çevresel etkileri önem kazanmaya başlamıştır. Günümüzde moda ömrünün kısalmasıyla birlikte, kıyafetlerin dayanıklılığına duyulan ihtiyaç da azalmış, bu durum üretim fazlasına ve tek kullanımlık giyim alışkanlığına sebep olmuştur. Günümüzde hızlı moda (fast fashion) giyecekler üretmek için doğal kaynaklar sürekli bir akış halinde tahrip edilmektedir. Bu sektör üretim taşıma aşamasında kullanılan fosil yakıtların tükenmesine katkıda bulunmakta, temiz su rezervleri pamuk tarımsal sulama harcanmaktadır. Sonuç olarak doğal yaşam ve ekosistemler zarar görmektedir (Cataldi vd., 2010).

Yavaş ev (Slow home); önerisi mimar John Brown tarafından ortaya atılan bu akım, insanların, yedikleri yiyecekler hakkında bilgi sahibi olmasını destekleyen yavaş yemek hareketine benzer bir yolla, kişilerin tek bir kalıptan çıkmış gibi görünen ve birbirinden hiçbir farkı olmayan evlerin hızlı dünyasının bir adım gerisinde durup tasarımlar hakkında bilgi sahibi olmalarını önermektedir. Brown ideal yavaş evi bulmak için içerisinde yerellik, yeşillik, küçüklük ve sadelik gibi kavramların bulunduğu 10 aşamaya dikkat edilmesini önermektedir (Alter, 2008).

Yavaş tasarım (Slow design); yavaş yemek gibi tamamen işleri, sorumluluk bilinciyle ve daha iyi yapabilmek için zamanı verimli kullanmayı önermektedir. Bu sayede hem tasarımcı, hem satıcı, hem de kullanıcı bu işten keyif alabilmektedir. Yavaş yemekte olduğu gibi, burada da işin özünde yerel malzeme kullanımı, sosyal ve çevresel yükümlülüğü de göz önünde bulundurarak, malzemeyi bir araya getirmek ve üretmek amaçlanmaktadır. Hepsinden önemlisi, yavaş tasarım hareketi, büyük bir hızla yaşamakta olduğumuz 21. yüzyılda, gündelik hayatın temposunu kontrol edebilmek için tasarımların özenli, sistemli ve yavaş üretilmesinin ve tüketilmesinin önemini vurgulamaktadır (Alter, 2008).

Yavaş sanat (Slow art); bir sanat eserine telaşlı toplumsal bir düzen içerisinde alelacele bakmaktansa onu kendi içerisinde takdir etmeyi savunur. Yavaş sanatın bir diğer anlamı ise sanatın yavaşça yaratılmasıdır. Günümüzdeki kırsal yaşam ve çalışmayı etkileyen değişimleri, doğa, tarım ve iklim değişikliğinin çevre üzerindeki etkisini vurgulamaktadır. Yavaş Sanat eserleri yüksek kalitede çevresel etkisi düşük malzemelerden oluşmaktadır. Bu akım aynı zamanda sürdürülebilir süreçleri dile getirmekte ve çağdaş sanat yapma konusundaki algıları sorgulamaktadır. Düşük enerji materyal ve teknikleri kullanarak yarattıkları içeriğe uygun ve sorumlulukla yönetilen sanatsal teknik, yeşil temaları vurgulayarak toplum katılımını teşvik etmektedir. Detaylara özen göstermek, dönüşümlü materyaller kullanarak geçmişe değer vermek, küçük objeler yaratmak için zaman ayırmaktır. Yaratıcı yaratma sürecine düşüncelerini de katar. “Yavaş” bir varoluş biçimine dönüşmektedir (www.slowart.co.uk).

Yavaş araba (Slow car); petrolün en yoğun kullanıldığı ve küresel ısınmanın patlak verdiği bu zamanlarda, belki de yavaş yemek akımı gibi bir de daha küçük ve daha yavaş

arabaların kullanılacağı, yavaş arabalara olan ihtiyaçtan doğan akım, yeni teknoloji ürünü, hidrojen arabaların ya da elektrik ve suyla çalışanlarının kullanımını teşvik etmektedir (Alter, 2008).

Yavaş ebeveynlik (Slow parenting); hızlı yaşam tarzlarımızın uzantısı olarak hızlı yemek yeme gibi ebeveynliği de böyle yapmanın sonucunda ortaya çıkan bir akımdır. Bu akım; anne ve babalara sadeleşmeye, sakinleşmeye ve yavaşlamaya bunun yanı sıra çocukları daha özgür bırakmaya ve çocukluklarının keyfine varıp, dünyayı kendi başlarına keşfetmeleri konusunda yönlendirmektedir. Çocuklarının sorunlarını onların yerine çözebilmek için okul sonrası ders ve aktiviteler düzenleyen ve ticari satıcılardan hizmet almaya çalışan hiper ebeveynlik ve helikopter ebeveynlik kavramlarına bir cevap olarak görülmektedir (www.radikal.com.tr).

Yavaş bahçe (Slow gardening); katılımcıların yetiştirdikleri ürünlerin farkına varmalarına yardımcı olan; tüm mevsimler boyunca katılımcıların tüm duyularını kullanarak ve yaptıkları her şeyin tadını çıkarmalarını teşvik eden bir felsefi yaklaşımdır. Tembel olmak değil aksine yapılan işten daha fazla sonuç elde etmektir. Bu hareket aktif öz-farkındalık, kişisel sorumluluk ve çevresel sorumluluğu teşvik etmektedir (www.slowgardening.net).

Yavaş kitap (Slow book) hareketi; kitap okuma sevgisini geri almayı amaçlamaktadır. Günümüzde çok az kişi her gün sırf zevk almak için okumaya zaman harcamaktadır. İnsanlar genellikle eğlence için vakitlerini fiziksel aktivite veya pasif televizyon izleme ile doldurmak eğilimindedirler. Çünkü günümüz insanına sadece oturarak ve iyi bir kitap okumak zor gelmektedir. Hayatın hızı ve beklentilerimizin çokluğu 'zorunda' dolu bir hayata sebep olmaktadır sadece aktivite olarak kendimizi dinlediğimiz aktiviteler yok denecek kadar azdır. Aslında günümüz insanının sosyal yaşamında da yavaşlamaya ihtiyacı artmıştır. Düzenli okumanın; stres düzeylerinde azalma, yaratıcılığı artırma, ilham ve motivasyon, eğlence, geniş bakış açıları kazandırma ve daha açık fikirli olmayı sağlama gibi birçok faydası vardır (www.slowmovement.com).

Yavaş okul ve yavaş eğitim (Slow school and education); eğitimin farklı yönlerini ifade etmektedir. Bilgi, gelenek, ahlaki amaç ve hayatında önemli olan her şeyle bağlantılı olarak etkileri içermektedir. Eğitimin merkezileştiği otoritelerde eğitim; standartlaşmış

test sonuçlarının alındığı bir çıktı meselesi haline gelmiştir. Vurgu sürece değil sonuca yani çıktıya yapılmaktadır. Yavaş eğitimde vurgu sürece yapılmaktadır. Süreç, fikirlerin nasıl kavramsallaştırıldığı, öğrenmenin nasıl destekleneceği bunun yanı sıra öğrenme ve araştırma sevgisi hakkındadır. Yavaş eğitim bu yönleriyle gerçek öğrenmeyi tanımlamakta, bilgi ve öğrenme arasında bağlantı kurmaktadır. Tüm canlı ve cansız varlıklara saygılı ve zarar vermeden yetenekli bir yaşam sürmeyi ifade etmektedir. Stone and Barlow'un (2005) çalışmasında çocukları en yüksek kapasitede yetiştirmeyi, ebeveynler ve eğitimcilerin yeni müfredat ve çocuklarda ekolojik anlayış geliştirmek için çaba göstermeleri gerektiğinden söz etmektedir (www.slowmovement.com).

Yavaş eğitim; çocukların yavaş ve neşeli bir hayat yaşamalarını sağlayacak değerler ve etik algısı geliştirmeyi desteklemektedir. Fast food ve slow food kavramlarında olduğu gibi fast school ve slow school kavramları da benzer tartışmaları beraberinde getirmiştir. Hızlı yemek kavramı da hızlı okulda olduğu gibi sürece değil standart çıktıya odaklanmaktadır. Nasıl ki okullar standart testler ve hedefler ile elde edilen sonuçlarla standardize son ürün ile ilgili ise; gıda durumunda da çıktıya odaklanılmakta, bu da; hamburger ya da kızarmış tavuk vb. gibi standart bir ürün olmaktadır. Yavaş eğitim ve okullar bu konuda öğrencilerin öğrenmeyi öğrenmelerini sağlamaktadır. Yavaş yemek hareketinin bir parçası olarak Yavaş okullar yenilebilir bahçelerde inşa edilebilmektedir. Öğrenciler bahçenin bakımının yapılması ve hasat, dikim tüm yönleriyle katılmaktadırlar. Gıda üretimi, hazırlanması ve tüketimi tüm bu faaliyetleri (ve atık bertarafı için), öğrenciler gerçek yaşam deneyimleri yoluyla öğrenmektedirler. Okul müfredatı içinde yavaş yemek ilkeleri, değerleri ve uygulamalarını bir araya getirmek nasıl yetiştiği hazırlandığı pişirildiğini öğrenmeye ve geleneksel yemek kültürümüze dönmemize yardımcı olacaktır. Bunun yanı sıra okullar müfredatlarına uygun şekilde öğrencileri eğitmek için, eğitimin bir yolu olarak yavaş yemek ötesinde diğer gerçek yaşam deneyimlerini dâhil edebilmektedirler (www.slowmovement.com).

2.2. Yavaş (Sakin) Şehir Hareketi, Konusu ve Kapsamı

Hızlı yemek zincirine bir tepki olarak ortaya çıkan yavaş yemek (slow food) kavramı sakin şehir (cittaslow) kavramının da temellerini oluşturmaktadır. Sakin şehir kavramı; İtalyanca şehir (citta) ve İngilizce yavaş (slow) kavramlarının bir araya gelmesi ile

oluşturmuştur. 1999 yılında, Paolo Saturnini önderliğinde toplanan dört küçük İtalyan kentinin (Orvieto, Greve in Chianti, Bra, Positano) belediye başkanları, Slow Food hareketini kentsel boyuta taşıyacak bir çözüm üreterek Sakin Şehir Birliğini kurmuşlardır.

Uluslararası Cittaslow Birliği'nin kuralları çerçevesinde "cittaslow" sözcüğünün başka dillere çevrilmeden kullanılması gerekmektedir. Sakin kent (İnsel, 2011), sakin şehir (Eker, 2006; Mutdoğan, 2010; Sırım, 2012), yavaş şehir (Erten, 2009; Günerhan vd., 2010; Keskin, 2010; Sezgin ve Ünüvar, 2011; Yurtseven vd., 2010; Özkan, 2011; Kavas ve Kavas, 2012; Çerçi, 2013), aheste şehir (Gürbüz, 2011), yavaş kent (Polat, 2011), dingin şehir (KUDAKA, 2013) gibi karşılıklarla tercüme edilip kullanılmaktadır.

Alanyazında genellikle yavaş şehir ifadesinin kullanıldığı görülmektedir. Fakat Türkçe'de yavaş kelimesinin olumsuz bir anlamı olduğundan ayrıca Türkiye'deki Cittaslow olan şehirlerde ve Cittaslow Türkiye resmi sayfasında sakin şehir ifadesi kullanıldığından çalışmada Cittaslow kavramı "sakin şehir" olarak kullanılacaktır (www.cittaslowturkiye.org).

Sakin şehirler, küreselleşmenin yarattığı homojen mekânlardan biri olmak istemeyen, yerel kimliğini ve özelliklerini koruyarak dünya sahnesinde yer almak isteyen şehirlerin katıldığı uluslararası bir birliktir (www.cittaslow.org). Sakin şehir, yavaş yemek felsefesini küçük şehirlerin tasarım ve planlamasında kullanmayı amaçlayan uluslararası bir ağıdır (Miele, 2008: 195). Küçük kentlerle ilgili şunları amaçlamaktadır (Ocha, 2004'den aktaran Sezgin ve Ünüvar, 2011: 129).

- Standardizasyon değil çeşitliliği teşvik etmek
- Yerel kültürü, gelenekleri desteklemek ve teşvik etmek
- Daha sürdürülebilir çevreler için çalışmak
- Yerel üretim ve ürünleri desteklemek, teşvik etmek
- Özellikle çocuklar ve gençler arasında sağlıklı yaşamı teşvik etmek
- Bu değerleri inşa etmek üzere yerel toplum ile beraber çalışmak.

Sakin şehir hareketinin amacı, kaliteli yaşam kültürünü desteklemek ve yaygınlaştırmaktır. Sakin şehir olabilmek için şehir/kasabanın nüfusu 50 binden fazla olmamalıdır. Bu tek koşulu sağlayan şehirler, derneğin kurallarına uymakla yükümlüdür

ve derneğin imajını zedeleyecek davranışlardan kaçınmalıdır. Dernek, “Uluslararası Genel Kurul, Uluslararası Koordinasyon Kurulu, Uluslararası Konsey Başkanı, Konsey Başkanı, Garantörler Kurulu, Uluslararası Bilim Kurulu ve Denetmenlerden oluşmaktadır. Sakin Şehir Derneği’nin merkezi Orvieto (İtalya) kentindedir. Sakin şehirler hareketi ilk toplantısını Orvieto kentinde 1999 yılında yapmıştır. Bu toplantıya katılan 30 İtalyan kenti zaten “Yavaş Yemek” hareketine daha önce katılmış kentlerdir.

Sakin şehir hareketinin İtalya’da ortaya çıkması bir tesadüf değildir. *La dolce vita* (tatlı hayat) ülkesi İtalya özellikle yemekle ilgili geleneklerine çok bağlıdır. İtalyanların dilleri bile yavaşlığa çok yatkındır (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 132).

Bir sakin şehir her şeyden önce çevreci olmalı, yerel kültür ve geleneklerini korumalı, bölgenin simgeleştirilmesine katkıda bulunmalı aynı zamanda kaliteli üreticiler ve satıcılar arasında doğrudan temas kurulabilmesi için uygun mekânlar sağlayabilmelidir. Gençlerin ve okulların lezzet eğitimiyle tanışmasını, yalnızca işletmelerin değil bütün vatandaşların sakin şehirde yaşadıklarına dair farkındalıklarını sağlamalıdır. Bu bağlamda harekete katılan şehirler, hareketin yaygınlaşmasını ve halkın bu hareketin amaçlarını yerine getirmesi konusunda bilinçlenmesini sağlamak için çalışmak zorundadır.

Şekil 4. Sakin Şehir Logosu

Kaynak: www.cittaslow.org, 2013

Birliği simgeleyen logosu üzerinde modern ve tarihi binalardan yapılmış bir taç bulunan turuncu renkli salyangoz resmidir. Bu şehirlerin logosu olan salyangozu kullanabilmeye hak kazanan merkezler, düzenli olarak denetimden geçirilmektedir. Harekete dâhil olan kentlerde insan daha düşük tempoda yaşamakta, daha az enerji tüketmekte ve vahşi bir gıda tüketimi yerine az ama öz beslenme ile yaşamaları hedeflenmektedir.

Şekil 5. Sakin Şehir Slogan

Kaynak: www.cittaslow.org, 2013

Sakin şehirleri bir anlamda özetle ifade eden sloganı da; İtalyanca “Cittaslow Rete Internazionale delle città del buon vivere” İngilizcesi “International network of towns where quality of life is important”, Türkçe kullanımı ise “Cittaslow Birliği: Yaşamın Kolay Olduğu Kentlerin Uluslararası Ağı” şeklindedir (Cittaslow Charter, 2011).

2.2.1. Sakin şehir organizasyon yapısı

Sakin şehir hareketinin organizasyon yapısı, karar vermeden sorumlu bir “düzenleme komitesi”, hareketin ana hatlarını belirlemenin yanında kontrol yetkisine sahip bir “bilimsel komite” ve gerek ulusal alanda gerekse uluslararası ağda tüm eylemsel etkinliklerden sorumlu bir “sekreterlik” ten oluşur. Üç yıllık süreyle atanan Sakin Şehir Uluslararası Birlik Organları aşağıdaki birimlerden oluşmaktadır (Cittaslow Charter, 2011);

- *Uluslararası Kurul:* Ortak stratejileri, uluslararası tanıtım faaliyetlerini ve Uluslararası Koordinasyon sorunlarını müzakere eder. Uluslararası Koordinasyon Komitesini seçer ve Muhasebe Denetçisi ile Garantörler Kurulunu atar. Yıl boyunca takip edilecek hedefleri, çalışma yönetmeliklerini, değerlendirme parametrelerini ve bunların ölçülmesi için gerekli olan yapıları kararlaştırır, kamu yararına yönelik girişimleri ve gerekli bütçeyi belirler.
- *Uluslararası Koordinasyon Komitesi:* Oy/katılım çoğunluğuna dayanarak başkanlık konseyini atar, şehirler için üyelik prosedürlerini müzakere eder, şehirlerin yaptığı üyelik başvurularını müzakere eder, garantörler kurulunun görüşlerini alarak, birliğin imajına ciddi biçimde zarar verebilecek şekilde birliğin

amaçlarına ters olan herhangi bir davranıştan ötürü bir üyenin acilen ihracını müzakere eder. Bunun yanı sıra, kurul kararlarının uygulanmasına yönelik girişimleri müzakere eder, ortak fonun idaresi, bütçe temsilcileri ve muhasebe temsilcileri konularını müzakere eder, genel konular ve sakin şehrin Ulusal İşletim Kuruluşu için olan geçerli yönetmelikler üzerine müzakereler yapar, çeşitli ülkelerdeki Birlik üyeleri arasından alınan prosedürlerin ve işleyiş yöntemlerinin birbiriyle uyumlu hale getirilmesi üzerine müzakereler yapar, ulusal işletim Kuruluşlarının özel faaliyetlerini koordine edip destekler, sakin şehir unvanı/ödülü vermeye yönelik genel kriterleri onaylar, Birliğin faaliyetlerini ve projelerini organize eder ve en az yılda bir kez sonuçların doğruluğunu soruşturur, sakin şehir logosunu taşıyacak/sergileyecek olan üyelerce organize edilecek olan yıllık etkinlik takvimini tespit eder, Bilim Komitesi ve Garantörler Kurulu üyelerini atar, fonları ve mülkleri yönetir.

- *Uluslararası Başkan:* Başkan birliği temsil eder, Birliğin faaliyetlerini denetler/izler, Kurulu ve Koordinasyon Komitesini toplantıya çağırır.
- *Başkanlık Konseyi:* Başkan ve üç başkan yardımcısından oluşur. Kurulun ve Uluslararası Koordinasyon Komitesinin toplantıya çağrılmasıyla ilgili tüm faaliyetlerde başkan ile işbirliği yapar. Uluslararası Koordinasyon Komitesine talimatlar verir ve onun yetkilerini yönetir.
- *Garantörler Kurulu:* Yasal ve yargılamaya ilişkin bir örgüttür. Üyelerce sunulan disiplinle ilgili davaları değerlendirir ve 60 gün içinde alınması gereken önlemleri yazı halinde düzenleyerek bu davalar hakkında kararlar alır. Üç üyeden oluşur ve içinden bir başkan seçilir.
- *Uluslararası Bilimsel Komite:* Sakin şehir ödülünün kurumsal aktivitelerinin geliştirilmesi için kurumun organlarına geniş, güncel, bilimsel ve kültürel bilgi sağlamakla görevli farklı disiplinlerden gelen uzmanlar ve akademisyenlerden oluşmaktadır.
- *Muhasebe Denetçisi:* Harcamaları denetler. Birliğin işletme yönetimini gözlemler ve genel kurula rapor verir.

2.2.2. Sakin şehir kriterleri

Sakin şehirler, kendi toplumunun yaşam kalitesini arttırmayı tercih etmiş şehirlerdir. 1999 yılında İtalya'nın Chianti bölgesinin, Greve Belediye Başkanı Paolo Saturnini'nin girişimiyle Bra (Francesca Guida), Orvieto (Stefano Camicchi) ve Positano (Domenico Marrone) belediye başkanları ile Slow Food hareketinin kurucusu Carlo Petrini'nin desteği alınarak bazı Avrupa kentleri ve belediyeleri yaşamın hızlı ritmini düşürmeyi amaçlayan bir ağ oluşturdular (Radstrom, 2011: 91). Bu dört başkan görüşmeler yaparak bir dizi kriter belirlemişlerdir. Bunlar daha sakın, daha az kirli fiziksel çevrelerde çalışmayı, yerel estetik gelenekleri, yerel el işlerini, yerel mutfağı korumayı içermekteydi (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 128).

İlk toplantıda bir sakın şehirde bulunması gereken ana özellikler belirlenmiştir. Bunların başında daha sakın ve daha az kirli fiziksel çevrelerin oluşturulması, yerel estetik geleneklerin, yerel el sanatlarının ve yerel mutfağın korunması bulunmaktadır. Ayrıca daha sağlıklı çevreler oluşturmak, vatandaşlarına daha iyi yaşam ortamları sunabilmek adına yönetsel çözümler aramada birbirlerinin deneyimlerini paylaşmayı, bu yönde alınan kararları uygulamada teknolojiyi en üst düzeyde kullanabilmeyi karara bağlamışlardır (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 128).

Bu fikirler 59 maddelik bir listenin oluşmasına yol açmıştır. Bu felsefe kapsamında bir şehrin, sakın şehir olabilmesi için aşağıda belirtilen başlıklar altındaki kriterleri sağlaması gerekmektedir (Miele, 2008; Yurtseven vd., 2010; www.cittaslow.net). Hedefleri Gündem 21 esas alınarak oluşturulan sakın şehir (cittaslow) kriterleri (Ek 1);

1. Çevre Kriterleri
2. Altyapı Kriterleri
3. Kent Kalitesinin Arttırılmasına Yönelik Faaliyetler
4. Yerel Ürünlerin ve Üretimin Desteklenmesi
5. Misafirperverlik
6. Farkındalık
7. Slow Food Faaliyet ve Projelerinin Desteklenmesi
8. Olağanüstü Gerekliliklerden oluşmaktadır.

Sakin şehir kriterleri incelendiğinde; 11 adet çevre kriteri (5'i zorunlu), 13 adet altyapı kriteri (5'i zorunlu), 9 adet kent kalitesinin artırılmasına yönelik faaliyetler (1'i zorunlu), 11 adet yerel ürün ve üretimin desteklenmesi kriteri (9'u zorunlu), 5 adet misafirperverlik kriteri (2'si zorunlu) ve 3 adet farkındalık kriteri (tamamı zorunlu) ile toplamda 25 adet zorunlu olmak üzere 59 kriterden oluştuğu görülmektedir. Fakat "Olağanüstü Gereklilikler" başlığı altında yer alan 3 adet kriter (1'i zorunlu) cittaslow üyesi olduktan sonra uyulması gereken kriterler olduğundan, üyelik öncesi karşılanması gereken kriterler arasında sayılmamaktadır (Cittaslow Charter, 2011).

2.2.3. Sakin şehir başvuru süreci

Sakin Şehir Ağı'na giriş öncesinde şehirlerin bir değerlendirmeden geçmesi gerekmektedir. Üyeliğe kabul için bir şehir, her gruptan en az bir koşulu sağlamak şartıyla, toplam 59 maddeden oluşan kriterlerden en az 50 puan almak başka bir deyişle kriterlerin %50'sini gerçekleştirmiş olmak gerekmektedir.

Bir sonraki aşamada ulusal sakin şehir otoritesine başvurusunu yapabilir. Buradan alınacak onayın ardından merkezi İtalya'nın Orvieto kentinde bulunan Uluslararası Sakin Şehirler Birliği'ne başvuru iletilir ve eğer aday şehir, gerekli kriterleri yerine getirir ve karşılayacağına dair somut adımlar ve planlar sunmayı başarabilirse sakin şehir olmaya hak kazanır. Her şehir dört yıl sonra yeni bir denetleme için başvurabilir (www.cittaslow.info). Sakin şehirlere başvuru süreci kısaca aşağıda belirtilmiştir (www.cittaslowturkiye.org).

2.2.3.1. Başvuru mektubu

Uluslararası Sakin Şehir Başkanlığı'na hitaben kentin Sakin Şehir Birliği'ne üyeliğini açıklayan bir başvuru mektubu hazırlanması gerekmektedir. Yazılacak başvuru mektubunda; kentin tanıtımı (tarihi, coğrafi yapısı, nüfusu, sahip olduğu özellikler, vb.), Sakin şehir ağına başvurma sebep ve gerekçeleri (kentin Yavaş felsefesiyle ilgisi, Sakin Şehir Birliği'ne neden başvurmak istediği, vb.), Sakin şehir kriterlerinden hangilerine hâlihazırda sahip olduğu ve kriterleri gerçekleştirmek için yürüttüğü projeler (kentin Sakin şehir kriterlerine uyan yönleri, kriterler çerçevesinde şu ana dek yapılanlar

ve yapılması planlananlar), aday kentin birlikle iletişimde bulunacak kurumsal ve/veya teknik kontak kişinin belirlenmesi gerekmektedir.

2.2.3.2. Bilgilendirme çalışmaları

Sakin şehir projesinin başarıya ulaşması için halkın sakin şehir kimliğine ve bu alanda yapılanlara sahip çıkması gerekmektedir. Sakin şehir hareketinin halk tarafından sahiplenebilmesi için sakin şehrin ne olduğu, bu kapsamda nelerin yapılacağı, kentin olarak gerçekleştirmek istediği amaç ve hedeflerin açık ve net bir biçimde anlatılması gerekmektedir. Halkın sahiplenmediği bir hareketin uzun vadede başarılı olması mümkün değildir. Halkın desteği sakin şehir hareketini siyasetin sığ sularından uzaklaştırmak ve sürdürülebilirliğini sağlamak için gereklidir.

2.2.3.3. Sakin şehir adaylık dosyasının hazırlanması

Bir kentin Sakin Şehir Birliği'ne üye olması için birlik tüzüğünde belirtilen 59 kriter hakkında projeler geliştirmesi ve uygulaması gerekmektedir. Kentin sakin şehir kriterleri hakkında geliştirdiği projelerden oluşan başvuru dosyasının değerlendirme sonucu %50'den fazla puan alması gerekmektedir. Başvuru dosyası iki parçadan oluşmaktadır. Kriterler çerçevesinde yapılan projeler hakkında açıklamaların ve fotoğrafların yer aldığı birinci klasör ve bu projelere ilişkin resimler, projeler, meclis kararları ve resmi yazılar gibi eklerin yer aldığı ikinci bir klasör hazırlanacaktır.

2.2.3.4. Adaylık dosyasının Sakin Şehir Türkiye'ye teslim edilmesi ve puanlaması

İki klasörden oluşan adaylık dosyası Türkçe ve İngilizce iki kopya halinde Sakin Şehir Türkiye Ağı'na teslim edilmelidir. Adaylık dosyası Sakin Şehir Türkiye Koordinatörü ve yetkilileri tarafından incelenecektir. Bu inceleme aşamasında ve/veya başvuru sürecinin herhangi bir aşamasında aday kent Sakin Şehir Türkiye Koordinatörü ve/veya Sakin Şehir Türkiye Ağı üyeleri tarafından inceleme amacıyla ziyaret edilebilir. İnceleme sonucunda dosya yeterli puanı alırsa dosyalar Genel Merkeze (İtalya) gönderilir.

2.2.3.5. Adaylık dosyasının genel merkez tarafından incelenmesi

Sakin Şehir Türkiye Ağı tarafından incelenen ve yeterli puanı alan dosya son incelemeden geçmek üzere İtalya'daki genel merkeze gönderilir. Dosya genel merkez tarafından onaylanırsa aynı sene içerisinde bir uluslararası etkinlikte aday kentin üyeliği ilan edilir ve sertifika verilir.

Birliğe katılan kentler kriterlere uymayı kabul etmekte ve katılım sertifika ile belgelendirilmektedir. Sakin şehir logosu olan salyangozu kullanmaya hak kazanan bütün şehirler, düzenli olarak her beş yılda bir denetimden geçirilmekte ve kentin sakin şehir sertifikasının devamlılığı gözden geçirilmektedir. Sakin şehir kriterlerine ya da felsefesine aykırı faaliyet ve uygulamalar tespit edildiğinde üyelikten çıkarma yoluna gidilebilmektedir (Cittaslow Charter, 2011).

Ayrıca aday şehir başvurusunun onaylanmasını takiben nüfus büyüklüklerine göre değişen yıllık üyelik aidatı ödemek zorundadır. Yıllık aidat tutarları 1.000 ve daha az nüfuslu yerleşim yerleri için yıllık 600 Euro, 1.000-5.000 arası nüfuslu kentler için 750 Euro, nüfusu 5.000-15.000 arası olan kentler için 1.500 Euro, 15.000-30.000 arası için 2.500 Euro ve nüfusu 30.000 ve daha fazla olan kentler için yıllık 3.500 Euro tutarındadır (Cittaslow Charter, 2011).

2.2.4. Dünyadaki sakin şehirler

Sakin şehir hareketi başlangıçta İtalya'da kurulmuş, 1999 yılında ilk sakin şehir unvanına da Toscana'nın küçük bir şehri olan Greve in Chianti sahip olmuştur. Ardından Bra, Positano ve Orvieto gelmiştir. 2001 yılında ilk defa tümü İtalya'da olan 28 şehir, sakin şehir olarak belirlenmiş ve sertifika almaya hak kazanmıştır. Böylelikle Avrupa'da sakin şehirler yayılmaya başlamıştır. İngiltere'deki sakin şehirler ağına 2003 yılında Ludlow öncülük etmiştir. Ardından Norfolk'taki Alysham ve Diss kasabaları 2006 yılında birliğe katılmıştır. 2006 yılının sonlarına doğru Almanya, Hollanda ve Portekiz gibi ülkelerden onlarca şehir birliğe dâhil olmuş, birçok şehir de aday statüsünde sıraya girmiştir. Günümüzde ise buna toplam 25 ülkeden yeni şehirler eklenmiştir.

2014 yılı Eylül ayı itibarıyla 29 ülkede toplam 189 sakin şehir bulunmaktadır. 74 şehir ile bu akımın öncüsü olan İtalya'yı Polonya, Almanya, Güney Kore ve Türkiye takip

etmektedir. Tablo 4’de Sakin şehir sertifikasına ait şehirlerin ülkelerine göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 4. Sakin Şehirlerin Ülkelere Göre Dağılımı

ÜLKELER	ŞEHİRLER
İtalya (74 şehir)	1. Abbiategrosso 2. Acqualagna 3. Acquapendente 4. Altomonte 5. Amalfi 6. Amelia 7. Anghiari 8. Asolo 9. Barga 10. Bazzano 11. Borgo Val di Taro 12. Bra 13. Brisighella 14. Bucine 15. Caiazzo 16. Capalbio 17. Casalbeltrame 18. Castel Campagnano 19. Castelnovo nè Monti 20. Castelnovo Berardenga 21. Castel San Pietro Terme 22. Castiglione Olona 23. Castiglione in Teverina 24. Cerreto Sannita 25. Chiavenna 26. Chiaverano 27. Cisternino 28. Città della Pieve 29. Città Sant'Angelo 30. Civitella in Val di Chiana 31. Cutigliano 32. Fontanellato 33. Francavilla al Mare 34. Galeata 35. Giuliano Teatino 36. Greve in Chianti 37. Grumes 38. Guardigraze 39. Levanto 40. Marradi 41. Massa Marittima 42. Monte Castello di Vibio 43. Montefalco 44. Morimondo 45. Novellara 46. Orsara di Puglia 47. Orvieto 48. Pellegrino Parmense 49. Penne 50. Pianella 51. Pollica 52. Positano 53. Pratovecchio 54. Preci 55. Ribera 56. San Daniele del Friuli 57. San Gemini 58. San Miniato 59. San Potito Sannitico 60. Santarcangelo di Romagna 61. San Vincenzo 62. Santa Sofia 63. Scandiano 64. Sperlonga 65. Stia 66. Suvereto 67. Teglio 68. Tirano 69. Todi 70. Torgiano 71. Trani 72. Trevi 73. Vigarano Mainarda 74. Zibello
Polonya (17 şehir)	1. Barczewo 2. Biskupiec 3. Bisztynek 4. Dobro Miasto 5. Goldap 6. Górowo Iławeckie 7. Kalety 8. Lidzbark Warmiński 9. Lubawa 10. Murowana Goślina 11. Nidzica 12. Nowe Miasto Lubawskie 13. Olsztynek 14. Pasym 15. Rejowiec Fabryczny 16. Reszel 17. Ryn
Almanya (12 şehir)	1. Bad Schussenried 2. Berching 3. Bischofsheim 4. Blieskastel 5. Deidesheim 6. Hersbruck 7. Lüdinghausen 8. Marihn 9. Nördlingen 10. Überlingen 11. Waldkirch 12. Wirsberg
Güney Kore (11 şehir)	1. Cheongsong County 2. Damyang County 3. Hadong County 4. Jecheon City 5. Jeonju City 6. Namyangju City 7. Sangju City 8. Shinan County 9. Wando County 10. Yeongwol County 11. Yesan County
Türkiye (9 şehir)	1. Akyaka 2. Gökçeada 3. Perşembe 4. Seferihisar 5. Vize 6. Taraklı 7. Yalvaç 8. Yenipazar 9. Halfeti
Fransa (8 şehir)	1. Blanquefort 2. Créon 3. Grigny 4. Labastide d’Armagnac 5. Mirande 6. Saint Antonin Noble Val 7. Segonzac 8. Valmondois
İspanya (6 şehir)	1. Begur 2. Bigastro 3. Lekeitio 4. Mungia 5. Pals 6. Rubielos de Mora
Portekiz (6 şehir)	1. Lagos 2. Sao Bras de Alportel 3. Silves 4. Tavira 5. Viana Do Castelo 6. Vizela
Hollanda (7 şehir)	1. Alphen-Chaam 2. Bellingwedde 3. Borger-Odoorn 4. Heerde 5. Midden-Delfland 6. Vaals 7. Vlagtwedde
Büyük Britanya (5 şehir)	1. Aylsham 2. Berwick-upon-Tweed 3. Diss 4. Mold 5. Perth
Belçika (5 şehir)	1. Chaudfontaine 2. Enghien 3. Evere 4. Lens 5. Silly
Avusturya (3 şehir)	1. Enns 2. Hartberg 3. Horn
Norveç (3 şehir)	1. Eidskog 2. Levanger 3. Sokndal
ABD (3 şehir)	1. Fairfax 2. Sebastopol 3. Sonoma
Avustralya (3 şehir)	1. Goolwa 2. Katoomba 3. Yea
Kanada (2 şehir)	1. Cowichan Bay 2. Naramata
Danimarka (2 şehir)	1. Svendborg 2. Mariagerfjord
Macaristan (1 şehir)	1. Hódmezővásárhely
Yeni zeland (1 şehir)	1. Matakana (Rodney District)

Çin (2 şehir)	1. Yaxi (Gaochun County) 2. Yanyang (Meizhou city)
İrlanda (1 şehir)	1. Clonakilty
İsviçre (1 şehir)	1. Mendrisio
İzlanda (1 şehir)	1. Djupavogshreppur
Güney Afrika (1 şehir)	1. Sedgefield
Japonya (1 şehir)	1. Kesenuma
Finlandiya (1 şehir)	1. Kristinestad
İsveç (1 şehir)	1. Falköping
KKTC (1 şehir)	1. Yeni Boğaziçi

Kaynak: www.cittaslow.org, 2014

Tablo 4’de görüldüğü gibi 74 şehir ile İtalya sakin şehirlerin başını çekmektedir. 1999 yılında sakin şehir hareketi İtalya’daki Greve in Chianti kasabası ile başlamış 2000 yılında sayıları 33’e ulaşmıştır. 2012 yılı Kasım ayı itibariyle ise İtalya’da 71 sakin şehir bulunmaktadır. 2014 yılı itibariyle bu sayı 74’e ulaşmıştır.

İtalya’yı 17 şehir ile Polonya takip etmekte; daha sonra Almanya ve Güney Kore 12 sakin şehirle Polonya’yı takip etmektedir. Sakin şehirler Avrupa’da İtalya’dan sonra ilk olarak 2003 yılında İngiltere Ludlow kasabasına yayılmıştır. 2014 itibariyle Büyük Britanya bölgesinde beş sakin şehir bulunmaktadır. Goolwa ise Avustralya’daki ilk sakin şehir olmasından kaynaklanmaktadır. Goolwa, 12 Mart 2007 tarihinde, Avustralya’nın ilk sakin şehir şehri olmayı başarmıştır. Goolwa Avustralya’nın ilk sakin şehri olmasından başka, aynı zamanda Avrupa dışındaki ilk sakin şehir üyesidir. Mcdonalds’ın anavatanı olan Amerika bile sakin şehir hareketine kayıtsız kalamamış 2010 yılında sakin şehir hareketi Amerika’da da kabul görmüştür. 26 Haziran 2010 yılında Seoul Kore’de yapılan Sakin Şehir Uluslararası Toplantısında Amerika Fairfax ile ilk sakin şehir unvanına sahip olmuştur (www.cittaslowusa.org). Tablo 4’de de görüldüğü gibi Amerika 2014 yılı itibariyle üç sakin şehire sahip olmayı başarmıştır. Tablo 5’de bazı sakin şehirlerin özellikleri verilmiştir.

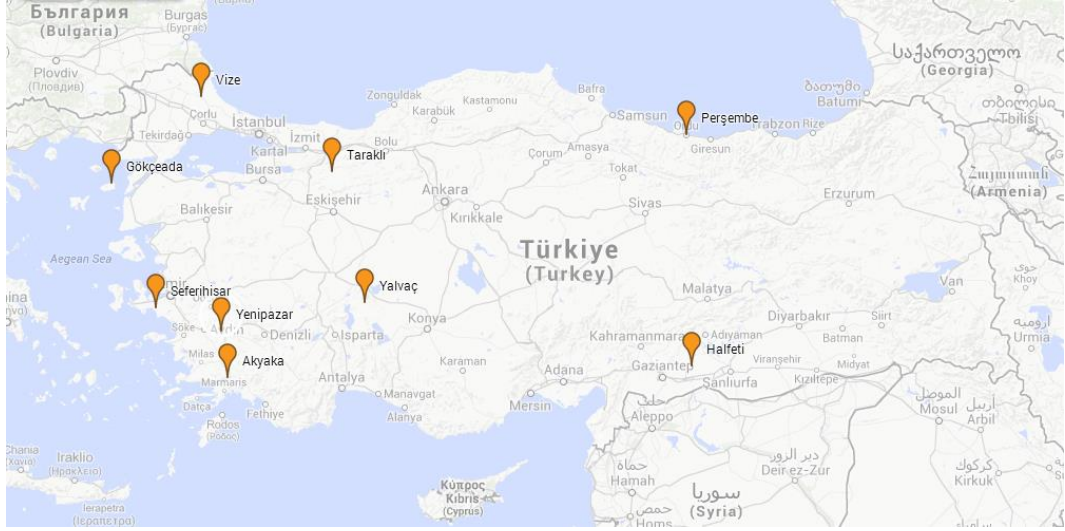
Tablo 5. Sakin Şehir Olarak Kabul Edilen Bazı Şehirler ve Özellikleri

ŞEHİR-ÜLKE	ÖZELLİKLERİ
Greve in Chianti, İtalya	Sakin şehir hareketinin başladığı yerdir. Dünyadaki ilk sakın şehirdir.
Orvieto, İtalya	Fast food ile sex shop dükkânlarının ilk kapatıldığı yerdir. Bir haftalık lezzet eğitimlerinin verildiği ilk şehirdir.
Ludlow, İngiltere	Sakin şehir hareketinden önce, tam bir sakın şehir şeklinde yaşayan ilk şehirdir. İtalya'dan sonra sakın şehir olmayı başaran ilk ülkedir. Geleneksel olan Ludlow Yemek Festivali her yıl yapılmaktadır.
Ayslham, İngiltere	Ludlow'dan sonra, İngiltere'nin ikinci sakın şehridir.
Enns, Avusturya	Modern bir altyapıya sahip olduğundan "Cittaslow Kentsel Dizayn" ödülünü almaya hak kazanmıştır. Ortaçağdan kalma surlar görülmeye değerdir.
Casalbeltrame, İtalya	1500 kişilik nüfusuyla en küçük sakın şehirdir.
Segonzac, İtalya	Büyüme, küreselleşme tehlikesiyle karşı karşıya olmayan, 2300 nüfuslu bu şehrin sakın şehir hareketine katılım amacı, girişimlerde bulunarak, şehri sistematik bir şekilde geliştirmektir.
Falköping, İsveç	Şehrin, sakın şehir hareketine katılmasının temel amacı, belediyenin desteğini görmek istemesidir.
Mendrisio, İsviçre	Çevre ve arazi kaynaklarının doğru kullanımına büyük ölçüde özen göstermektedir.
Manitoba, Kanada	İlk kez yerel üretimin fiilen başladığı sakın şehirdir.
Seferihisar, Türkiye	Denetim yapılmadan Cittaslow'a üye olmayı başaran ilk şehirdir. Halkın istekliliği ve şehrin çalışmaları hızla devam etmektedir.
San Vincenzo, İtalya	Beşinci yılın sonunda sakın şehir olmuştur. Yerel ürün olarak en çok deniz ürünleri tüketilmektedir.
Gökçeada, Türkiye	Dünyanın ilk sakın adası olmayı başarmıştır.

Kaynak: Akoğlan Kozak ve Aksöz, 2013

2.2.5. Türkiye'deki sakın şehirler

İzmir'in Seferihisar İlçesi, 28 Kasım 2009 tarihinde Sakin Şehir Uluslararası Koordinasyon Komitesi toplantısında Türkiye'nin ilk sakın şehri unvanını almıştır. 2011 Sakin Şehir Genel Kurulu'nda Türkiye'nin sakın şehir başkenti olan Seferihisar Belediyesi tarafından birliğe aday gösterilen dört belediye daha sakın şehir üyesi olmuştur: Akyaka (Muğla), Yenipazar (Aydın), Gökçeada (Çanakkale) ve Taraklı (Sakarya). Sakin şehir olarak seçilen bu belediyelerden, Akyaka Özel Çevre Koruma Bölgesi olup, biyoçeşitliliğiyle; Taraklı mimari yapısı ve restore edilmiş yapılarıyla; Yenipazar yöresel yemekleriyle; Gökçeada ise adada organik tarımsal faaliyetleriyle ön plana çıkmıştır. 2012 yılında ise bu beş şehre Perşembe (Ordu), Vize (Kırklareli) ve Yalvaç (Isparta) da eklenerek sayı sekize ulaşmıştır. Türkiye'de "sakin şehir" olmaya aday 9. şehir olan Şanlıurfa'nın Halfeti ilçesinin dosyası, İtalya'ya teslim edilmiştir (www.cittaslowturkiye.org). 2013 yılında Halfeti de sakın şehir hareketine katılarak Türkiye'deki sakın şehir sayısı 9'a ulaşmıştır.

Şekil 6. Türkiye’deki Sakin Şehirler

2.3. Konuyla İlgili Önceki Çalışmalar

Alanyazın incelendiğinde Yavaş Hareketi’nin başlangıcı olan yavaş yemek hareketinin 1986 yılında ortaya çıktığı görülmekte ve bu alanda yapılan çalışmalar ilgi çekmektedir (Jones vd., 2003; Nosi ve Zanni, 2004; Radstrom, 2005; Schneider, 2008; Yurtseven vd., 2010; Petrini ve Padovani, 2011; Nilsson vd., 2011; Ritzer, 2011). Sakin şehir hareketi ise 1999 yılında Sakin Şehir Birliği’nin kurulmasıyla ilgi çeken bir kavram haline gelmiş ve alanyazında incelenmeye başlanmıştır.

Alanyazında sakin şehirler ile ilgili son döneme kadar yapılan çalışmaların kısıtlı olduğu görülmektedir. Sakin şehirler çok az çalışmada turizm ve pazarlama ile ilişkilendirilmiştir (von Zweigbergk, 2009; Nilsson vd., 2011; Sezgin ve Ünüvar, 2011). Özellikle, son dönemlerde sakin şehir alanyazını incelendiğinde sakin şehirlerin çevre, sürdürülebilirlik, şehir planı ve mimari açıdan incelendiği görülmektedir (Radstrom, 2005; Pink 2008b; Keskin, 2010; Nilsson vd., 2011; Doğutürk, 2010).

Genel olarak sakin şehirler yerel bir kalkınma modeli olduğundan, yerel halkın yaşam kalitesini arttırmak amacıyla oluşturulmuştur. Bunun yanı sıra, küreselleşmenin getirdiği olumsuzluklara karşı savaşmakta, yerel kültürü ve yerelliği korumaya yönelik çalışmalara rastlanmaktadır (Jones vd., 2003; Nosi ve Zanni, 2004; Knox, 2005; Loades, 2005;

Parkins ve Craig, 2006; Schneider, 2008; Honore, 2008; Knox ve Mayer, 2009; Pink, 2009; Petrini ve Padovani, 2011; Ritzer, 2011).

Jones ve diğerkleri (2003), yaptıkları çalışmada, Hızlı Yemek (Fast Food) kültürünün yaygınlaşması ve olumsuz etkilere yol açmasından dolayı, yavaş yemek hareketinin gelişimi üzerinde durmuşlardır. Ayrıca yavaş yemek hareketinin devamı niteliğinde olan sakin şehir hareketinin doğuşundan söz edilerek; bu hareketin önemi vurgulanmaya çalışılmıştır.

Nosi ve Zanni (2004) gerçekleştirdikleri çalışmada, Slow food hareketinin doğuşu ve gelişiminden bahsetmişlerdir. Özellikle Slow Food tüketimi üzerine olan çalışmalara ağırlık vererek, tüketici sisteminin değiştiğini vurgulamışlardır. Artık tipik tüketici yemek sistemini, Slow Food yemek sisteminin aldığını belirtmişlerdir.

1999 yılında başlayan sakin şehir hareketinin öncüsü olarak kabul edilen Petrini ve Padovani (2005), çalışmalarında Lancerini'nin yaptığı çalışmadan bahsetmiştir. Lancerini yaptığı çalışmada İtalyan şehirlerini bölgesel olarak incelemiştir (Petrini ve Padovani, 2011). Araştırma yerel halk ile turist bölgelerini birleştirmenin yanı sıra, kentsel gelişimi sağlamayı amaçlamaktadır. Bu çalışmanın sonucunda bazı bölgelerin gelişimi için oluşturulan yeni bir modele halkı ikna etmenin zor olduğu görülmüştür. Lancerini'nin bu bakış açısına rağmen, Petrini kitabında kentsel planlama alanındaki yeni varsayımları takip edip, incelemenin mümkün olduğunu belirtmiştir.

Knox (2005) yaptığı çalışmada hızlı yaşamın getirdiği olumsuzluklar, küreselleşme ile küreselleşmeye karşı oluşturulan yavaşlama hareketinden söz etmiştir. Ayrıca, sakin şehir hareketinin tarihçesi ve bu hareketin avantajları hakkında bilgi vermiştir.

Radstrom (2005) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, sakin şehir hareketi, sakin şehirlerin standartları ve amaçlarından bahsedilmiştir. Bu hareketin ortaya çıktığı Chianti kasabası ile bu harekete katılan ilk şehirler olan Orvieto ve Bra ile San Vincenzo kasabaları bu kapsamda ele alınmıştır. İngiltere'nin ilk Sakin Şehri Ludlow'dan da bahsedilmiş ve çalışma kapsamında Kanada'nın Manitoba şehrinin Sakin Şehir standartlarına uygunluğu üzerine durulmuştur.

Loades (2005) çalışmasında, küreselleşme ve küreselleşmenin olumsuz etkileri sonucu ortaya çıkan slow food ve sakin şehir hareketlerinden söz etmiştir. Sakin şehir hareketinin uygulama sürecini, standartlarını ve avantajlarını açıklamıştır. Loades, diğer çalışmalardan farklı olarak zaman ve hız kavramları üzerinde durarak, sakin şehir hareketinin insanların hayatlarına kalite, huzur, mutluluk ve keyif getireceğini belirtmiştir. Ek olarak, bir şehrin sakin şehir hareketine katılması durumunda ne gibi faydalar sağlanacağı açıklanarak bu kapsamda bir sakin şehir olan Orvieto anlatılmıştır.

Parkins ve Craig (2006) yaptıkları çalışmada “hız” kavramından söz ederek, hızın insan yaşamı üzerine olan olumsuz etkilerini açıklamışlardır. Bu kapsamda, hızın olumsuz etkileri sonucu, “hız karşıtı bir hareket” olarak meydana gelen yavaş yemek hareketi üzerine durmuşlardır. Yavaş yemek hareketinin tarihsel süreci, gastronomik açıdan incelenmesi ve bu hareketin tüketim alışkanlıkları üzerine olumlu sonuçlar vermesi gibi konulardan söz ederek çalışmayı tamamlamışlardır.

Honore (2008) çalışmasında hızlı yaşamın yüzeyselliğinden, küreselleşmenin yaratmış olduğu olumsuzluklardan bahsederken yavaş kavramının önemini ve güzel yanlarını vurgulamaktadır. Çalışmada hız konusu çarpıcı bir şekilde ele alınarak günlük hayatımızda farkında olmadığımız ve alışkanlık haline getirdiğimiz hız tutkunluğuna değinilmiştir. Bunun yanı sıra yavaş yemek, sakin şehir gibi kavramlar detaylı olarak anlatılmıştır.

Miele (2008) çalışmasında İtalya’nın San Vincenzo ile Orvieto şehirlerinde yapılan incelemelerden söz etmiştir. San Vincenzo şehri ile yapılan çalışmada görüşme yöntemi kullanılmıştır. San Vincenzo Belediyesi ile görüşülerek, sakin şehir standartları hakkında bilgi alımı sağlanmıştır. Böylelikle hangi standartların uygulanıp uygulanmadığı, o standartlar hakkında görüşülen kişilerin bilgili olup olmadıkları ortaya konulmuştur. Bölgesel yiyeceklerin sunulduğu restoranlardan güneş enerji sistemi kurulan reklam panoları ve evlere, ev atıklarının ayrıştırılmasından okullarda lezzet eğitimlerinin verilmesine kadar birçok yeniliği getirdiğini belirtmiş, bunun yanı sıra; sakin şehir hareketinin gelişim süreci ile bu harekete katılma koşullarını belirtmiştir.

Pink (2008b) çalışmasında, sakin şehir hareketinin temel amacının yaşamın kalitesini arttırarak sürdürülebilirliği sağlamak olduğunu belirtmiştir. Ayrıca bu hareketin,

küreselleşme karşıtı değil, küreselleşmeye alternatif olarak ortaya çıktığını, geleneksel hayatı desteklediğini, topluma ve insana değer veren bir hareket olduğunu vurgulamıştır.

Schneider (2008) çalışmasında, organik, doğal ve sürdürülebilir yemek şeklinde tanımlanan Slow Food hareketinden bahsetmiştir. Bu hareketin kapitalizmin ve küreselleşmenin getirdiği saldırıları engelleyerek, hayatı yavaşlatmak amacını taşıdığını vurgulamıştır. Ayrıca, kültürel ve sosyal anlamda stratejiler geliştirerek yeni sosyal hareketlerin oluşmasına odaklandığını belirtmiştir. Kaliteli yemek ile kaliteli yemek üretimini; iyi, temiz ve adil olmak üzere üç temel prensibe dayandırıldığını açıklamıştır.

Sürdürülebilir kentler hakkında Paul Knox ve Heike Mayer (2009), Ritzer'in de üzerinde durduğu, küreselleşmenin ve ekonominin sınırlar ötesine taşındığı piyasa ortamında kapitalizmin etkilerinin yıkıcı olduğunu, kentlerin varlıklarını sürdürebilmeleri için kendi değerlerini ve geleneklerini korumaları gerektiğini anlatmaktadırlar.

Pink (2009) yaptığı çalışmada, toplumsal hareketler çerçevesinde sakin şehir hareketini yorumlamaktadır. Bu hareketin yerelliğe önem verdiğinden, günümüz ve gelecek için daha insancıl ve daha çevresel bir hareket olduğundan, yerel üretim ile kaliteli yaşamı desteklediğinden söz etmiştir. Bunun yanında, sakin şehir hareketinin küreselleşmenin olumsuz etkileri sonucu ortaya çıktığı belirtilmiştir. Bu hareketin odaklandığı noktanın, yerel sürdürülebilirliği sağlama ve geliştirme olduğu açıklanmıştır.

İsveç Üniversitesi Tarım Bilimleri alanından Karin von Zweigbergk'in (2009) yaptığı çalışmada, sakin şehir hareketinin uygulamaya konulma şekli ve Falköping şehrinin sakin şehir hareketine katılma süreci üzerine durulmuştur. Sakin şehir üyesi olma fikriyle başlayan süreçte, Falköping'i yeni bir marka şehir haline getirilmesi amaçlanmıştır. Bu çalışma ile ilgili olarak iki farklı teoriden söz edilebilir. İlk olarak sakin şehir hareketi kentsel gelişim stratejisi olarak görülmektedir. İkinci olarak ise, sakin şehir hareketi pazarlama yeri olarak görülmektedir. Falköping'de yapılan bu çalışma, bir şehrin gelişimi için sağlam bir zemin hazırlandığını göstermektedir.

Knox ve Mayer (2006) yaptıkları çalışmada, Almanya'daki iki sakin şehri ele alarak, 4'lü puanlama sistemini kullanmışlardır. Bu puanlama sistemi, sakin şehir standartlarının gelişip gelişmediğini veya uygulamaya konulup konulmadığını göstermektedir.

Çalışmada yapılan puanlamaya göre, 3 puan, şehirde tüm uygulamaların gerçekleştiğini yani projeye dönüştüğünü göstermektedir. 2 puan, standardın geliştiğini fakat uygulamanın kısmen tamamlandığını bildirmektedir. 1 puan, şehrin bu standartları uygulamak için çabaladığını, ancak herhangi bir uygulamada bulunmadığını gösterirken; 0 puan ise, şehrin sakin şehir hareketine karşı ilgisiz olduğunu göstermektedir. Uygulanma seviyelerine ve amaçlarına bağlı olarak şehirler, en yüksek puanları almaktadırlar.

Yurtseven ve diğerleri (2010) yavaş hareketi ile ilgili olarak alanyazında karşılaştığımız yavaş yaşam, yavaş yemek, yavaş kent, yavaş turizm, yavaş işletmecilik, yavaş para, yavaş ticaret gibi temel kavramları açıklamaya çalışmışlardır.

Keskin (2010) çalışmasında, sakin şehir hareketini sürdürülebilirlik boyutuyla ele almıştır. Bu kapsamda, sakin şehir hareketinin tarihçesini sakin şehir hareketi standartlarını, sakin şehir hareketi ve sürdürülebilirlik ilişkisini açıklamıştır. Bunun yanı sıra; dünyada sakin şehir hareketi uygulamalarına yer vererek, Türkiye'nin ilk Sakin Şehri olan Seferihisar'ı incelemiştir. Çalışma sonucunda Seferihisar'ın sakin şehir hareketi katılım sürecinden söz ederek hareket hakkında bilgilendirmelerde bulunmuş ve Sakin şehir hareketinin, sürdürülebilir kentleşme için etkin bir model olabilmesi için, sürdürülebilir dünyanın en büyük engelleyicileri olan büyük kentler için geliştirilmesi gerektiğini vurgulamıştır.

Doğutürk (2010) çalışmasında, modernizmin ve küreselleşmenin getirdiği olumsuzluklara bir tepki olarak ortaya çıkan yavaş yemek (slow food) ve bunun uzantısı olan sakin şehir (cittaslow) hareketini mimari ve yaşam kalitesi bağlamında incelemiştir. Çalışmada, dokuz sakin şehre ulaşarak; e-posta aracılığıyla anket uygulanmıştır. Şehirlerin üye olduktan önce ve sonraki durumları karşılaştırılmış, yaşayanlarının sakin şehir olmakla ilgili görüşleri değerlendirilmiştir. Ayrıca Türkiye'de sakin şehir hareketi incelenerek, henüz harekete katılmış olan Seferihisar ile ilgili değerlendirmeler yapılmıştır. Çalışma sonucunda, Seferihisar'ın oldukça tatmin edici bir durumda olduğu görülmüştür. Sakin şehir hareketinin gerek dünyada gerekse ülkemizde kaliteli yaşama ulaşmak için faydalı bir araç olduğu ve geliştikçe daha çok kente ve insana ulaşip olumlu değişime katkıda bulunacağı söylenmiştir.

Ritzer (2011) çalışmasında kapitalizmin nasıl tüketim alışkanlıklarımızı değiştirdiğini ve kültürel değerlerimizi yozlaştırdığını çarpıcı bir ifadeyle anlatmış; 1986 yılında küreselleşmenin getirdiği bu kültürel bozulmaya karşı bir tepki olarak doğan Slow Food hareketinin duyarlı kesimler tarafından benimsendiğini vurgulamıştır.

Nilsson ve diğerleri (2011) yaptıkları çalışmada, sakin şehir hareketini, bir bölgenin gelişimini sağlayan eko-gastronomik miras olarak ele almışlardır. Sakin şehir hareketinin yerel düzeyde, sürdürülebilir anlamda gelişime olanak sunduğunu ve bu harekete üye şehirlerin Slow food ile beraber gastronomi turizmini geliştirerek, şehirlerin ekonomik sürdürülebilirliğini sağlayacağını belirtmişlerdir. Bu kapsamda, çalışmada İtalya'daki Bra, Abbiategrosso ve Levanto sakin şehirleri incelenmiştir.

Sezgin ve Ünüvar (2011) sakin şehirleri turizm ve şehir pazarlaması çerçevesinde anlatmaya odaklanmıştır. Çalışmada yavaş konseptine ve sakin şehir üzerine detaylı bir inceleme yapılmıştır. Ayrıca sakin şehir olmak isteyen küçük şehirlere tavsiyelerde bulunulmuştur.

Özkan (2011) çalışmasında, “yavaşlık” felsefesini inceleyerek bu felsefeyi kendilerine politika eden kentler ve o kentlerin bu hususta ne tip uygulamalar yaptıklarını anlatmıştır. Çalışma kapsamında gerekli alanyazın taramaları yapılmış, konu hakkındaki kitap, makale, broşür ve internet üzerinden erişilebilen bilgiler incelenmiş ve yeniden derlenmiştir. Gerek duyulan bölümlerde, başta Seferihisar ve Svendborg olmak üzere sakin şehir temsilcilikleri ve belediyelerine danışılmıştır. Yapılan uygulamaları incelemiş ve kentlerin kendi kültürel varlıklarını sürdürebilmeleri için neler yapmaları gerektiği hakkında önerilerde bulunulmuştur. Çalışma sonucunda, günümüz dünyasındaki örneklemelerinden yararlanılarak, hareketin kriterlerini uygulamak ve bu yaşam tarzını benimsemek isteyen kurum, kuruluş ve bireylerin yararlanabileceği basit ve anlaşılır bir rehberin ortaya çıkarılması hedeflenmiştir.

Akoğlan Kozak ve Bahçe (2012) çalışmalarında; sürdürülebilirlik ve alternatif arayışlar sonucu birçok turizm türü ve pazarının ortaya çıktığını belirterek; turizm türlerinin ve ürünlerinin oluşumunda turistlerin kişisel tercihlerinin yanı sıra; bölgedeki temel motiflerin esas alınması farklı turizm yaklaşımlarının temellerini attığını belirtmişlerdir. Buna örnek olarak sakin şehirleri; “insan ilişkileri” ve “sosyal alanlara” dayalı bir

kalkınma modeli ve şehirlerin dokusunun, sakinlerinin ve yaşam tarzının standartlaştırılmasını engellemek, yerel özelliklerini koruyabilmek için ortaya atılmış bir alternatif turizm çeşidi olarak tanımlamışlardır.

Göçkan (2012) çalışmasında, sakin şehir hareketinin özünü, ortaya çıkış sebeplerini, gelişimini, öncülük ettiği diğer hareketleri Seferihisar'ın fiziki, beşeri ve ekonomik özelliklerini, doğal ve kültürel yapılarını analizler yaparak açıklamıştır. Bu çerçevede ilgili alanyazının taranması yoluyla sakin şehirleri ortaya çıkaran nedenler ve ilkeler üzerinde durulmuş ve yerinde yapılan gözlem ve incelemelerle konu hakkında uygulamalı olarak da veriler elde edilmeye çalışılmıştır. Araştırmada ulusal ve uluslararası alanyazın ile konu ele alınarak her türlü bilgi ve belge uzman kişi ve kurumlardan da yararlanılmıştır. Çalışma sonucunda görülmüştür ki sakin şehir hareketi, tüm dünyada büyük bir hızla yayılmakta, düşüncelerini benimsetmektedir. Bu hareket gerek dünyada gerekse ülkemizde nitelikli yaşam, sürdürülebilir çevreye ulaşmak için faydalı bir araçtır ve geliştikçe daha çok kente ve insana ulaşıp olumlu değişime katkıda bulunacaktır.

Andarabi (2012) yaptığı çalışmada; sakin şehir markasına sahip şehirlerde yerel halkın turizme yaklaşımını ortaya çıkarmaya çalışmıştır. Araştırmada, tarama modeli ile mevcut durumun ortaya çıkarılmasına çalışılmıştır. Veri toplama aracı olarak anket formu geliştirilerek; Seferihisar ilçesinde 446 kişilik örneklem üzerinde uygulanmıştır. Araştırma sonucunda ölçekten alınan toplam ortalama puan, sakin şehirde yaşayan yerel halkın turizmin etkilerine ilişkin bireysel özelliklerine göre bazı farklılıklar göstermiştir ancak turizme yaklaşımları genellikle yüksek düzeyde olumlu bulunmuştur.

Toplu (2012) çalışmasında; “halk sağlığı” kavramının, son on yılın en ekolojik hareketlerinden birisi olan sakin şehir hareketi ile ne denli örtüştüğü; sağlıklı, yaşanabilir ve sürdürülebilir kentsel kalkınmanın en yeni ve nitelikli modeli olması açısından sakin şehirlerin halk sağlığı ile olan etkileşimi üzerinde durmuştur. Araştırmanın örneklemine Türkiye'nin ilk Cittaslow'u olan Seferihisar ilçesi ve ilçedeki uzman kişi, kurum ve kuruluşlar ile ilçeye yönelik sözel, basılı ve dijital bilgi, belge ve fotoğraflar oluşturmaktadır. Araştırmada yerinde gözlem, inceleme, analiz ve değerlendirme kapsamında bir yöntem uygulanmıştır. Çalışmanın sonucu olarak, sakin şehir olgusunun, halk sağlığı nosyonlarıyla aynı temele oturduğu ve aynı yönde ilerlediği görülmüştür.

Öztürk (2012) çalışmasında, “sakin şehir” olmanın kentsel planlama politikaları ve projelerini nasıl yeniden şekillendireceğini ele almıştır. Çalışmada Seferihisar’ın geçmiş, bugünkü ve gelecekteki kentsel politika, proje ve çalışmalarını karşılaştırmalı analiz ederek yanıtlamak amacıyla sakın şehir hareketi, organizasyon yapısı ve temel dokümanları, sakın şehir olma gereklilikleri analiz edilmektedir. Adaylık sürecinden itibaren, Seferihisar’da çevre, kentsel kalite ve altyapı alanlarında birçok proje ve çalışmalar ve belediyenin planlama yaklaşımında ilçenin sakinliğini ve yerel değerlerini korumaya yönelik değişimler olmuştur. Seferihisar’ın fiziksel çevresinde ve zihniyetinde meydana gelen bu değişikliklere işaret edilmiş, kalıcılıkları değerlendirilmiştir. Sonuç olarak, sakın şehir adını korumak için Seferihisar’ın yapabilecekleri konusunda tavsiyelerde bulunulmuştur.

Özgenç (2012) çalışmasında, insanların mutlu olduğu toplumsal düzenin sağlanması için kent kurgularının nasıl olması gerektiği üzerine bir analiz yapılmıştır. Çalışmada izlenen yöntem, kapsamlı alanyazın taraması ve kentsel proje analizleri olmuştur. Sakin şehir akımının kentlerde yarattığı değişikliği anlatabilmek için Türkiye’nin ilk sakın şehri Seferihisar’a ait çalışmaların derinlemesine bir analizi yapılmış ve istenilen sonuca ulaşım ulaşılamadığı irdelenmiştir. Çalışma amacına ulaşabilecek bir ideal kent tasarımı kentsel planlama, ulaşım, gıda gibi çağın sorunları irdelenmiş, bu sorunları azaltan kentsel çözümler incelenmiştir.

Gündüz (2012) çalışmasında, Seferihisar’ın Uluslararası Cittaslow Şehirler Ağına üyeliği sonrası yeni yönetim mekanizmaları aracılığıyla kasabaya getirilen düzenlemeleri kültürel, siyasal, iktisat yaklaşımıyla ele almaktadır. Türkiye’nin AB uyum sürecinde gündeme gelmesi bakımından, sakın şehri birçok-ölçekli yönetim-sonrası mekanizması olarak ele almaktadır. Bu mekanizmaları kent-bölgesel politikalar düzeyinde gündeme getiren küresel gelişmeler tartışılmaktadır. Tezin en önemli bulgusu, belediye öncülüğünde yürütülen Seferihisar’dan bir sakın şehir çıkarma girişiminin, günümüz neoliberal kentleşme süreçlerinin üretkenlik sonrası paradigma bağlamında sunduğu alışveriş merkezleri ve kapalı konut siteleri gibi kamuya tamamen kapalı mekânsal örgütlenme biçimlerinin yanına ve karşısına küçük şehirler seçeneğini yerleştirmiş olduğudur.

Akoğlan Kozak ve Aksöz (2013), Seyitgazi ilçe merkezinin sakin şehir hareketine uygunluğunun tespitine yönelik yaptıkları çalışmada öncelikle, Seyitgazi ilçesinin uluslararası sakin şehir standartları kapsamında değerdendirilmesi yapılmıştır. Buradan hareketle, Seyitgazi ilçesinde sakin şehir hareketinin başlatılabilmesi için bir ön koşul olan farkındalık eğitiminin gerçekleştirilmesi sağlanmıştır. Bunun yanında yerel yönetimden görüşme formu; yerel halktan ise yüz yüze anket aracılığıyla sakin şehir hareketine yönelik değerdendirmeleri alınmış ve elde edilen veriler analiz edilmiştir. Elde edilen bulgular doğrudusunda, yerel halkın bu hareketi desteklediği saptanmıştır. Araştırmanın sonucunda, Seyitgazi ilçesinin Sakin Şehir standartlarına uyabilmeleri için yerel yönetime öneriler sunulmuştur.

Çerçi (2013) çalışmasında; 2009 yılında sakin şehir (cittaslow) olan Seferihisar ilçesinin destinasyon marka imajı (bütüncül imajı) bileşenlerini belirlemek ve destinasyonu yeniden ziyaret etme niyeti ile destinasyonu başkalarına tavsiye etme niyeti olarak belirlenen ziyaretçi davranışları arasındaki ilişkileri incelemiştir. Araştırmada kullanılan Seferihisar'ın destinasyon marka imajına ilişkin veriler alanyazından faydalanılarak hazırlanmış olan bir anket formu aracılığıyla toplanmış ve SPSS ve AMOS istatistik programları kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmanın örneklemi Seferihisar'ı iş ve tatil amaçlı ziyaret etmekte olan ve en az bir gece konaklayan yerli ve yabancı ziyaretçilerdir. Araştırmada 215 katılımcıya ulaşılmıştır. Araştırma sonucunda bilişsel imajın, duygusal imaja göre marka imajını (bütüncül imaj) daha büyük oranda etkilediğini ve marka imajının yeniden ziyaret etme niyetine göre tavsiye etme niyeti üzerinde daha belirleyici etkisi olduğunu göstermektedir.

Coşar (2013) çalışmasında; sakin şehir olgusunun, turistler için tatil seçiminde ne ölçüde bir motivasyon kaynağı olduğunu; sakin şehir olgusunun, turistlerin tatil deneyimini nasıl etkilediğini; sakin şehir olgusunun, yerel halkın kentsel yaşam kalitesi üzerindeki etkisini araştırmayı ve son olarak, sakin şehir akımının bir turizm destinasyonu olarak o şehir üzerindeki gözlemlenen olası etkileri de incelemeyi amaçlamıştır. Araştırmanın amacı doğrudusunda araştırma yöntemi olarak, nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Görüşmeler İzmir'in Seferihisar ilçesinde yaşayan halk, burada hizmet veren turizm işletmeleri ve destekleyici işletmelerin sahipleri ya da yöneticileri, Seferihisar'a tatil amacı ile gelen turistler ve Seferihisar Belediye Başkanı ile gerçekleştirilmiştir. Bu dört

farklı gruptan elden edilen veriler ışığında analiz yapılarak, sakin şehir olgusunun turist davranışları üzerindeki etkileri gözden geçirilmiştir. Sakin şehir uygulamasının, ihtiyaçların ortaya çıkması ya da farkına varılması, bilgi toplanması, farklı seçenekler arasından birisi üzerinde tercih eğilimi, deneyim ve deneyim sonrası aşamada ortaya çıkardığı sonuçlara yer verilmiştir.

Çakıcı ve diğerleri (2013), Türkiye'nin ilk yavaş şehri olan Seferihisar'da halkın sakin şehir uygulamalarına ilişkin tutumları ve algıları ile yaşam doyumları üzerine yaptıkları araştırmada halkın sakin şehir uygulamalarının etkilerini ne şekilde algıladığı, bu hareketi ne derecede destekledikleri ve yaşam doyumlarının hangi düzeyde olduğunu belirlemek amaçlamışlardır. Tanımlayıcı türde tasarlanan araştırmada veriler, alanyazına dayalı olarak geliştirilen anketin yüz yüze uygulanmasıyla toplanmıştır. Verilerin analizinde, tanımlayıcı istatistiklerin yanında, faktör, regresyon, kümeleme analizleri ve t-testinden yararlanılmıştır. Bulgular; Seferihisar halkının sakin şehir uygulamalarının etkilerini doğal çevreye, refah seviyesine, kültürel ve ekonomik etkiler şeklinde dört boyutta algıladığını ortaya koymaktadır. Halkın sakin şehir uygulamalarını önemli ölçüde desteklediği ve yaşamlarından kısmen memnun oldukları; uygulamaların sağladığı refah anlayışının da halkın yaşam doyumunu olumlu etkilediği sonucuna varılmıştır.

Baldemir ve diğerleri (2013) çalışmasında, Uluslararası Sakin Şehirler Birliği'nin öngördüğü kriterler kapsamında Muğla ilindeki sakin şehir olma potansiyeli taşıyan ilçeleri Analitik Hiyerarşi Süreci ile incelemiştir. Çalışmanın bulgularına göre, sakin şehir unvanını elde etmek için en önemli kriterin “çevre kriterleri” olduğu; bunu yerel üretimi korumanın izlediği, son sırada ise misafirperverliğin olduğu görülmektedir. Bu iki ana kriterin diğer ana kriterlere kıyasla daha etkili çıkması sakin şehir felsefesiyle örtüştüğü; çevre kriterlerinin en önemli kriter olarak bulgulanması sakin şehir olmadaki sürdürülebilirlik amacıyla, yerel üretimi korumanın da ikinci etkili kriter olması sakin şehirlerin hem yavaş yemek hareketiyle ortaya çıkmış olmasıyla hem de yerel değerleri koruma arzusuyla uyum gösterdiği tespit edilmiştir. Araştırma kapsamında analiz edilen ilçelerden Datça'nın ise sakin şehir olmaya aday en iyi alternatif olduğu tespit edilmiştir.

Acuner (2014) çalışmasında; homojen kentsel gelişime bir alternatif olan sakin şehrin önemini ortaya koyarak, Çamlıhemşin ilçesi için bir yol haritası belirlemektedir.

Çamlıhemşin için geliştirilen model önerisine örnek teşkil etmek üzere Amerika Birleşik Devletleri'nin Kaliforniya eyaletinin San Francisco kentinin Sebastopol kasabası seçilmiştir. Çalışmada, nitel araştırmalarda kullanılan veri toplama yöntemlerinden görüşme, saha notları ve doküman inceleme kullanılmıştır. Görüşmeler, sıkı yapılandırılmış görüşme yöntemi ve yapılandırılmamış görüşme yöntemi ile gerçekleştirilmiştir. Bu bağlamda, Çamlıhemşin ve Sebastopol bölgelerine ziyaretler gerçekleştirilmiştir. Gözlemler sonucu elde edilen veriler gözlemci yorumu yöntemi ile çalışmada kullanılmıştır. Elde edilen veriler ışığında hâlihazırda Çamlıhemşin'in kriterlerin %51'ini sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Ayrıca çalışmada sakin şehir üyeliğini yürütecek organizasyon yapısı oluşturulmuştur.

Görüldüğü gibi alanyazında güncel bir yaklaşım olan sakin şehir kavramı farklı alanlardan araştırmacıların da ilgisini çeken ve gün geçtikçe daha fazla üzerinde durulan bir konu haline gelmiştir. Bununla birlikte, sakin şehir olabilmek için çevre politikaları, altyapı, kentin dokusunun korunması, yerel üretim ve ürünlerin desteklenmesi, konukseverlik gibi kriterleri gerçekleştirmede en önemli pay yerel yöneticilerindir. Sürdürülebilir turizmin ilkeleriyle sakin şehrin ilkelerinin birbirine bu kadar yakın olmasına karşın, sakin şehir yöneticilerinin sakin şehirlerin sürdürülebilirliğine yönelik değerlendirmelerini ele alan çalışmaların sayısı çokta fazla değildir.

2.4. Sürdürülebilirlik Kavramı

Sürdürülebilir gelişme kavramının geniş bir çerçevede ve önemde değerlendirilmesi, 1987 yılında Birleşmiş Milletler Örgütüne bağlı Dünya Çevre ve Gelişme Komisyonu (WCED) 'nun Ortak Geleceğimiz (Our Common Future) raporuyla gerçekleşmiştir. Bu rapor tarafından “Ortak Geleceğimiz” başlığı ile yayınlanan; gelecekle ilgili “ortak kaygılara”, “ortak zorluklara” ve “ortak çabalara” değinilmiş; yaygın olarak kullanılmaya ve tartışılmaya başlanmıştır. Brundtland Raporuyla sürdürülebilir gelişme kavramı; gelecek kuşakların kendi ihtiyaçlarını karşılayabilme olanaklarını tehlikeye sokmadan, bugünkü kuşakların ihtiyaçlarının karşılanmasını sağlayacak gelişme, olarak tanımlanmıştır (WCDE, Our Common Future 1987: 54-55).

Brundtland Raporu, endüstri devrimi, hızlı sanayileşme ve ekonomik büyüme sonrası insanlığın karşı karşıya geldiği doğa ve çevre tahribatına dikkati çekmiş; büyüme, gelişme

ve çevre korumanın bir arada gerçekleştirilebilmesinin mümkün olduğunu belirterek çevrenin, doğal kaynakların etkin bir şekilde korunması gerektiğini vurgulamıştır.

1992 yılına gelindiğinde çevresel endişelerin artarak sürmesi, alınan kararların yeterli düzeyde uygulamaya geçirilememesi, daha geniş kapsamlı bir çalışma yapma gereğini ortaya çıkarmıştır. 1992 yılında Brezilya'nın Rio de Janerio kentinde yapılan Rio Dünya zirvesinde ortaya konan kriterler çerçevesinde, sürdürülebilirlik kavramı, yaşamın her alanına uygulanmaya başlanmış ve her alandaki gelişimin sürdürülebilirliği ön plana çıkmıştır (Kahraman ve Türkay, 2006: 92). Birleşmiş Milletler Çevre ve Gelişme Konferansı'nın en önemli sonuçlarından biri, 21. yüzyıl gündeminin, (Gündem 21) belirlenmesidir. En önemli tespit, ekonomik gelişmenin çevreye rağmen sağlanamayacağı; ekonomik büyümeyi ve gelişmeyi de ihmal ederek çevrenin korunamayacağı yönündedir. Bu nedenle, çevre ve ekonomik gelişme konularının birlikte, dengeli ve sürdürülebilir bir şekilde ele alınması kararlaştırılmıştır. Gündem 21 belgesi, sürdürülebilir gelişmeye giden yolda gerekli hükümet politikaları ve bireysel tercihler için bir rehber olmayı amaç edinmiştir. Bunun yanında sorunların çözümünde sadece merkezi yönetimlerin değil; yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları gibi hükümet dışındaki diğer kuruluşların da muhatap kabul edilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Dört ana ve kırk alt bölümden oluşan Gündem 21'de (Ek 2); insanlığın tarihsel bir dönüm noktasında olduğu, hem uluslararası hem de ulusal alanda, devletlerin kendi içinde eşitsizliğin, yoksulluğun, açlığın, hastalık ve eğitimsizliğin, ekosistemlerde yarattığı kötüleşmenin giderek arttığına dikkat çekilmiş ve bu sorunların çözümünün de ulusal düzeyde olmayıp, küresel düzeyde gerçekleşebileceği belirtilmiştir.

Bu gelişmelerle yeni etik standartları ve stratejilerinin belirlenmesi, uluslararası gelişim amaçlarının belirlenmesi, tüketimin neden olduğu etkilerin azaltılması, kalkınma ve çevre arasında denge kurulması hedeflemiştir (Middleton ve Hawkins, 1998: 4; Mowforth ve Munt, 2003: 32-34).

Bir değişim süreci olarak algılanabilecek sürdürülebilir kalkınma; ekonomik, sosyal ve çevresel boyutları içermektedir. Ekonomik sürdürülebilirlik, doğal kaynakların üretim sürecinde kullanımı üzerinde durmaktadır. Ekonomik olarak sürdürülebilir bir sistem, mal ve hizmetleri süregelen esaslara dayanarak üretebilmeli; hükümet ve dış borçların

yönetilebilirliğini sürdürebilmeli, tarımsal ve endüstriyel üretime zarar veren sektörel dengesizliklerden sakınmalıdır (Holmberg ve Sandbrook, 1992).

Sosyal sürdürülebilirlik, insani gelişim ve yaşam standartları ile bağlantılıdır. Sosyal boyut, adaleti ve toplumun bütün kesimlerinin karar verme sürecine katılımını öngörmektedir. Sosyal olarak sürdürülebilir bir sistem, eşitlik dağılımını; sağlık ve eğitim, cinsiyet eşitliği, politik sorumluluk ile katılımı içeren sosyal hizmetlerin yeterli düzeyde gerçekleştirilmesini sağlamalıdır (Holmberg ve Sandbrook, 1992).

Çevresel sürdürülebilirlik ise; insanların refah seviyesinin gelişiminin sağlanması açısından gerekli, sınırlı doğal kaynakların korunması ve geliştirilmesini içermektedir. Çevresel sürdürülebilirliğin sağlanabilmesi için gerekli görülen sürdürülebilir üretimle birlikte tüketimin de sürdürülebilir hale getirilmesidir (Goodland, 1995: 3). Çevresel olarak sürdürülebilir bir sistem, kaynak temelini sabit tutmalı, yenilenebilir kaynak sistemlerinin ya da çevresel yatırım fonksiyonlarının istismarından kaçınmalı ve yenilemeyen kaynaklardan yalnızca yatırımlarla yerine yeterince konulmuş olanları tüketmelidir. Bu süreç, ekonomik kaynak olarak sınıflandırılmayan, biyolojik çeşitlilik, atmosferik denge ve diğer ekosistem işlevlerinin korunmasını da içermelidir (Holmberg ve Sandbrook, 1992).

2.5. Sakin Şehir ve Sürdürülebilirlik Kavramı

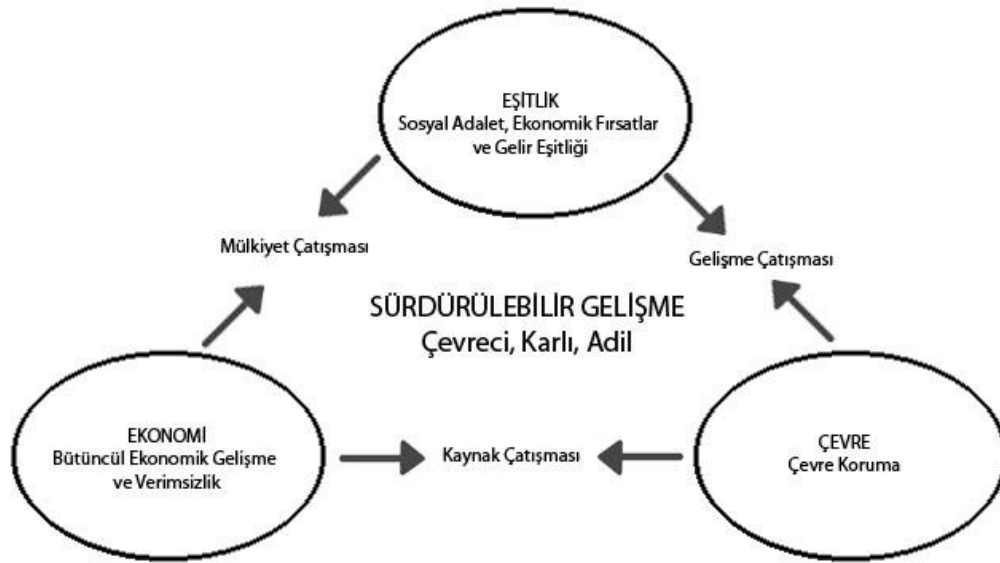
Sakin şehir hedef ve kriterleri Gündem 21 esas alınarak oluşturulduğundan sakin şehir kavramı; sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir kalkınma ile yakından ilişkili bir kavramdır.

Alanyazında sakin şehirlerin konusu sürdürülebilir yerel kalkınmadır. Sürdürülebilir kalkınma ekonomik, çevresel ve sosyal olmak üzere üç ana unsur üzerine inşa edilmektedir. Ekonomik sürdürülebilirlik, gerekli olan mal ve ihtiyaçların gelecekte de üretilmesi, tarım ve endüstri üretimini olumsuz etkileyen yaklaşımlardan kaçınılması ve maddi borçlanmanın gelecekte ödenebilir şekilde kontrollü olarak yapılması. Çevresel sürdürülebilirlik, kaynakların varlığının gelecekte de sürdürülmesi, yenilenebilir kaynakların tercih edilmesi, yenilenemeyen kaynaklardan sadece yeterli miktar olanların kullanımı gibi konuları kapsamaktadır. Ekonomik bir değeri olmayan “biyolojik çeşitlilik, atmosferik denge ve diğer ekosistem işlevlerinin korunması” gibi kavramlarda

bu unsur içinde değerlendirilmektedir. Sürdürülebilir kalkınmanın sosyal boyutu ise temel olarak eşitlik kavramı çerçevesinde şekillenmiştir. İnsan hakları, toplumsal cinsiyet eşitliği, sağlık ve sosyal hizmetlere erişim gibi konular sosyal boyut içinde ele alınmaktadır (Özmete, 2010: 81).

Alanyazın incelendiğinde sakin şehir kriterlerinin sürdürülebilirlik temeli ve boyutlarına dayandırıldığı görülmektedir. Bu nedenle, alanyazın göz önünde bulundurularak sakin şehir kriterleri ve sürdürülebilirliğin boyutları arasındaki benzerlikler tartışılacaktır.

Sakin şehir hareketi sürdürülebilirliğe dayandırılır ve çevre, ekonomi ve eşitlik arasındaki ilişki üzerinde durulur; bu model 3-e modeli (Environment, Economy and Equity) olarak da bilinir (Knox ve Mayer, 2009). 3-e modeli ilk olarak Campbell (1996) tarafından ortaya atılmıştır.

Şekil 7. 3-E Modeli

Kaynak: Campbell, 1996: 298

Şekilde görüldüğü gibi sürdürülebilir gelişmenin 3-e modeli; çevresel sürdürülebilirliği, ekonomik büyüme ve sosyal adalet ile birleştirmektedir. Fakat amaçlar arasındaki çatışmalardan dolayı 3-e arasında bir denge bulmak pratikte pek kolay olmamaktadır. Çok sayıda insan için ekonomik fırsatlar sağlanması çevreye zarar verebilmektedir. Bu anlamda, ekonomi ve çevre arasında çatışmalara sebep olmaktadır. Kırsal bir bölgede

kaynak çıkarımı alanında istihdam yaratma buna örnek olarak verilebilir. Çünkü madencilik endüstrisine tamamen bağlı olan böyle bir kırsal alanı ele aldığımızda; bu kırsal alanda nesli tükenmekte olan türlerin korunması aralarında çatışmaya sebep olacaktır (Campbell, 1996: 296-312).

Sakin şehir kriterleri sürdürülebilirliğin 3-e modeli ile ilişkilendirilmektedir. “Çevre” hava kalitesi kontrolü, atık yönetimi, ışık kirliliği kontrolü, alternatif enerji kaynağı çevre değerlerini korumayı hedeflemektedir. Kriterlerin bazıları da yerel üretim ve tüketim açısından “ekonomik büyüme” ile ilgilidir. Örneğin; sakin şehir hareketi özgün yerel ürünlerin ve kültürel etkinliklerin korunmasını, şehrin ilginç ve prestijli yerlerinde yerel pazarların ve organik tarımın geliştirilmesini önermektedir. Bunun yanında yerel gastronomik geleneği arttırmak için planlamayı ve yerel bölgedeki el sanatları ve üretim girişimlerinin teşvik edilmesini önerir. “Eşitlik” ilişkisi doğrudan kriterler listesinde yer almamaktadır. Ancak yerel ürünlere odaklanması ve ekonomik fırsatlarla sonuçlandırılmasından dolayı olarak kriterleri kapsamaktadır. Yerel ürünlere odaklanma sakin şehirleri sürdürülebilirlik tanımlarından ayırmaktadır. Sürdürülebilirliğin gündemi genellikle kaynak kullanımı ve tüketimi konularına odaklanırken; yavaş yemek ve sakin şehir yerel ekonominin araçları olarak yerel ürünleri, sosyal ve kültürel farklılıkları, sürdürülebilirliğin kaynak ve çevre kalitesi ile ilgili kısımlarını kullanmaktadırlar (Mayer ve Knox, 2006).

Miele (2008); bilim ve teknolojik çalışmaların yöntemlerini kullanarak, sakin şehir kriterlerini göz önüne almış, özellikle sakin şehir üyelik kriterlerinin her şehrin kendi sürdürülebilirliğini geliştirmesini mümkün hale getireceğini düşünmüştür. Bunun dışında, yalnızca birkaç çalışma (Dietz, 2006; Mayer ve Knox, 2006; Pink, 2008a, 2008b) sakin şehirler ve sürdürülebilirlik kavramı arasında açıkça bağlantı kurmuştur.

Şekil 8. Sürdürülebilirliğin Boyutları ve Sakin Şehir Kriterleri

Kaynak: Swarbrooke, 1995; Mega ve Pedersen, 1998; Cadman vd., 1998; Knox, 2005; Radstrom, 2005; Mayer ve Knox, 2006; Pink, 2008a; Miele, 2008; Heitmann vd., 2011; www.cittaslow.org.

Araştırmacılar çalışmalarında sürdürülebilirlik konusuna ve sakin şehir kavramı ile olan ilişkisine değinmişlerdir. Sürdürülebilirliğin temel unsuru çevreye yaklaşım tarzıdır. Sakin şehir kriterleri genel olarak yedi başlık altında toplanmıştır. Sakin şehir olduktan sonra gerçekleştirilecek “*Olağanüstü Gereklilikler*” eklenerek kriterler sekiz başlığa çıkarılmıştır (www.cittaslow.org).

Sakin şehir kriterleri incelediğinde de “çevrenin önemli bir yer tuttuğunu, hatta kriterlerinin ilk ana başlığını “çevre kriterleri”nin oluşturduğu görülmektedir (Baldemir vd., 2013). Bu bağlamda, hava, su ve toprak kalitesinin önemsenmesi, çevreye uyumlu yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılmasının teşvik edilmesi, görüntü, gürültü ve ses kirliliğinin önlenmesi, EMAS ve Gündem 21 gibi çevresel yönetim sistemlerine uyum sağlanması, evsel ve endüstriyel atıkların geri dönüşümünün desteklenmesi ve yaygınlaşması sakin şehrin öncelikleri arasında bulunmaktadır.

Bunun yanı sıra, altyapı kriterleri ve kent kalitesinin artırılmasına yönelik faaliyetlerin geliştirilmesinde; tarihi mekânların koruma altına alınması, taşıt güvenliği ve trafik akışının sağlanması, okullara ulaşımın kolaylaştırılması ve kamu binalarıyla bağlantının sağlanması için bisiklet yollarının yapılması, özel ulaşımında alternatif yöntemlerin desteklenmesi, engelliler için kamu alanlarının erişilebilir olması, hava, su ve toprak

kalitesinin var olan yasal düzenlemeler tarafından belirlenen parametrelere uygunluğunun sağlanması, yeşil alanların oluşturulması ve hizmet alt yapılarının bulunması gibi kriterler de çevresel etkilerin azaltılması ve çevresel sürdürülebilirliği destekleyen maddeler içermektedir.

Kent kalitesinin arttırılmasına yönelik faaliyetlerle ilgili kriterlere bakıldığında; biyomimari alanlarının kurulması, biyomimarinin geliştirilmesi ve tanıtılması için planlar yapılması, çöp bidonlarının kötü görünümünün önlenmesi ve atık su toplama sistemi için planlar yapılması, kamu ve özel alanların yeşillendirilmesinde doğal mimari yapıyla uyumlu olan yerli ve özgün bitkilerin kullanılmasını sağlayan planlar yapılması ve tanıtılması, kent ağaçlarının sayımı ve kentteki anıt ağaçların korunması, kent halkına çeşitli hizmetler vermeye yönelik planlar yapılması (belediye hizmetlerinin internet üzerinden gerçekleştirilmesi ve halka internet eğitimi verilmesi) gibi maddelerden oluşmaktadır.

Sakin şehirlerin ticari bir amacı olmamasına rağmen, sakin şehirlerin bir amacı da üye şehirlerdeki ziyaretçileri sakin şehrin slow food ile yakın ilişkisini kullanarak destinasyon dostuna dönüştürmeyi ve böylece de şehirlerin ekonomik sürdürülebilirliğini arttırmaktır (Nilsson vd., 2011). Yani bir anlamda yerel ürünleri ve üreticiyi destekleyerek fayda sağlamalarını hedeflemektedir. Kente özgü ürünlerin sayımının yapılması ve ticaretinin desteklenmesi (çiftçilerin ve yerel pazarın harekete geçirilmesi) gibi kriterler ekonomiyi desteklemeye yöneliktir. Bu anlamda, hareket ekonomik sürdürülebilirliğe de katkı sağlamaktadır.

Organik tarımın geliştirilmesi ve tanıtılması için gerekli planların yapılması, yerel esnaf ve zanaatkarların ürettiği ürünlerin kalite sertifikalarının oluşturulması gibi maddelerden oluşan yerel ürünleri ve üretimi desteklemeye yönelik kriterlerin bazıları sosyal ve kültürel boyutları içermektedir. Yok olma tehlikesinde olan el sanatlarının ve geleneksel mesleklerin korunmasına yönelik programların geliştirilmesi, yavaş yemek işbirliğiyle, okulların yemek hizmetlerinde organik, yerel ve özgün ürünlerin kullanılması, yerel kültürel aktivitelerin korunması ve desteklenmesi, kent ve okul bahçelerinin, yerel kültürün gelişmesine olanak sağlaması için desteklenmesi gibi kriterler yerel kültürü ve sosyalleşmeyi desteklemektedir. Ayrıca yavaş yemek işbirliğiyle, okullarda beslenme ve

tat eğitiminin verilmesine yönelik programların geliştirilmesi, yok olma tehlikesinde olan özel tarifli gastronomik ürünlerin kullanımı ve üretiminin desteklenmesi gibi kriterler sosyal sürdürülebilirlik anlamında şehre katkı sağlamaktadır.

Sosyal olarak sürdürülebilir bir sistem, eğitim ve sağlık gibi sosyal hizmetlerin yeterliliği ve eşit dağılımı, cinsiyet eşitliği, sosyal güvenliği, politik sorumluluk ve katılımı sağlayabilen sistemdir (Nemli, 2009). Sakin şehir kriterlerinde sürdürülebilirliğin sosyal boyutları dikkate alınmıştır. Buna bağlı olarak turistlerin bilgilendirilmesi, tarihi merkezlerde uluslararası turizm işaretleri ve turist seyahat rehberinin kullanılması, kentin yavaş seyahat rehberinin hazırlanması (broşürler, web siteleri vb.), turistlerin kente ve belirli aktivitelere ulaşımını kolaylaştırıcı plan ve politikaların izlenmesi, turistik işletmelerinin, genel olarak esnafın, fiyatlarının saydam olmasını ve fiyatların kuruluşun önünde sergilenmesinin sağlanması gibi kriterleri bulunmaktadır. Kent halkının, sakin şehir hareketine katılım motivasyonunun sağlanması için, sakin şehir sonuçları ve yöntemi konusunda bilgilendirilmesi, kent halkının yavaş yaşam felsefesini anlaması için programlar geliştirilmesi gibi kriterler de bulunmaktadır.

3. Yöntem

Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir hareketine ve sürdürülebilirliğe yönelik değerlendirmelerini ortaya koymayı amaçlayan bu çalışma kapsamında alanyazın taraması yapılmış, elde edilen bilgiler doğrultusunda veri toplama aracı (soru formu) geliştirilmiştir. Çalışmanın bu bölümde teorik kısmı önceki bölümlerde verilen araştırmanın modeli, araştırma süreci, araştırmanın evren ve örnekleme, veri toplama aracının geliştirilmesi, veri toplama süreci ve araştırmanın analizinde kullanılan istatistiksel tekniklere yönelik bilgilere yer verilmektedir.

3.1. Araştırmanın Modeli

Araştırmanın modeli ilişki tanımlama modelidir. Bu model, iki veya daha çok sayıdaki değişken arasındaki ilişkinin varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlamaktadır (Karasar, 1995: 81). Çalışmada öncelikli olarak ikincil verilerden yararlanılarak geniş kapsamlı bir araştırma yapılmıştır. Bunun yanında yöneticilerin demografik özellikleri, sakin şehre katılım süreci, sakin şehir kriterlerine ve sürdürülebilirliğe yönelik değerlendirmeleri ölçülerek aralarındaki ilişkiler incelenmiştir.

3.2. Araştırmanın Evreni

Evren (population); araştırma sonuçlarının genellendiği, araştırma kapsamı içerisinde yer alan ortak özelliklere sahip birimler bütünü olarak tanımlanmaktadır (Karasar, 1995: 110). Araştırmalarda örnekleme ihtiyaç duyulmasının temel nedeni, tüm evrene ulaşılmasının zaman, maliyet, kontrol ve enerji açısından oldukça güç olmasıdır (Ekiz, 2009: 103). Fakat araştırmada evreninin tümüne ulaşılması noktasında maliyet güçlükleri, kontrol güçlükleri ve etik zorunluluklar gibi sorunlarla karşılaşmayacağı öngörülmüş ve bu sebeple örneklem alınmamış, evrenin tümüne ulaşmak hedeflenmiştir (Karasar, 2009: 111). Araştırmanın evrenini sakin şehir yöneticileri oluşturmaktadır. Dünyada 2012 yılı Kasım ayı itibarıyla toplam 167 sakin şehir bulunmaktadır (www.cittaslow.org). Çalışmada evrenin tümüne yani tüm sakin şehir yöneticilerine ulaşmak hedeflenmiştir.

Araştırma alanı olarak 2013 yılında Seferihisar’da düzenlenmiş olan Sakin Şehir Genel Kurul Toplantısı seçilmiştir. Sakin Şehir Genel Kurul Toplantısı her yıl farklı bir sakin şehirde gerçekleştirilen yalnızca sakin şehir yöneticileri ve heyetinin katılabildiği bir

toplantı olup üye şehirlerin projeler geliştirdiği ve gelişimlerini ortaya koydukları aynı zamanda üye olmak isteyen şehirlerin ise kendilerini tanıttıkları önemli bir platformdur.

Araştırmada evrene ulaşabilmek için öncelikle Seferihisar’da düzenlenen toplantıya katılım için gerekli izinler alınmıştır. Bununla birlikte toplantıya katılım sağlanması beklenen yöneticilerin liste ve e-posta iletişim adreslerine ulaşılarak kendilerine e-posta gönderilmiştir. E-posta içeriğinde çalışma hakkında kısaca bilgi verilerek 2013 yılında İzmir Seferihisar’da düzenlenecek olan Sakin Şehir Genel Kurul Toplantısı’nda veri toplamak amacıyla kendileriyle görüşme yapılmak istenildiği belirtilmiştir.

Toplantıya soru formları ile gidilmiş ve araştırmacı tarafından yüz yüze uygulanmıştır. Fakat 2013 Sakin Şehir Genel Kurul Toplantısı’na katılımı beklenen yöneticilerin büyük bir bölümü toplantıya gelmemiştir. Toplantıya katılan sakin şehir yöneticilerinin büyük çoğunluğunun Koreli yöneticiler olduğu görülmüştür. Diğer taraftan en fazla sakin şehre sahip olan İtalya’dan katılımın az olması dikkat çekmiştir. Toplantıda İtalya’dan üç sakin şehir yöneticisi ile görüşülebilmektedir. Toplantıya üye ülkelerden eşit dağılımlı ve yeterli katılım sağlanmadığından toplantı sonunda 50 yönetici ile yüz yüze görüşülerek soru formu kendilerine uygulanmıştır.

Evrene ulaşabilmek amacıyla anketler diğer yöneticilere e-posta aracılığıyla toplamda üç tur süren bir süreçte iletilmiştir. İlk turda beş, ikinci turda yedi, üçüncü turda da sekiz yöneticiden dönüt alınmıştır. Üçüncü ve son turun sonunda 20 adet anket geri dönmüş ve anketlerin sayısı toplamda 70’e ulaşmıştır. Tablo 6’da araştırmaya katılan sakin şehir yöneticilerinin ülkelere göre dağılımı verilmiştir.

Tablo 6. Araştırmaya Katılan Sakin Şehir Yöneticileri

Ülke	Katılımcı Sayısı
Güney Kore	12
Almanya	10
Polonya	9
Türkiye	8
Hollanda	5
İtalya	3
Fransa	3
Belçika	3
Portekiz	3
Avustralya	2
İzlanda	2
Norveç	2
Çin	1
Macaristan	1
Danimarka	1
Finlandiya	1
Güney Afrika	1
İsveç	1
Kanada	1
ABD	1
Toplam	70

Yazıcıoğlu ve Erdoğan'ın (2004: 49-50) $\alpha=0.05$ için belirli evrenler için alınan örneklem büyüklükleri tablosuna göre ulaşılan sayının evreni temsil yeteneğine bakılmıştır. Buna göre ana kütlenin 167 olması durumunda, $\alpha=0.10$ örnekleme hatası (% 90 güvenilirlik düzeyiyle) ve $p=0,5$ $q=0,5$ alındığında, örneklem büyüklüğü **61** olarak hesaplanmıştır. Bu hesaplama formülü Şekil 9'da yer almaktadır (Saruhan ve Özdemirci, 2011: 142).

$$n = \frac{N p q t^2}{\alpha^2 (N - 1) + t^2 p q}$$

Şekil 9. Belirli Evrenler İçin Örneklem Büyüklüğü Belirleme Formülü

- ✓ n: örneklem için gerekli birey sayısı
- ✓ N: Evrendeki birey sayısı (167)
- ✓ p ve q: evrenin homojenlik seviyesi (p:0,5 ve q:0,5)*
- ✓ t: güven düzeyine karşılık gelen değer (t: 1,96)
- ✓ α : araştırmacının kabul ettiği hata payı (0,10)

* Evrenin farklı ülkelerden olması sebebiyle heterojen olduğu gözlenmiştir.

Çalışma sonucunda ise 70 yöneticiye ulaşılarak çalışmanın bu istatistiki veriler doğrultusunda evreni temsil edecek kabul edilebilir sayıya ulaşıldığı görülmüştür.

3.3. Veri Toplama Aracı ve Süreci

Araştırmada veri toplama aracı olarak anket (soru formu) kullanılmıştır. Anket, diğer veri toplama tekniklerine göre farklı bölgelerden çok daha büyük gruplara hızla uygulama olanağının ve maliyetinin daha düşük olması gibi avantajlarından dolayı tercih edilmiştir. Anket, insanların yaşam koşullarını, davranışlarını, inançlarını veya tutumlarını betimlemeye yönelik bir dizi sorudan oluşan bir araştırma materyali olarak tanımlanmaktadır (Thomas, 1998). Bu tekniğin diğer üstün yönleri ise, cevaplama oranının yüksek olması, cevaplayıcı ile kurulan yakın ilişkiler ile güvenilir ve doğru verilerin toplanabilmesi, anketörlerin gözlemleri sayesinde verilerin doğruluğunu kontrol etmenin mümkün olmasıdır (Yükselen, 2006: 68).

Araştırmada öncelikle ikincil kaynaklardan veriler toplanarak alanyazın taraması yapılmıştır. Alanyazın taramasında; üniversite kütüphaneleri (e-dergi, makale, tez vb.), Yavaş Hareketi, sakin şehirler ve sürdürülebilirlik ile ilgili süreli yayınlar, Dünya Turizm Örgütü, Kültür ve Turizm Bakanlığı ve internetten yararlanılmıştır. Bununla birlikte sakin şehir konusu, tarihi ve önemi araştırılmış ve bu konuya yönelik yapılmış olan çalışmalar da incelenmiştir.

Çalışmada kullanılan soru formu, ikincil kaynaklardan yararlanılarak geliştirilmiştir. Sakin şehir yöneticilerine yönelik oluşturulan anket, gizliliği ve teşekkür kısmının bulunduğu kapak ve sunuş yazısı, her bölümün başında anket cevaplama yönergesi ve sorular olmak üzere; beş sayfadan oluşmaktadır. Anket sorularının alındığı kaynaklar Tablo 7’de belirtilmiştir.

Tablo 7. Araştırmada Kullanılan Anket Sorularının Alındığı Kaynaklar

	Soru No	Alındığı Kaynak
Demografik sorular	1-9	TUİK, 2013
Yöneticilerin sakin şehir kriter ve amaçlarına yönelik değerlendirmeleri	10	Mayer ve Knox, 2006
	11	Cittaslow Charter, 2011
	12, 13, 14	Knox ve Mayer, 2009
	15	Knox, 2005
Sakin şehir katılım sürecine yönelik sorular	16, 17, 18	Darling, 2011
	19-22	Cittaslow Charter, 2011
Sakin şehir ve destinasyona yönelik sorular	23, 24, 31	Knox, 2005; Radstrom, 2005
	25, 26, 27	Mayer ve Knox, 2006;
	28, 29	Petrini, 2003; Petrini ve Padovani, 2011
	34, 35	Knox ve Mayer, 2009; Keskin, 2010; Nilsson vd., 2011;
	33, 36, 37	von Zweigbergk, 2009
	38, 39, 40	Çerçi, 2013
	30, 32, 42	Kontrol sorusu
Sakin Şehir ve Sürdürülebilirliğe Yönelik Sorular	41, 43-47	Mega ve Pedersen, 1998; Cadman vd., 1998; Radstrom, 2005; Knox, 2005; Loades, 2005; Parkins ve Craig, 2006; Pink 2008b, Knox ve Mayer, 2009
	48-52	
	53-58	

Araştırmada kullanılan soru formu, demografik bölüm dâhil olmak üzere beş bölümden oluşmaktadır. Tabloda görüldüğü gibi demografik soruların yer aldığı ilk kısımda, yöneticilerin cinsiyet, yaş, eğitim durumu, yöneticilik deneyimi, sakin şehir hakkında nasıl bilgi sahibi oldukları, başvuru ve kabul zamanlarından oluşan sorular (9 soru) yer almaktadır. İkinci kısımda; sakin şehir yöneticilerinin algılarını ölçmek amacıyla sakin şehir kriterleri, amaçları ve sakin şehirlerin paydaşlarına yönelik yapılmış çalışmalardan faydalanarak hazırlanmış sorular (6 soru) bulunmaktadır. Üçüncü bölümdeki sakin şehir hareketine katılım sürecine yönelik ifadeler (7 ifade) ise Sakin Şehir Tüzüğü'nün (Cittaslow Charter) yanı sıra, uzman görüşünden faydalanılarak oluşturulmuştur. Dördüncü bölüm sakin şehir yöneticilerinin sakin şehirlerin destinasyona olan katkısına yönelik değerlendirmelerini ölçmeyi amaçlayan 20 ifadeden oluşmaktadır. Son bölümde bulunan 16 ifade ise sakin şehirlerin sürdürülebilirliğe olan katkısının boyutlar bazında sakin şehir yöneticileri tarafından değerlendirmelerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Üçüncü, dördüncü ve beşinci bölümdeki sorular likert tipi ölçek kullanılarak oluşturulmuştur. Bu sorular beşli likert ölçeğine göre (1. Kesinlikle Katılıyorum, 2. Katılıyorum, 3. Ne

Katılıyorum Ne Katılmıyorum, 4. Katılmıyorum, 5. Kesinlikle Katılmıyorum) şeklinde hazırlanmıştır.

Yönergenin ve soruların anlaşılabilirliğinin, cevaplama süresinin, genel olarak uygulama tarzının değerlendirilmesi, anketin yüzeysel geçerliliğinin test edilmesi ve herhangi kavramsal bir tutarsızlık oluşmaması amacıyla sakin şehir konularında uzman sekiz yönetici ve on akademisyenden oluşan toplam 18 kişiye 25 Mayıs - 30 Mayıs 2013 tarihleri arasında ön uygulama yapılmıştır. Görüşmelerin yapılacağı zamanların belirlenmesinde katılımcıların istekleri ön planda tutulmuştur. Görüşme başlangıcında, yapılacak görüşmenin amacı katılımcılara açıklanmıştır. Ön uygulama sonuçlarına göre ankette anlaşılmayan ifadeler tespit edilerek bunlar üzerinde gerekli düzeltmeler yapılmıştır. Uzman görüşüne demografik kısım hariç tüm sorular yöneltmiştir. Anketin güvenilirliğini artırmak için üç adet kontrol sorusu ifadeler arasına yerleştirilmiştir. Bunun sonucunda uzman görüşü alınarak ankette sakin şehre yönelik genel soruların bulunduğu *ikinci bölüme bir adet*, sakin şehir katılım sürecine yönelik soruların bulunduğu *üçüncü bölüme iki adet* soru eklenmesi ve birbirine benzer ifadelerin anketten çıkarılması uygun görülmüştür. Böylelikle anketin içerik geçerliliği denetlenmiştir.

2013 yılı Nisan ayı itibarıyla uygulama için Seferihisar Belediyesi ile iletişime geçilmiştir. Sakin şehir Türkiye yetkilileriyle görüşülerek 6 Haziran - 9 Haziran 2013 tarihleri arasında gerçekleşecek olan Sakin Şehir Genel Kurul Toplantısı ile ilgili detaylı bilgi (Ek 3) ve toplantıya katılım için gerekli izinler alınmıştır. Bunun yanı sıra, ön görüşmeyi gerçekleştirmek amacıyla 20 Mayıs - 22 Mayıs 2013 tarihleri arasında belediye yetkililerinden gerekli randevular alınmıştır. Bu tarihler arasında Türkiye sakin şehir başkenti olan Seferihisar ziyaret edilmiş ve sakin şehir yetkilileriyle yapılan ön görüşme ile soru formu geliştirilmiştir.

Örneklem grubunun farklı ülkelerden olması nedeniyle anket çeviri şirketine gönderilmiş ve deneyimli tercümanlar tarafından beş farklı dile çevrilmiştir. Anket Türkçe (Ek 4), İngilizce (Ek 5), İtalyanca (Ek 6), Fransızca (Ek 7), Korece (Ek 8), Lehçe (Ek 9) dâhil olmak üzere altı farklı dilde düzenlenerek çoğaltılmış ve uygulamaya hazır hale getirilmiştir. Anketler farklı dillere çevrilirken sakin şehir sayısı sekiz ve üstü olan ve genel kurul toplantısına katılım sağlanması beklenen ülkelerin dilleri tercih edilmiştir.

Tüm bu süreçlerden sonra 06.06.2013- 09.06.2013 tarihleri arasında Sakin Şehir Genel Kurul Toplantısı'na katılım sağlanarak anketler yüz yüze olarak uygulanmıştır. Fakat toplantıya beklenen katılım sağlanmadığı için hedeflenen sayıya ulaşılamamıştır. Bu nedenle, anketlerin kalan kısmı yöneticilere e-posta aracılığıyla iletilmiştir.

3.4. Veri Analizi

Sakin şehir yöneticilerini kapsayan ve 70 katılımcıdan anket aracılığıyla elde edilen veriler, sosyal bilimlerde veri analizi için kullanılan SPSS 22.0 programı ile analiz edilmiştir. Araştırmadan elde edilen verilerin öncelikle güvenilirlik ve geçerliliği test edilmiş; frekans dağılımları elde edilmiş ve araştırma amaçları doğrultusunda öncelikle Shapiro Wilk normal dağılım testi uygulanarak; test sonucunda Mann Whitney U ve Kruskal Wallis H testi yapılmıştır. Bu testlere ilişkin analizlerin sonuçları araştırmanın “bulgular” bölümünde detaylı olarak verilmiştir.

3.4.1. Güvenilirlik ve geçerlilik

Araştırmalarda güvenilirliğin sınanması için birkaç test ya da sına prosedürü bulunmaktadır. İç uyum güvenilirliğinin sınanması için kullanılan başlıca yöntem Cronbach Alpha katsayısıdır. Bu katsayı; bir ankette yer alan soruların her birinin birbiri ile ne kadar iyi ilişkilendirilmiş olduğunu araştıran bir testtir (Tütüncü, 2001: 80). Bu katsayı 0 ile 1 arasında değişir. Alpha katsayısı 0.60 veya daha düşük değerde ise içsel tutarlılık güvenilirliğine ilişkin sonuçlar tatmin edici değildir (Malhotra, 1996: 305-306). İç tutarlılık düzeyinin ideal kabul edilebilmesi için genellikle istenilen kritik Alpha katsayısı Alpar'a göre (2003: 386) 0,80-1,00 ise ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olduğu, 0,60-0,80 arası oldukça güvenilir olduğu, 0,40-0,60 ise güvenilirliğin düşük olduğu, 0,00-0,40 ise güvenilirliğin olmadığı şeklinde yorumlanmaktadır.

Araştırmada bağımsız değişkenleri açıklayan ifadelere uygulanan güvenilirlik analizi sonucunda, soru formunun üçüncü bölümünün (Sakin şehir hareketine katılım sürecine yönelik ifadeler) Cronbach Alpha katsayısı 0,693; dördüncü bölümünün (Sakin şehir ve destinasyona yönelik ifadeler) 0,923; beşinci bölümünün ise (Sakin şehir ve sürdürülebilirliğin boyutlarına yönelik ifadeler) 0,915 olarak hesaplanmıştır. Soru formunun tüm bu üç bölümünün genel Alpha katsayısı 0,948 olarak hesaplanmıştır. Soru

formunun genel güvenilirlik katsayısı 0,948 olduğundan, yukarıda da belirtildiği gibi Cronbach Alpha katsayısının 0,80-1,00 aralığında olması ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olduğunu göstermektedir. Bununla birlikte hazırlanan ölçek, konu ile ilgili uzman kişilere incelettilerilerek, içerik geçerliliği de denetlenmiştir (Karasar, 2005: 151-152).

3.4.2. Shapiro Wilk W testi

Anket formunun beşinci bölümündeki sürdürülebilirliğin boyutlarının normal dağılım gösterip göstermediğini saptamak için Shapiro Wilk W testi uygulanmıştır. Shapiro Wilk testinin uygulanabilmesi için örnek hacminin 7’den büyük ve 2000’e eşit ve daha küçük olması ($7 < n \leq 2000$), veri setinde uçlarda sapan değerler olmaması gerekir. W test istatistiği, $0 < W \leq 1$ aralığında değişim gösterir. 1’e yakın değerler değişkenin normal dağılıma sahip olduğunu, 0’a yakın değerler ise değişkenin normal dağılıma sahip olmadığını gösterir (Özdamar, 2011: 272).

Tablo 8. *Sürdürülebilirliğin Boyutlarının Normal Dağılım Test Sonuçları*

Sürdürülebilirliğin Boyutları	Shapiro-Wilk		
	İstatistik	df	p
Ekonomik Boyut	0,970	62	0,130*
Sosyal Boyut	0,959	62	0,039*
Çevresel Boyut	0,956	62	0,027*
Genel Değerlendirme	0,973	62	0,180*

Yapılan Shapiro-Wilk testi sonucunda W değerlerinin ekonomik boyut için 0,130, sosyal boyut için 0,039 ve çevresel boyut için 0,027 olduğu görülmüştür. Tüm bu değerlerin “0” değerine daha yakın olduğu saptanmıştır. Buna bağlı olarak verilerin normal dağılmadığı tespit edilmiş ve verileri analiz etmek üzere parametrik olmayan testlerin uygulanmasına karar verilmiştir. Bu noktada bağımsız değişken sayısının iki ve ikiden daha az olduğu durumlarda Mann Whitney U testi, bağımsız değişken sayısının ikiden fazla olduğu durumlarda ise Kruskal Wallis H testi seçilmiştir (Özdamar, 2011).

3.4.3. Parametrik olmayan testler

Bu bölümde parametrik olmayan bağımsız iki örnek testi olan Mann Whitney U testi ve bağımsız k örnek medyanlarının benzerliğini ya da farklılığını test etmekte yararlanılan Kruskal Wallis H testinden söz edilecektir.

3.4.3.1. Mann Whitney U testi

Bu test aralıksız ölçülen iki bağımsız grup arasındaki farklılıkların test edilmesi için kullanılır. Bu test bağımsız iki örneklem testinin parametrik olmayan alternatifidir (Özdamar, 2011: 469). T-testinde olduğu gibi iki grubun ortalamalarının karşılaştırılması yerine Mann Whitney U-Testi grupların ortanca (medyan) değerlerini karşılaştırır. Elde edilen puanların birbirinden anlamlı bir şekilde farklılık gösterip göstermediğini test etmek için uygulanır. Sürekli değişkenlerin iki grup içerisinde değerlerini sıralı hale dönüştürür. Böylece iki grup arasındaki sıralamanın farklı olup olmadığını değerlendirir.

3.4.3.2. Kruskal Wallis H testi

Kruskal Wallis H testi gruplar arası tek yönlü varyans analizinin (One-way ANOVA) parametrik olmayan alternatifidir. Bu analiz üç ya da daha fazla grup için karşılaştırma yapmayı sağlar. Değerler sıralı hale çevrilir ve her grup için sıralı ortalamalar karşılaştırılır. Testin uygulanması için, verilerin en azından yaklaşık aralıklı/ aralıklı bir ölçekle saptanmış olması ve sürekli herhangi bir dağılımdan rasgele çekilmiş örnekler olması gerekir (Özdamar, 2011: 487).

4. Bulgular ve Yorum

Araştırmada veri toplamak amacıyla sakin şehir yöneticilerine yönelik soru formu hazırlandığı daha önceki bölümlerde belirtilmişti. Bu bölümde, sakin şehir yöneticilerinin; profilleri, sakin şehir hareketine katılım süreci, kriterleri ve sürdürülebilirlik konusundaki yargılara katılım düzeylerinin değerlendirilmesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir. Tanımlayıcı istatistik bazında öncelikle katılımcılara ilişkin demografik bilgilerin tespitine yönelik olarak sorulan soruların analizleri verilmiştir. Yüzde değerleri, frekans ölçümleri, standart sapma, ortalama (mean) değerleri, Mann-Whitney U ve Kruskal Wallis H testi sonuçları tablolar halinde sunulmuştur.

4.1. Sakin Şehir Yöneticilerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Bulgular

Ankete katılan sakin şehir yöneticilerinin demografik özellikleri ile ilgili verilerin analizinde yüzde ve frekans analizinden yararlanılmıştır. Ankete katılan sakin şehir yöneticilerinin sosyo-demografik özelliklerine ilişkin dağılım Tablo 9'da gösterilmektedir. Araştırmaya katılan yöneticilerin %72,9'unu erkek yöneticiler ve %27,1'ini kadın yöneticiler oluşturmaktadır. Bu sonuç sakin şehirlerde kadın yöneticilerin erkek yöneticilerin oranı kadar etkin olmadıklarını göstermektedir. Katılımcıların %30'unun 51-60 yaş aralığında, %28,6'nın 31-40 yaş aralığında olduğu anlaşılmaktadır. Burada yöneticilerin çoğunluğunun yetişkin, orta yaş ve üzerinde olduğu görülmektedir. Eğitim durumlarına göre yöneticilerin % 44,3'ünün lisans, %41,4'ünün lisansüstü, %11,4'ü önlisans, %11,4'ü lise ve % 2,9'u ilköğretim mezunudur. Bu durum yöneticilerin %85,7'sinin yüksek eğitilmiş olduğunu göstermektedir. Yöneticilerin çalışma sürelerine bakıldığında 1-5 yıl arasında çalışanların oranı %51,4, 6-10 yıl çalışanların oranı %24,3 ve 21 yıl ve üzeri çalışanların oranı ise %11,5'tir. Buna göre yöneticilerin %75,7'sinin 10 yıl ve daha az deneyimli olduğu söylenebilir.

Tablo 9. Sakin Şehir Yöneticilerinin Demografik Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımı

Cinsiyet	n	%
Kadın	19	27,1
Erkek	51	72,9
Yaş		
31-40	20	28,6
41-50	15	21,4
51-60	21	30,0
61 ve üstü	14	20,0
Eğitim Durumu		
İlköğretim	2	2,9
Lise	8	11,4
Ön lisans/ Lisans	31	44,3
Lisansüstü	29	41,4
Çalışma Süresi		
1-5 yıl	36	51,4
6-10 yıl	17	24,3
11-15 yıl	5	7,1
16-20 yıl	4	5,7
21 yıl ve üzeri	8	11,5
Toplam	70	100

4.2. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Olma Sürecine Yönelik Değerlendirmeleri

Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir hakkında bilgi sahibi olma şekline ilişkin bulgulara Tablo 10'da yer verilmiştir. Tabloya göre, yöneticilerin büyük bir oranının (30) sakin şehir unvanına sahip il yöneticilerinden ve ulusal yayınlardan (13) bilgi edindiği görülmektedir. Bu bilgi kaynaklarını; diğer yöneticiler (10) uluslararası yayınlar (8), yerel halk (8) ve sosyal medya (8) takip etmektedir. Günümüzde sosyal medyanın yaşamın ayrılmaz bir parçası haline geldiği düşünüldüğünde bu oranın oldukça düşük kaldığı görülmektedir. Bu veri sakin şehirlerin ve içeriğinin bu güne dek sosyal medyada tam anlamıyla yer almadığı şeklinde yorumlanabilir. Sakin şehir ziyareti ile 5 yönetici sakin şehir hareketinden haberdar olurken, diğer yöneticiler ise iş arkadaşı (4), sakin şehir web-sitesi (4), slow food hareketi (4) aracılığı ile bilgi sahibi olmuşlardır.

Tablo 10. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Hakkında Bilgi Sahibi Olma Şekli

Sakin Şehir Hareketi Hakkında Nasıl Bilgi Sahibi Oldunuz? (Birden fazla seçenek işaretlenebilmektedir)	n
Sakin şehir unvanına sahip il yöneticileri	30
Ulusal yayınlar	13
İl yöneticileri	10
Uluslararası yayınlar	8
Yerel halk	8
Sosyal medya	8
Sakin Şehir ziyareti	5
İş arkadaşı	4
Sakin şehir web-sitesi	4
Slow food hareketi	4
Diğer	7

Sakin şehir hareketine başvuru öncesi hazırlık sürecine ilişkin bulgulara ise; Tablo 11’te yer verilmektedir. Yöneticilerin %54,2’si 0-12 ay aralığında hazırlık süreci geçirmişlerdir. Yöneticilerin %30’u 13-24 ay aralığında bir hazırlık sürecinden geçmiştir. Yani yöneticilerin yaklaşık %85’i iki yıl ve daha az sürede hazırlık sürecini bitirmişlerdir. Bu sonuç sakin şehir adayı bir yerin hazırlık sürecinin genellikle 2 yıldan fazla uzamadığını göstermektedir. Yöneticilerin %15,7’si ise iki yıl üzeri ile üç yıl arasında bir hazırlık süreci yaşamışlardır.

Tablo 11. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketine Başvuru Öncesi Hazırlık Sürecine İlişkin Değerlendirmeleri

Sakin Şehir Hazırlık Süreci	n	%
0-12 ay	38	54,2
13-24 ay	21	30
25- 36 ay	11	15,7
	70	100

4.3. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehirlere Yönelik Değerlendirmeleri

Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir hareketinin amaçlarına yönelik algıları ile ilgili ifadelerin ortalama ve standart sapma değerlerine ilişkin bulgulara ise Tablo 12’de yer verilmektedir. Sakin şehir amaçlarından *destinasyonun sürdürülebilir olarak pazarlanması* 41 yönetici (%58,6) tarafından 1. derecede önemli olarak görülmüştür. Ortalamanın 4,34 olarak hesaplanması bu konuda görüş belirten örnek kitlenin görüşlerindeki homojenliğin fazla olduğunu göstermektedir. 34 yönetici (%48,6) *destinasyonun tarihi ve mimari dokusunu koruma* amacını 2. derecede önemli olarak görmektedir. 24 yönetici %34,3 oranıyla turizmi geliştirme amacını 3. derecede önemli amaç olarak görmektedir. Bu amaç 3,76 ortalama ile yönetici görüşlerinin homojen olduğu sonucunu çıkarmaktadır. *Çevreyi korumak* 15 yönetici (%21,4) tarafından 4. derecede önemli olarak görülmektedir. *Yerel kalkınmayı sağlamak* 10 yönetici (%14,3) tarafından 5. derecede önemli olarak algılanırken; *kent kalitesinin arttırılması* 10 yönetici (%15,7) tarafından önemli görülerek 2,52 ortalama değeri ile 6. derecede önemli olmuş; yani amaçlar arasında en önemsiz görülen amaç *kent kalitesinin arttırılması* olarak tespit edilmiştir. Her altı maddeye de üç yönetici cevap vermemiştir.

Tablo 12. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketinin Amaçlarına Yönelik Değerlendirmeleri

Sakin Şehir Amaçları (Önem Derecesi)	Dağılımlar			
	n	%	$\bar{X}$	Ss
1. Destinasyonu sürdürülebilir olarak pazarlamak	17	24,3	4,34	1,54
	24	34,3		
	6	8,6		
	9	12,9		
	7	10,0		
	4	5,7		
2. Destinasyonun tarihi ve mimari dokusunu korumak	17	24,3	4,13	1,60
	17	24,3		
	9	12,9		
	10	14,3		
	10	14,3		
	4	5,7		
3. Turizmi geliştirmek	15	21,4	3,76	1,64
	9	12,9		
	11	15,7		
	15	21,4		
	11	15,7		
	6	8,6		
4. Çevreyi korumak	8	11,4	3,52	1,44
	7	10,0		
	21	30,0		
	13	18,6		
	12	17,1		
	6	8,6		
5. Yerel kalkınmayı sağlamak	3	4,3	2,71	1,54
	7	10,0		
	13	18,6		
	9	12,9		
	15	21,4		
	20	28,6		
6. Kent kalitesinin artırılması	7	10,0	2,52	1,68
	3	4,3		
	7	10,0		
	11	15,7		
	12	17,1		
	27	38,6		
	67	95,7		

Sakin şehir yöneticilerin sakin şehir kriterlerine yönelik değerlendirmeleri tablo 13’te yer almaktadır. Tablo 13’e göre *altyapı kriterleri* en zor kriter olarak görülmektedir ($\bar{X}=4,57$).

2. ve 3. sırayı *farkındalık* ($\bar{X}=4,56$) ve *yavaş yemek faaliyet ve projelerinin desteklenmesi* ($\bar{X}=4,53$) almaktadır. Bunu *çevre kriterleri* ($\bar{X}=3,95$), *kent kalitesinin artırılmasına yönelik faaliyetler* ($\bar{X}=3,93$) ve *yerel ürünlerin ve üretimin desteklenmesi* ($\bar{X}=3,33$) takip etmektedir. Bu sonuçlara göre, *misafirperverlik* ($\bar{X}=3,07$) en kolay kriter olarak tespit edilmiştir. Bu bağlamda yöneticilerin en fazla zorlandığı ilk üç kriter; “*altyapı kriterleri*”, “*farkındalık*” ve “*yavaş yemek faaliyet ve projelerinin desteklenmesi*” olarak belirlenmiştir. Soru formunun bu kısmına üç yönetici cevap vermemiştir.

Tablo 13. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Kriterlerine Yönelik Değerlendirmeleri

Sakin Şehir Kriterleri (Zorluk Derecesi)	Dağılımlar			
	n	%	$\bar{X}$	Ss
1.Altıyapı Kriterleri	17	24,3	4,57	2,11
	10	14,3		
	12	17,1		
	6	8,6		
	5	7,1		
	8	11,4		
	8	11,4		
2.Farkındalık	19	27,1	4,56	2,12
	7	10,0		
	11	15,7		
	7	10,0		
	5	7,1		
	11	15,7		
	6	8,6		
3.Yavaş Yemek Faaliyet ve Projelerinin Desteklenmesi	12	17,1	4,53	1,90
	16	22,9		
	5	7,1		
	10	14,3		
	13	18,6		
	5	7,1		
	5	7,1		
4.Çevre Kriterleri	6	8,6	3,95	1,91
	10	14,3		
	14	20,0		
	10	14,3		
	6	8,6		
	11	15,7		
	9	12,9		
5.Kent Kalitesinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetler	4	5,7	3,93	1,78
	13	18,6		
	10	14,3		
	9	12,9		
	15	21,4		
	8	11,4		

	7	10,0		
	3	4,3		
	3	4,3		
	8	11,4		
6.Yerel Ürünlerin ve Üretimin Desteklenmesi	15	21,4	3,33	1,57
	15	21,4		
	14	20,0		
	8	11,4		
	5	7,1		
	6	8,6		
	6	8,6		
7.Misafirperverlik	10	14,3	3,07	2,03
	7	10,0		
	9	12,9		
	23	32,9		
	67	95,7		

Tablo 14’de yöneticilerin sakin şehir olma sürecine yönelik cevapları verilmektedir. Yöneticilerin sakin şehir olma sürecinde, yerel halkın fikri, desteği ve eğitimi ile sakin şehirlerin daha büyük bir kentte uygulanabilirliği yönünde sorular sorulmuştur. Sakin şehir olma sürecinde yöneticilerin %51,4’ü yerel halkın fikrini kısmen alırken; %42,9’u halkın fikrini tam olarak almışlardır. Bunun yanında yöneticilerin %52,9 yerel halktan destek görmüştür. %42,9 oranında yönetici ise yerel halktan kısmen destek görmüştür. Yöneticilerin %44,3’ü yerel halka konu ile ilgili eğitim vermiştir. Yöneticilerin %30’u sakin şehir hareketinin daha büyük kentlerde tamamen ve %35,7’si kısmen uygulanabileceğini belirtirken; %34,3’ü kesinlikle uygulanamayacağını belirtmiştir.

Tablo 14. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Olma Sürecine Yönelik Değerlendirmeleri

Sakin Şehir Olma Süreci		Dağılımlar			
		n	%	$\bar{X}$	Ss
Yerel halkın fikri	Evet	30	42,9	2,08	,97
	Hayır	4	5,7		
	Kısmen	36	51,4		
Yerel halkın desteği	Evet	37	52,9	1,90	,98
	Hayır	3	4,3		
	Kısmen	30	42,9		
Yerel halkın eğitimi	Evet	31	44,3	1,92	,90
	Hayır	13	18,6		
	Kısmen	26	37,1		
Sakin şehrin daha büyük kentlerde uygulanabilirliği	Evet	21	30,0	2,05	,81
	Hayır	24	34,3		
	Kısmen	25	35,7		
		70	100		

4.4. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketine Katılım Sürecine Yönelik Değerlendirmeleri

Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir hareketine katılım sürecine yönelik görüşleri ile ilgili ifadelerin ortalama ve standart sapma değerlerine ilişkin bulgulara Tablo 15’de yer verilmektedir. Bu tabloya göre yöneticiler “sakin şehir hareketine katılım için gerekli kriterlerin her bölgenin kendi yapısına göre esneklik göstermesi gerektiğini ($\bar{X}$ =3.38) düşünmektedirler. Bunun yanı sıra, sakin şehir hareketine katılım için ödenen başvuru ücretinin yüksek ($\bar{X}$ =3.22) olduğuna dair katılım dereceleri oldukça yüksektir. “Sakin şehir hareketine katılım sürecinde en büyük destek yerel halktan gelmiştir” ($\bar{X}$ =2,98), “sakin şehir hareketine katılım sürecinde en büyük destek ziyaretçilerden gelmiştir” ($\bar{X}$ =2,95), “Sakin şehir hareketine katılma sürecindeki bürokratik işlemler uzun zaman almaktadır” ($\bar{X}$ =2,91) ifadesine yöneticilerin katılım derecelerinin yüksek olması yöneticilerin başvuru sürecindeki bürokratik işlemlerin zaman alıcı olduğunu düşündüklerini göstermektedir. Sakin şehir hareketine katılım sürecinde en büyük destek yerel işletmelerden gelmiştir” ($\bar{X}$ =2,90) ifadelerine katılım dereceleri ise yöneticilerin; yerel halk ve ziyaretçilerden destek görürken yerel işletmelerden çok büyük destek görmediklerini göstermektedir. “Sakin şehir hareketine katılım konusunda bilgi eksikliği yaşanmıştır” ($\bar{X}$ =2,81) ifadesine katılımın düşük olması da başvuru esnasında pek fazla bilgi eksikliği yaşanmadığını göstermektedir.

Tablo 15. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketine Katılım Sürecine Yönelik Değerlendirmeleri

	İfadeler	n	$\bar{X}$	Ss
Sakin şehir hareketine ...	1.Katılım için gerekli kriterler her bölgenin kendi yapısına göre esneklik göstermelidir.	70	3,38	1,207
	2.Katılım için ödenen başvuru ücreti yüksektir.	70	3,22	1,169
	3.Katılım sürecinde en büyük destek yerel halktan gelmiştir.	70	2,98	1,109
	4.Katılım sürecinde en büyük destek ziyaretçilerden gelmiştir.	70	2,95	,954
	5.Katılım sürecindeki bürokratik işlemler uzun zaman almaktadır.	70	2,91	1,099
	6.Katılım sürecinde en büyük destek yerel işletmelerden gelmiştir.	70	2,90	,903
	7.Katılım konusunda bilgi eksikliği yaşanmıştır.	70	2,81	1,145

1: Kesinlikle Katılmıyorum, 5: Kesinlikle Katılıyorum; n:70

4.5. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehirler ve Destinasyona Yönelik Değerlendirmeleri

Sakin şehir yöneticilerinin sakın şehirler ve destinasyona yönelik değerlendirmelerine Tablo 16’da yer verilmektedir. Bu tabloya göre yöneticiler “Yavaş yemek hareketine yönelik hizmet veren restoranların açılmasını destekler” ($\bar{X}=3,35$) ifadesine katılımın çok yüksek olması sakın şehir hareketinin yavaş yemek hareketini kapsayarak desteklediği şeklinde yorumlanabilir. Bunun yanında yöneticilerin büyük bir çoğunluğu sakın şehir hareketinin yerel halkın kentsel yaşam kalitesini arttırdığını düşünmektedir ($\bar{X}=3,30$). Tabloya göre yöneticiler sakın şehirlerin çevreye yönelik farkındalığı arttırmakta ($\bar{X}=3,25$); destinasyonun imajını güçlendirmektedir ($\bar{X}=3,24$). Bunun yanında sakın şehirlerin; destinasyonun markalaşmasında bir araçtır ($\bar{X}=3,22$), bu unvanı almamış destinasyonlara göre üstünlük sağlar ($\bar{X}=3,21$), destinasyonun bilinirliğini arttırdığını ($\bar{X}=3,20$), bilinçli ziyaretçiler tarafından tercih edilir ($\bar{X}=3,17$), destinasyonun sürdürülebilirliğine olumlu katkı sağlar ($\bar{X}=3,15$), destinasyonu ziyaret eden turist sayısını artırır ($\bar{X}=3,15$), destinasyonun biyoçeşitliliğini artırır ($\bar{X}=3,15$) gibi ifadelerle ilgili tabloda görüldüğü gibi katılımlarının yüksek olduğu söylenebilir. Diğer yandan yöneticilerin daha az katılım gösterdikleri iki yargının ise sakın şehirlerin destinasyonun gelişmesine katkı sağlamadığı ($\bar{X}=2,75$), destinasyonda kalabalıklaşmaya ($\bar{X}=2,67$) ve çevre kirliliğine sebep olduğuna ($\bar{X}=2,51$) ilişkin ifadelerdir.

Tablo 16. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehirlerin Destinasyon Üzerindeki Etkilerine Yönelik Değerlendirmeleri

	İfadeler	n	$\bar{X}$	Ss
Sakin Şehirler...	1. Yavaş yemek hareketine yönelik hizmet veren restoranlar açılmasını destekler.	70	3,35	1,129
	2. Yerel halkın kentsel yaşam kalitesini artırır.	70	3,30	1,300
	3. Çevreye yönelik farkındalığı artırır.	70	3,25	1,223
	4. Destinasyonun imajını güçlendirir.	70	3,24	1,408
	5. Destinasyonun markalaşmasında bir araçtır.	70	3,22	1,287
	6. Bu unvanı almamış destinasyonlara göre üstünlük sağlar.	70	3,21	1,202
	7. Destinasyonun bilinirliğini artırır.	70	3,20	1,303
	8. Bilinçli ziyaretçiler tarafından tercih edilir.	70	3,17	1,203
	9. Destinasyonun sürdürülebilirliğine olumlu katkı sağlar.	70	3,15	1,235
	10. Destinasyonu ziyaret eden turist sayısını artırır.	70	3,15	1,211
	11. Destinasyonun biyoçeşitliliğini artırır.	70	3,15	,987
	12. Destinasyonun tanıtımında doğrudan etkilidir.	70	3,14	1,219
	13. Destinasyonun pazarlanmasında etkilidir.	70	3,07	1,158
	14. Alternatif turizm çeşitlerinin artmasına yardımcı olur.	70	3,04	1,278
	15. Yerel kalkınmayı sağlar.	70	3,01	1,233
	16. Bölgede iş olanaklarının artmasını sağlar.	70	2,88	,909
	17. Yerel halkın gelir düzeyini artırır.	70	2,81	1,039
	18. Destinasyonun gelişmesine katkı sağlamaz.	70	2,75	1,301
	19. Destinasyonda kalabalıklaşmaya neden olur.	70	2,67	1,003
	20. Çevre kirliliğine sebep olur.	70	2,51	1,411

1: Kesinlikle Katılmıyorum, 5: Kesinlikle Katılıyorum; n:70

4.6. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehirleri Sürdürülebilirlik Açısından Değerlendirmeleri

Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehirleri sürdürülebilirlik açısından değerlendirdikleri ifadelerin ortalama ve standart sapma değerlerine ilişkin bulgulara Tablo 17’de yer verilmektedir. Bu kısımda sakin şehir yöneticilerin sekiz tanesi henüz sakin şehir olmalarının çok yeni olduğunu ve sakin şehirlerin sürdürülebilirliğe olan etkisini öngöremediklerini belirterek; bu kısımdaki ifadelere katılım düzeyini belirtmemiştir. Bu nedenle, 62 yöneticinin yanıtları değerlendirmeye alınmıştır. Anketi cevaplayan yöneticilerin katılım gösterdikleri ifadeler sırasıyla; “Şehrin tarihi dokusu koruma altına alınmıştır.” ($\bar{X}$ =3,22) ve “Şehrin tarihi dokusu sahiplenilmiştir.”($\bar{X}$ =3,19), “Şehirdeki kültür, sanat ve eğlence aktivitelerinin sayısı artmıştır”($\bar{X}$ =3,11), “Yerel girişimcilik artmıştır” ($\bar{X}$ =3,09) şeklinde olup; yöneticilerin en az katılım sağladıkları ifadeler ise; “Çevre üniversitelerin şehre katkısı artmıştır” ($\bar{X}$ =2,91), “şehirdeki asayiş ve güvenlik artmıştır” ($\bar{X}$ =2,91) ve “Şehrin ulaşım imkânları gelişmiştir” ($\bar{X}$ =2,80) şeklindedir.

Tablo 17. Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehirler ve Sürdürülebilirliğin Boyutlarına Yönelik Değerlendirmeleri

	İfadeler	n	$\bar{X}$	Ss
Şehrinizin sakın şehir olması ile...	1. Şehrin tarihi dokusu koruma altına alınmıştır.	62	3,22	0,998
	2. Şehrin tarihi dokusu sahiplenilmiştir.	62	3,19	1,037
	3. Şehirdeki kültür, sanat ve eğlence aktivitelerinin sayısı artmıştır.	62	3,11	1,160
	4. Yerel girişimcilik artmıştır.	62	3,09	0,881
	5. Şehrin alt yapı sorunları azalmıştır.	62	3,04	1,031
	6. Şehir yatırımcılar için cazip hale gelmiştir.	62	3,03	0,922
	7. Halkın çevreye olan farkındalığı artmıştır.	62	3,03	1,100
	8. İşletmelerin çevreye olan duyarlılığı artmıştır.	62	3,01	0,877
	9. Sosyal sorumluluk projeleri artmıştır.	62	3,01	0,983
	10. Şehirde planlı gelişim başlamıştır.	62	3,01	0,966
	11. Yerel tedarikçilerin sayısı artmıştır.	62	3,01	0,949
	12. Kadın girişimcilerin sayısı artmıştır.	62	3,00	0,868
	13. Şehir rekabet avantajı sağlamıştır.	62	3,00	1,116
	14. Çevre üniversitelerin şehre katkısı artmıştır.	62	2,91	1,029
	15. Şehirdeki asayiş ve güvenlik artmıştır.	62	2,91	0,731
	16. Şehrin ulaşım imkânları gelişmiştir.	62	2,80	0,902

1: Kesinlikle Katılmıyorum, 5: Kesinlikle Katılıyorum; n=62

4.7. Mann-Whitney U Testi Sonuçları

Mann-Whitney U Testi, Tablo 18’de yöneticilerin cinsiyetlerinin sakın şehirlerin sürdürülebilirliğe olan etkisini değerlendirmelerinde fark yaratıp yaratmadığına bakmak üzere kullanılmıştır. Bu amaçla öncelikle sürdürülebilirlik ve cinsiyetler arasındaki ilişkiyle ilgili gerekli hipotezler oluşturulmuştur. Bu hipotezler şu şekildedir:

H₁: Sakin şehir yöneticilerinin cinsiyetleri ile sürdürülebilirlik açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{1a}: Sakin şehir yöneticilerinin cinsiyetleri ile sürdürülebilirliğin *çevresel* boyutu açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{1b}: Sakin şehir yöneticilerinin cinsiyetleri ile sürdürülebilirliğin *ekonomik* boyutu açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{1c}: Sakin şehir yöneticilerinin cinsiyetleri ile sürdürülebilirliğin *sosyal* boyutu açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{1a}: Sakin şehir yöneticilerinin cinsiyetleri ile sürdürülebilirliğin *genel dağılımı* açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Hipotezlerin sınanması için yapılan Mann-Whitney U Testi sonuçları Tablo 18’de verilmiştir.

Tablo 18. Yöneticilerin Cinsiyetleri İle Sürdürülebilirlik Açısından Sakin Şehirleri Değerlendirmeleri (Mann Whitney U Testi Sonuçları)

Boyutlar	Cinsiyet	n	Sıra Ortalaması	Sıralar Toplamı	U	p
Çevresel Boyut	Kadın	17	37,38	635,50	282,500	0,113
	Erkek	45	29,28	1317,50		
Ekonomik Boyut	Kadın	17	38,00	646,00	272,000	0,080
	Erkek	45	29,04	1307,00		
Sosyal Boyut	Kadın	17	39,74	675,50	242,500	0,026*
	Erkek	45	28,39	1277,50		
Sürdürülebilirlik Genel	Kadın	17	38,82	660,00	258,000	0,049*
	Erkek	45	28,73	1293,00		

*: $p < 0,05$; n:62

Tabloya göre **H_{1a}**, **H_{1b}** hipotezi reddedilmiş; **H_{1c}**, **H_{1d}** hipotezi ise kabul edilmiştir ($p < 0,05$). Diğer bir ifadeyle Mann-Whitney U testi sonuçları incelendiğinde, yöneticilerin kadın ya da erkek olmaları, sürdürülebilirliğin *çevresel ve ekonomik boyutlarına* göre anlamlı bir farklılık yaratmamaktadır ($p > 0,05$). Bu bağlamda, hem kadın hem de erkek yöneticilerin görüşlerinin benzer olduğu söylenebilir. Diğer yandan *sosyal boyut ve genel sürdürülebilirlik* anlamında farklılık olduğu görülmüştür ($p < 0,05$). Ancak, tüm alt boyutların sıra ortalamaları dikkate alındığında, kadın yöneticilerden elde edilen ortalamaların erkek yöneticilerden elde edilen ortalamalardan daha yüksek olduğu gözlenmiştir. Bu durum kadın yöneticilerin sakın şehirlerin sürdürülebilirliğe olan etkisine yönelik daha olumlu algılara sahip olduğunu göstermektedir.

4.8. Kruskal-Wallis H Testi Sonuçları

Araştırmaya katılan sakın şehir yöneticilerinin yaşları, sakın şehir olma yılı, yöneticilik deneyimleri, eğitim durumları ile sürdürülebilirlik ve boyutları arasındaki ilişki Kruskal-Wallis H Testiyle sınanmıştır. Testi uygulamadan önce test edilecek hipotezler kurulmuştur. Yaş ile ilgili hipotezler şu şekildedir:

H₂: Sakin şehir yöneticilerinin yaşları ile sürdürülebilirlik açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{2a}: Sakin şehir yöneticilerinin yaşları ile sürdürülebilirliğin *çevresel* boyutu açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{2b}: Sakin şehir yöneticilerinin yaşları ile sürdürülebilirliğin *ekonomik* boyutu açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{2c}: Sakin şehir yöneticilerinin yaşları ile sürdürülebilirliğin *sosyal* boyutu açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{2d}: Sakin şehir yöneticilerinin yaşları ile sürdürülebilirliğin *genel dağılımı* açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Hipotezleri sınamak için yapılan Kruskal-Wallis H testi sonuçları aşağıdaki gibidir.

Tablo 19. Yöneticilerinin Yaşları İle Sürdürülebilirlik Açısından Sakin Şehirleri Değerlendirmeleri (Kruskal Wallis H Testi Sonuçları)

Boyutlar	Yaş	n	Sıra Ortalaması	sd	x ²	p
Çevresel Boyut	31-40	19	35,74	3	1,075	0,651
	41-50	14	30,79			
	51-60	17	28,59			
	61+	12	29,75			
Ekonomik Boyut	31-40	19	42,66	3	10,921	0,007*
	41-50	14	29,11			
	51-60	17	22,44			
	61+	12	29,46			
Sosyal Boyut	31-40	19	36,16	3	2,367	0,400
	41-50	14	30,64			
	51-60	17	26,06			
	61+	12	32,83			
Sürdürülebilirlik Genel	31-40	19	38,21	3	3,711	0,198
	41-50	14	30,79			
	51-60	17	25,38			
	61+	12	30,38			

Tabloda görüldüğü gibi **H_{2a}**, **H_{2c}** ve **H_{2d}** hipotezi reddedilmiş; **H_{2b}** hipotezi ise kabul edilmiştir ($p < 0,05$). Diğer bir ifadeyle sonuçlar incelendiğinde, yöneticilerin yaşları sürdürülebilirliğin çevresel, sosyal boyutu ve geneline göre farklılık yaratmamaktayken

($p>0.05$); sürdürülebilirliğin ekonomik boyutu bağlamında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık arz ettiği görülmektedir. Buna göre 31-40 yaş aralığındaki yöneticilerin, diğer yaş gruplarına göre (41-50, 51-60, 61 ve üstü) sürdürülebilirliğin ekonomik boyutuna yönelik yargılara daha fazla katılım gösterdikleri ve bu ifadelerle karşı daha duyarlı oldukları saptanmıştır.

Sakin şehir olma yılına yönelik kurulan hipotezler şu şekildedir:

H₃: Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir olma yılı ile sürdürülebilirlik açısından sakin şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{3a}: Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir olma yılı ile sürdürülebilirliğin *çevresel* boyutu açısından sakin şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{3b}: Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir olma yılı ile sürdürülebilirliğin *ekonomik* boyutu açısından sakin şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{3c}: Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir olma yılı ile sürdürülebilirliğin *sosyal* boyutu açısından sakin şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{3d}: Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir olma yılı ile sürdürülebilirliğin *genel dağılımı* açısından sakin şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yönetici görüşlerinin sakin şehir olma yıllarına göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesine yönelik gerçekleştirilen Kruskal Wallis H testi sonuçlarına Tablo 20’de yer verilmiştir.

Tablo 20. Yöneticilerin Sakin Şehir Olma Yılı İle Sürdürülebilirlik Açısından Sakin Şehirleri Değerlendirmeleri (Kruskal Wallis H Testi Sonuçları)

Boyutlar	Sakin Şehir Olma Yılı	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Çevresel Boyut	1 ve daha az	12	27,96	4	6,909	0,141
	2-4	32	30,92			
	5-7	12	39,79			
	8-10	3	38,00			
	11+	3	12,17			
Ekonomik Boyut	1 ve daha az	12	37,21	4	4,623	0,328
	2-4	32	29,70			
	5-7	12	34,75			
	8-10	3	31,83			
	11+	3	14,50			
Sosyal Boyut	1 ve daha az	12	32,08	4	8,655	0,070
	2-4	32	31,00			
	5-7	12	37,13			
	8-10	3	39,17			
	11+	3	4,33			
Sürdürülebilirlik Genel	1 ve daha az	12	31,92	4	7,114	0,130
	2-4	32	30,84			
	5-7	12	37,96			
	8-10	3	35,17			
	11+	3	7,33			

Kruskal-Wallis H Testi sonuçlarına göre; **H_{3a}**, **H_{3b}**, **H_{3c}** ve **H_{3d}** hipotezleri reddedilmiştir ($p>0,05$). Yani yöneticilerin sürdürülebilirlik ve boyutlarına ait görüşlerinin grup ortalamaları arasındaki fark “sakin şehir olma yılı” açısından anlamlı bulunmamıştır. Bu sonuçlara göre araştırmaya katılan yöneticilerin, dört kategoride yer alan ifadelere ilişkin görüşlerinin, sakin şehir olma yılına göre benzer olduğu söylenebilir. Yöneticilerin sürdürülebilirliğe yönelik değerlendirmelerinde sakin şehir olma yıllarının herhangi bir etkisi görülmemektedir.

Sakin şehir yöneticilerinin yöneticilik deneyimlerine yönelik hipotezler:

H₄: Sakin şehir yöneticilerinin yöneticilik deneyimi ile sürdürülebilirlik açısından sakin şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{4a}: Sakin şehir yöneticilerinin yöneticilik deneyimi ile sürdürülebilirliğin *çevresel* boyutu açısından sakin şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{4b}: Sakin şehir yöneticilerinin yöneticilik deneyimi ile sürdürülebilirliğin *ekonomik* boyutu açısından sakin şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{4c}: Sakin şehir yöneticilerinin yöneticilik deneyimi ile sürdürülebilirliğin *sosyal* boyutu açısından sakin şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{4d}: Sakin şehir yöneticilerinin yöneticilik deneyimi ile sürdürülebilirliğin *genel dağılımı* açısından sakin şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yönetici görüşlerinin yöneticilik deneyimine göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesine yönelik gerçekleştirilen Kruskal Wallis H testi sonuçlarına Tablo 21’de yer verilmiştir.

Tablo 21. Yöneticilerin Yöneticilik Deneyimi İle Sürdürülebilirlik Açısından Sakin Şehirleri Değerlendirmeleri (Kruskal Wallis H Testi Sonuçları)

Boyutlar	Yöneticilik Deneyimi	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Çevresel Boyut	1-5	32	30,80	5	4,147	0,528
	6-10	17	36,24			
	11-15	4	30,13			
	16-20	4	34,50			
	21-25	1	26,00			
	26+	4	16,75			
Ekonomik Boyut	1-5	32	33,61	5	3,273	0,658
	6-10	17	33,56			
	11-15	4	21,75			
	16-20	4	24,00			
	21-25	1	22,00			
	26+	4	25,50			
Sosyal Boyut	1-5	32	33,17	5	5,213	0,390
	6-10	17	33,35			
	11-15	4	22,13			
	16-20	4	20,88			
	21-25	1	54,50			
	26+	4	24,50			
Sürdürülebilirlik Genel	1-5	32	32,66	5	3,246	0,662
	6-10	17	34,68			
	11-15	4	26,13			
	16-20	4	24,75			
	21-25	1	35,00			
	26+	4	20,00			

Tabloya göre **H_{4a}**, **H_{4b}**, **H_{4c}** ve **H_{4d}** hipotezleri reddedilmiştir ($p>0.05$). Bu bağlamda yönetici görüşlerinin $p<0.05$ anlamlılık düzeyinde sürdürülebilirliğin çevre, ekonomik, sosyal alt boyutlarında ve aynı zamanda sürdürülebilirlik genel değerlendirme boyutunda sakın şehir yöneticilerinin yöneticilik deneyimine göre anlamlı bir farklılık arz etmediği saptanmıştır. Bu sonuç yönetici deneyim süresinin uzun ya da kısa olmasının yöneticilerin sakın şehir ve sürdürülebilirliğe yönelik değerlendirmelerini değiştirmedeğini göstermektedir.

Sakin şehir yöneticilerinin eğitim durumuna yönelik hipotezler:

H₅: Sakin şehir yöneticilerinin eğitim durumu ile sürdürülebilirlik açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{5a}: Sakin şehir yöneticilerinin eğitim durumu ile sürdürülebilirliğin *çevresel* boyutu açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{5b}: Sakin şehir yöneticilerinin eğitim durumu ile sürdürülebilirliğin *ekonomik* boyutu açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{5c}: Sakin şehir yöneticilerinin eğitim durumu ile sürdürülebilirliğin *sosyal* boyutu açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

H_{5d}: Sakin şehir yöneticilerinin eğitim durumu ile sürdürülebilirliğin *genel dağılımı* açısından sakın şehirleri değerlendirmeleri arasında anlamlı bir farklılık vardır.

Yönetici görüşlerinin eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğinin belirlenmesine yönelik gerçekleştirilen Kruskal Wallis H testi sonuçlarına Tablo 22’de yer verilmiştir.

Tablo 22. Yöneticilerin Eğitim Durumu ile Sürdürülebilirlik Açısından Sakin Şehirleri Değerlendirmeleri (Kruskal Wallis H Testi Sonuçları)

Boyutlar	Eğitim Durumu	n	Sıra Ortalaması	sd	x ²	p
Çevresel Boyut	Ortaokul	2	31,25	3	2,313	0,510
	Lise	8	35,63			
	Lisans	27	27,63			
	Lisansüstü	25	34,38			
Ekonomik Boyut	Ortaokul	2	31,50	3	2,230	0,526
	Lise	8	38,63			
	Lisans	27	28,30			
	Lisansüstü	25	32,68			
Sosyal Boyut	Ortaokul	2	27,50	3	1,408	0,704
	Lise	8	38,13			
	Lisans	27	31,37			
	Lisansüstü	25	29,84			
Sürdürülebilirlik Genel	Ortaokul	2	31,50	3	1,058	0,787
	Lise	8	36,50			
	Lisans	27	29,31			
	Lisansüstü	25	32,26			

Tablodan da anlaşıldığı üzere **H_{5a}**, **H_{5b}**, **H_{5c}** ve **H_{5d}** hipotezleri reddedilmiştir ($p>0.05$). Bu sonuçlar bağlamında yönetici görüşlerinin $p<0,05$ anlamlılık düzeyinde çevresel, ekonomik, sosyal alt boyutlarında ve aynı zamanda sürdürülebilirlik genel değerlendirilmesinde sakin şehir yöneticilerinin eğitim durumuna göre anlamlı bir farklılık arz etmediği saptanmıştır.

Çalışmanın bu kısmına kadar, sakin şehir hareketi katılım süreci, kriterleri ve sürdürülebilirliğe olan etkileri ile ilgili olarak araştırmaya katılan sakin şehir yöneticilerinin bireysel özelliklerinin hangi süreçlere ve kriterlere verilen önem derecelerini etkilediği incelenmiştir. Bu veriler ışığında, sakin şehirlere katılım sürecinde, kriterlerin ele alınmasında ve sakin şehir hareketi ve sürdürülebilirlik açısından yapılması gerekenler sonuç ve öneriler kısmında ele alınacaktır.

5. Sonuç ve Öneriler

Sürdürülebilirlik son yıllarda her alanda olduğu gibi turistik şehirler açısından da önem kazanmıştır. Turistik şehirlerin özgünlüğünün korunması ve bu şehirlerin sürdürülebilirliğinin sağlanabilmesi için yeni yaklaşım ve stratejilere ihtiyaç duyulmaktadır.

Sakin şehirler; küreselleşmenin getirdiği olumsuzluklara karşı savaşmakta, küreselleşmenin etkisiyle şehirlerdeki hızlı oluşumun getirdiği olumsuzlukları engellemeyi en önemlisi yerel kültürü ve yerelliği korumayı amaçlamaktadır. Bunun yanı sıra, yerel halka alternatif bir yaşam tarzı sunmayı ve yerel halkın yaşam kalitesini arttırmayı amaçlayarak turistik şehirleri sürdürülebilir hale getirerek bir anlamda turizme de katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda sakin şehir hareketi büyük bir önem taşımaktadır.

Alanyazın incelendiğinde özellikle sakin şehir hareketinin önemli paydaşlarından biri olan sakin şehir yöneticilerinin değerlendirmelerine ilişkin araştırmaların kısıtlı olduğu tespit edilmiştir. Çalışma, sakin şehir hareketinin önemli paydaşlarından biri olan sakin şehir yöneticilerinin profilleri, sakin şehirlere katılım süreci, sakin şehir hareketinin amaçlarının önem derecesi ve kriterlerin zorluk derecesi hakkındaki görüşleri ve yöneticilerin sakin şehir ve sürdürülebilirlik ile ilgili değerlendirmelerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Bu bağlamda, sakin şehir hareketinin daha iyi anlaşılacak; alanyazındaki boşluğa ve sektördeki uygulayıcılara katkı sağlaması beklenmektedir.

Çalışmada elde edilen sonuçlara göre; araştırmaya katılan sakin şehir yöneticilerinin içerisinde erkeklerin rakamsal olarak daha fazla olduğu görülmektedir. Bu durum araştırmaya katılan sakin şehir yöneticilerinin çoğunluğunun erkek yöneticilerden oluştuğunu göstermektedir. Örneğin, Türkiye'deki toplam 9 sakin şehir yöneticisinin tamamı erkeklerden oluşmaktadır. Dünyadaki sakin şehirlerde de erkek yöneticilerin kadın yöneticilere göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir (www.cittaslow.org).

Yöneticilerin yaş gruplarına bakıldığında; 51-60 yaş aralığındaki yöneticilerin çoğunlukta olduğu bunu 31-40 yaş aralığındaki yöneticilerin takip ettiği anlaşılmaktadır. Burada yöneticilerin çoğunluğunun yetişkin, orta yaş ve üzerinde olduğu görülmektedir. Bu sonuç yöneticilerin belirli bir olgunluk yaşına sahip olmasının hareketi anlamak ve

uygulamakla paralellik gösterdiği şeklinde yorumlanabilir. Bunun yanı sıra, yöneticilerin %85,7 gibi bir oranının eğitim durumunun önlisans-lisans ve lisansüstü olması, yöneticilerin çoğunun eğitilmiş kimselerden oluştuğunu göstermektedir. Yöneticilerin yüksek eğitilmiş olmasının sakin şehir hareketinin mantığını daha iyi kavradıkları şeklinde yorumlanabilir. Yöneticilerin çalışma süreleri incelendiğinde; %75,7'sinin 1-10 yıl arası deneyime sahip olduğu ortaya çıkmıştır. Bu sonuç yöneticilerin çalışma sürelerinin ilk on yılında daha aktif olarak çalıştıklarını ve yeniliklere eğilimli olduklarını göstermektedir.

Yöneticilerin sakin şehir hareketi hakkında bilgi sahibi olma şekline bakıldığında; en fazla oranda sakin şehir unvanına sahip il yöneticileri ve ulusal yayınlardan bilgi edindiklerini anlaşılmaktadır. Bu sonuç sakin şehir yöneticilerinin iyi bir bilgi kaynağı olarak kabul edildiği ve aynı zamanda da sakin şehir yöneticilerinin böyle bir görevleri olmadığı halde bu harekete katılmak isteyen diğer yöneticilerin de bu hareketten bilgi sahibi olmalarında büyük rol oynadıklarını göstermektedir. Diğer yandan ulusal yayınların yöneticiler tarafından bilgi kaynağı olarak görülmesi, son zamanlarda sakin şehirlere yönelik ulusal yayın sayılarının artarak sakin şehirlere yönelik farkındalığının oluşmaya başladığını göstermektedir. Sonuçlara bakıldığında sosyal medya ve sakin şehir web sitesi gibi kaynaklardan bilgi alan yöneticilerin oranının diğerlerine göre düşük olması, yöneticilerin bu hareketle ilgili ilk bilgi sahibi oldukları zamanda sakin şehir hareketinin sosyal medya ve internette yeterince yer almadığı ve farkındalığın oluşmadığı şeklinde yorumlanabilir. Bunun yanında 51-60 yaş aralığındaki yöneticilerin çoğunlukta olması bu yaş gurubunun sosyal medya ve interneti tam anlamıyla kullanamadığı şeklinde yorumlanabilir. Diğer yandan sakin şehir hareketinden önce ortaya çıkmasına rağmen yavaş yemek hareketinin bilgi kaynağı olarak en az kullanılması; bu hareketin tam anlamıyla anlaşılmadığı ve uygulamada tam anlamıyla yer bulamadığını göstermektedir. Oysaki yerel gastronomik geleneği sürdürmeyi hedefleyen yavaş yemek hareketi sakin şehirlerin temelini oluşturmakta ve sakin şehir hareketinin bölgede bütüncül olarak uygulanması açısından büyük önem arz etmektedir.

Sakin şehir hareketinin bir dizi kriterden oluşması genel olarak hazırlık sürecinin çok uzun zaman aldığı algısına sebep olabilmektedir. Araştırma sonuçlarına göre sakin şehir hareketine başvuru öncesi hazırlık sürecinin yaklaşık olarak %85'inin iki yıl ve daha az sürmüş olduğu görülmektedir. Bu sonuç sakin şehir hareketinin içeriğinin anlaşıldığı

takdirde çok uzun bir hazırlık sürecinden geçmediğini göstermektedir. Sakin şehir olmak isteyen yöneticilerin zaman planlaması yaparken bu sonuçtan fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir hareketinin amaçlarına yönelik değerlendirmelerine ilişkin bulgulara bakıldığında ise; destinasyonun sürdürülebilir olarak pazarlanması en önemli amaç olarak görülmüştür. Destinasyonun tarihi ve mimari dokusunu koruma ve turizmi geliştirme ise yöneticiler tarafından ikinci ve üçüncü en önemli amaç olarak görülmektedirler. Çünkü son yıllarda turizm hareketlerine katılan kişilerde özellikle doğal kaynakların bozulmadığı, çevreye duyarlı olan işletmelerin bulunduğu, tarihi ve kültürel yapının korunduğu alanlara yönelik bir talebin olduğu görülmektedir. Turizmde değişen bu yapı içerisinde turistler klasik deniz- kum- güneş anlayışının dışında sakin şehirler gibi alternatif turizm imkânları sunan destinasyonlara yönelmiştir (Sezgin ve Ünüvar, 2011). Bu bağlamda, sakin şehir hareketinin turizmi geliştirmek gibi bir amacı olmamasına rağmen turizm için faydalı bir strateji olarak yorumlanabilir çünkü sakin şehir hareketine katılmış bir destinasyonda belli kriterlerin var olması büyük önem taşımaktadır. Çünkü bu kriterlere uyum sağlandığı sürece çevrenin turistik faaliyetlerden en asgari biçimde zarar göreceği düşünülmektedir. Çevreyi korumak, yerel kalkınmayı sağlamak ve kent kalitesinin artırılması gibi amaçlar yöneticiler tarafından ikinci planda önemli olarak görülmüştür. Bu sonuç ise sakin şehirlere yönelik bazı çalışmalarla paralellik göstermekte fakat yerel kalkınma konusu genellikle sakin şehir hareketinin birincil amacı olarak görüldüğünden içerisinde zıtlık barındırmaktadır.

Yöneticilerin sakin şehir kriterlerine yönelik değerlendirmelerine bakıldığında; altyapı kriterleri en zor kriter olarak görülmüştür. Altyapı kriterlerinin kentin yeniden tasarımı ve iyileşmesine yönelik bazı köklü değişimleri içerdiğinden, en zor kriter olarak görüldüğü söylenebilir. Bunu sırasıyla farkındalık, yavaş yemek faaliyet ve projelerinin desteklenmesi, çevre kriterleri, kent kalitesinin artırılmasına yönelik faaliyetler, yerel ürünlerin ve üretimin desteklenmesi izlemiştir. Burada ikinci sırada zor görülen farkındalık kriteri kent halkının harekete katılımını, yavaş yemek ve sakin şehir projelerinin geliştirilmesini kapsamaktadır. Bu bağlamda, yerel halkın harekete dâhil edilmesinin hareketin yürütücüleri açısından önemli olduğu kadar da zor olduğu

anlaşılmaktadır. Üçüncü sırada zor görülen yavaş yemek faaliyet ve projelerinin desteklenmesi kriteri ise genellikle okullarda uygulanan lezzet eğitimleri, Terra Madre ve yok olma tehlikesinde bulunan ürün ve türlerin korunmasını destekleyen projelerin uygulanması gibi kriterlerden oluşmaktadır. Yöneticilere göre bu tarz büyük proje ve değişimlerin uygulanması da zor olarak görülmektedir. Yöneticiler tarafından en kolay olarak değerlendirilen kriter ise misafirperverliktir. Misafirperverlik kriterinin en kolay kriter olarak görülmesi; yerel halkın ziyaretçilere karşı sıcakkanlı olduğu ve halk da turizm bilincinin oturmuş olduğu şeklinde yorumlanabilir. Bu kriterler bütüncül olarak değerlendirildiğinde aslında her bir ana kriterin içerisinde bulunan alt kriterlerin diğer ana kriterlerin alt kriterleriyle ya da kendi kısmındaki diğer alt kriterlerle etkileşim içerisinde olduğu görülmektedir (Baldemir vd., 2013). Bu sonuç sakin şehir olmak isteyen yöneticilere yol gösterici ve hareketi uygulama anlamında önemli bir tespit olarak görülmektedir.

Araştırma sonuçlarına göre; sakin şehir yöneticilerinin %42,9'u sakin şehir olma sürecinde yerel halkın fikrini tam anlamıyla aldıklarını söylemişlerdir. %51,4'lük kısım ise kısmen de olsa yerel halkın fikrini almış fakat yöneticilerin %5,7'si hiç almamıştır. Bunun sonucunda yöneticilerin %52,9 u yerel halktan tam destek, %42,9'u kısmen destek görürken, %4,3'ü ise hiç destek görmemiştir. Bu sonuç sakin şehir hareketinin en önemli özelliklerinden birinin şehir sakinlerinin katılımı olduğunu doğrulamaktadır. Bu anlamda, alanyazında da yerel halka yönelik yapılmış çalışmalar bulunmaktadır (Petrini ve Padovani, 2011; Andarabi, 2012; Coşar, 2013; Çakıcı vd., 2013). Yerel halkın hareket içindeki öneminin en belirgin göstergesi ise sakin şehir kriterlerinden biri olan "Farkındalık" kriteridir. Farkındalık kriteri kent halkının, sakin şehre katılım motivasyonunun sağlanması için, sakin şehir sonuçları ve yöntemi konusunda bilgilendirilmesi, kent halkının yavaş yaşam felsefesini anlaması için programlar geliştirilmesi, yavaş yemek ve sakin şehir faaliyetlerinin yayılmasını sağlayacak programların geliştirilmesi gibi maddeler içermektedir. Bu da hareketin yayılmasında yerel halkın katılımının ve buna bağlı olarak da halkın eğitiminin önemini göstermektedir. Bu anlamda, araştırma sonuçlarına göre; sakin şehir yöneticilerin %44,3'ü tam %37,1'i ise kısmen eğitim vermiştir. %18,6'sı ise yerel halka konuyla ilgili herhangi bir eğitim vermemiştir.

Sakin şehir hareketinin daha büyük kentlere uygulanabilirliği sorusuna yöneticilerin %30'u evet, %35,7'si kısmen cevabını verirken %34,3'ü hayır yanıtını vermiştir. Bu sonuç alanyazındaki çalışmaların sonuçları ile paralellik göstermektedir. Alanyazındaki bazı çalışmalar sakin şehir kriterleri geliştirilerek ve yöntem konusunda eklemeler yapılarak hareketin nüfusu 50.000'in üzerinde olan daha büyük şehirlerde de uygulanabileceği yönündedir (Keskin, 2010; Doğutürk, 2010). Bunun yanı sıra, kimi yöneticiler bu durumun kontrolünün ve pratikte uygulanmasının mümkün olmadığını belirtmişlerdir. Bu bağlamda sakin şehir hareketinin içeriği incelendiğinde; 50.000 nüfusun üzerinde yerelliği bozulmuş olan büyük şehirleri ele alması neredeyse mümkün gözükmemektedir. Bu hem daha büyük şehirlerde kontrolün sağlanamaması hem de hareketin özelliğini yitirmesi anlamında desteklenebilir gözükmemektedir.

Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir hareketine katılım sürecine yönelik değerlendirmelerine ilişkin bulgulara bakıldığında; "Sakin şehir hareketine katılım için gerekli kriterler her bölgenin kendi yapısına göre esneklik göstermelidir" ifadesinin yöneticilerin en fazla katılım gösterdikleri yargı olduğu görülmektedir. Bu sonuç sakin şehir hareketi açısından ele alındığında kriterlerin %100 bölgeye göre belirlenmesinin mümkün olamayacağı şeklinde yorumlanabilir. Çünkü böyle bir durumda sakin şehir hareketi gibi bir standartlaşma bir anlam ifade etmeyecektir. Diğer yandan bu sonucun 2014 yılında güncellenen yeni kriter sistemi ile uyduğu görülmektedir. Yeni kriter sisteminin getirdiği yeniliklerden biri ulusal ağlara verilen kriter ekleme yetkisidir. Her ülke kendi şartları doğrultusunda kriter başlıklarına, o başlığın puan değerinin %20'sini geçmeyecek oranda ulusal kriter ekleyebilecektir. Sakin Şehir Türkiye Birliği bu konuda henüz herhangi bir çalışma gerçekleştirmemiştir, gerçekleştirildiği zaman kriter listesi güncellenerek yayınlanacaktır (www.cittaslowturkiye.org).

"Sakin şehir hareketine katılım konusunda bilgi eksikliği yaşanmıştır" ise yöneticiler tarafından en az katılım sağlanan ifade olmuştur. Bu sonuç daha önceden belirtilen bilgi kaynaklarının yöneticiler tarafından etkin bir şekilde kullanıldığını ve yöneticilerin bu konuda herhangi bir sıkıntı yaşamadıklarını göstermektedir.

Yöneticilerin "Sakin şehirler yavaş yemek hareketine yönelik hizmet veren restoranlar açılmasını destekler" ifadesine katılımları yüksektir. Bu sonuç sakin şehir ve yavaş yemek

hareketinin bütünlüğünü ifade etmektedir. Ayrıca birçok sakin şehir yöneticisinin bu bilinçte olduğunu göstermektedir. Örneğin, Türkiye'nin ilk sakin şehri olan Seferihisar'da bu yönde çalışmalar gerçekleştirilmiş ve yerel restoranlar açılmıştır (www.seferihisar.bel.tr; www.yeniasir.com.tr). Diğer yandan sakin şehir kriterlerinden yavaş yemek faaliyet ve projelerinin desteklenmesinin zor kriterler arasında ilk sıralarda yer alması bu sonuç ile zıtlık göstermektedir. Bu sonuç yavaş yemek faaliyet ve projelerinin daha geniş kapsamlı ve büyük projeler olmasından dolayı henüz tam olarak uygulanmasının zor olarak değerlendirildiği şeklinde yorumlanabilir. Bunun yanı sıra yöneticilerin “Yerel halkın kentsel yaşam kalitesini artırır” yargısına katılımlarının yüksek olduğu görülmüştür. Mayer ve Knox (2009) gözleme dayalı bir araştırmalarında sakin şehir markasının, markaya sahip şehirlerde yerel halkın yaşam kalitesini yükselttiğini ve yörenin ekonomik gelişmesine destek sağlayan bir model olduğunu belirtmişlerdir.

Bunun yanında yöneticiler sakin şehirlerin destinasyonun imajını güçlendirdiğini ve markalaşmasında bir araç olduğunu düşünmektedirler. Bu sonuç alanyazında sakin şehir hareketinin markalaşma üzerindeki etkisi olduğu görüşü ile paralellik göstermektedir (Grzelak-Kostulska vd., 2011; Çerçi, 2013). Bunun yanı sıra; Doğan ve diğerleri (2014) sakin şehir hareketini bir marka olarak ele almış sakin şehir gibi uluslararası bilinirliğe ve değere sahip bir markanın, destinasyonu geliştirmesi ve destinasyona kendiliğinden bir marka değeri sağlaması oldukça önemli bir avantaj olduğunu belirtmişlerdir.

Yöneticilerin sakin şehir hareketinin destinasyonu ziyaret eden turist sayısını arttırdığı ifadesine katılımlarının yüksek olduğu görülmüştür. Dolayısıyla bu artışın bölgedeki turizm hareketlerini de arttıracakı söylenebilir. Fakat turizm hareketlerinin destinasyona birçok faydasının yanında ekonomik, kültürel, toplumsal ve çevresel zararlarının da olduğu göz ardı edilmemesi gereken bir gerçektir. Kozak ve diğerleri (2010); bu zararların ekonomik olarak fırsat maliyeti, dış ülkelere bağımlılık, bölgesel enflasyon etkisi, mevsimlik dalgalanma, yabancı işgücü etkisi ve dışalım eğilimindeki artış; toplumsal olarak; yabancı düşmanlığı, suç oranında artış, kültürün ticarileşmesi ve turistleri taklit etmenin olumsuz etkileri, çevresel olarak ise; doğal çevrenin tahribi, sürdürülebilir turizm olgusunun eksikliği, çöp ve atıklar sorunu ve ses kirliliği olduğunu

belirtmiştir. Bu anlamda, sakin şehir hareketinin bu olumsuzluklara çözüm üretecek bir hareket olduğu söylenebilir.

Diğer yandan yöneticilerin en az katılım gösterdikleri iki yargı ise; sakin şehirlerin destinasyonda kalabalıklaşmaya ve çevre kirliliğine sebep olduğudur. Bu konuda İtalya'daki Sakin Şehir Birliği'nin de şöyle bir paradoksu olmuştur. Bir şehir sakin şehir üyesi olduktan sonra ilgi merkezi olmakta ve insanları kendine çekmektedir. Böylece şehir kalabalıklaşıp sükûnetini kaybetmektedir. Fakat sakin şehirlerin sayısı arttıkça farklı şehirlere dağılım gerçekleşecek, ilgilerin tek merkezden farklı merkezlere dağılması ile bu olumsuzluk ortadan kalkacaktır. Türkiye'de dokuz adet olan sakin şehir sayısının artması ile hem farklı şehirlerimiz sürdürülebilir destinasyonlar haline gelebilecek hem de hali hazırda sakin şehir hareketine katılmış olan şehirlerde meydana gelen olumsuzlukların ortadan kalkacağı düşünülmektedir (Keskin, 2010). Araştırma sonucuna göre; sakin şehir yöneticilerinin bu yargılara katılımının düşük olması, yöneticilerin bu konudaki tereddütlerinin düşük olduğunu göstermektedir.

Sakin şehirler ve sürdürülebilirliğin boyutlarına yönelik ifadelerin sonuçlarına bakıldığında; “Şehrin tarihi dokusu koruma altına alınmıştır.” ve “Şehrin tarihi dokusu sahiplenilmiştir.” ifadelerine katılımın çok yüksek olması sakin şehir hareketinin şehirlerin tarihi dokusu ile ilgili çalışmalara büyük destek verdiğini göstermekte; bu da sürdürülebilirliğin çevresel boyutunu ifade etmektedir. Bu bağlamda, sakin şehir hareketinin sürdürülebilirliğin çevresel boyutuna olumlu etkisi olduğundan söz edilebilir. Yöneticilerin “Şehrin ulaşım imkânları gelişmiştir.” ifadesine katılımının düşük olması da sakin şehirlerde ulaşım imkânlarına herhangi bir etkisinin olmadığını; buna bağlı olarak yöneticilerin, sürdürülebilirliğin ekonomik boyutu altında olan bu ifadeye katılmadığını göstermektedir.

Çalışma sonuçları; kadın yöneticilerin sakin şehirlerin sürdürülebilirliğe olan katkısına yönelik olarak erkek yöneticilere göre daha olumlu algılara sahip olduğunu ve sakin şehirlerin sürdürülebilirliğin sosyal boyutu ve sürdürülebilirliğe olan katkısına yönelik daha olumlu algılara sahip olduğunu göstermektedir. Bu sonuca göre kadın yöneticiler erkek yöneticilere göre sürdürülebilirlik konusunda daha duyarlıdır.

Diğer yandan sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir ve sürdürülebilirliğe ilişkin görüşleri arasında “sakin şehir olma yılı” açısından anlamlı bir bulunmamıştır. Bu sonuca göre araştırmaya katılan yöneticilerin, dört kategoride yer alan sürdürülebilirlik ve boyutlarına yönelik ifadelerle ilişkin görüşlerinin, sakin şehir olma yılına göre benzer olduğu söylenebilir.

Sakin şehir yöneticilerinin “yaş”ları sürdürülebilirliğin çevresel, sosyal boyutu ve geneline göre farklılık yaratmamaktayken; sürdürülebilirliğin ekonomik boyutu bağlamında istatistiksel olarak anlamlı bir farklılık arz ettiği görülmektedir. Buna göre 31-40 yaş aralığındaki yöneticilerin diğer yaş gruplarına göre (41-50, 51-60, 61 ve üstü) sürdürülebilirliğin ekonomik boyutuna yönelik yargılara daha fazla katılım gösterdikleri saptanmıştır. Diğer boyutlar ve genel sürdürülebilirlik değerlendirilmesinde de 31-40 yaş aralığındaki yöneticilerin daha üst yaştaki yöneticilere göre diğer yaş gruplarına göre daha yüksektir. Bu bağlamda 31-40 yaş aralığında bulunan yani araştırma sonuçlarına göre en genç yaş grubundaki sakin şehir yöneticileri sakin şehirlerin sürdürülebilirliğe olan katkısına yönelik daha olumlu algılara sahiptirler.

Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehirler sürdürülebilirliğe yönelik görüşleri arasında “yöneticilik deneyimi” bakımından anlamlı bir fark görülmemiştir. Bu sonuca göre yöneticilik deneyimi değişse bile yöneticilerin sakin şehirlerin sürdürülebilirliğe katkısına yönelik görüşleri değişmemektedir.

Yöneticilerin sakin şehir ve sürdürülebilirliğe ilişkin görüşleri arasında “eğitim durumu” bakımından “çevresel, ekonomik ve sosyal” boyutlarında istatistiksel olarak anlamlı bir fark bulunmamaktadır.

Elde edilen sonuç ve bulgulardan yola çıkılarak sakin şehir ve sürdürülebilirlik ilişkisi kapsamında Türkiye’de sakin şehir hareketinin gelişmesine katkı sağlamak ve sakin şehir olmayı hedefleyen yerel yöneticilerin yararlanabileceği bir şekilde toparlamak gerekirse şunlar önerilebilir;

- Günümüzde hızlı bir artış göstermekte olan sakin şehir hareketinin Türkiye’de geliştirilmesi için özel sektör, sivil toplum kuruluşları, yerel işletmeler, yerel halk ve üniversitelerle birlikte etkin bir şekilde hareket etmesi gerekmektedir.

- Gerek sakin şehir yöneticilerinin etkin iletişimi, gerek ulusal yayınlar gerekse çağımızın hızlı iletişim aracı internet ve sosyal medya aracılığıyla sakin şehir olmaya aday yöneticilere; yerel işletmeler ve yerel halk gibi paydaşlara bilgi akışı sağlanmalı ve kişilerin sakin şehir olgusuyla ilgili bilinç ve eğitim düzeyinin artırılması gerekmektedir.

- Çalışma sonuçlarına göre sakin şehir kriterlerinin en zor üç tanesi sırasıyla altyapı kriterleri, farkındalık ve yavaş yemek faaliyet ve projelerinin desteklenmesi olarak tespit edilmiştir. Bu bağlamda sakin şehir olmaya aday şehirlerin yöneticileri tarafından bu kriterlerin zorluk ve önem derecelerine göre sıralanarak kendi destinasyonlarına uygun bir eylem planı yapmaları ve buna göre hareket etmeleri gerekmektedir. Bu bağlamda gerek genel yönetim gerekse sakin şehir ulusal ve uluslararası birliği tarafından aday şehirlere daha çok danışmanlık verilmelidir.

- Sakin şehir yöneticilerinin sakin şehir kriterlerine bağlı kalarak destinasyonlarını sürdürülebilir hale getirmeleri ve herhangi bir ekonomik çıkar gözetmeden ve destinasyonun doğal yapısını etkileyecek kararlar almadan sakin şehir hareketini sürdürülebilir hale getirerek uygulamaları gerekmektedir. Bu bağlamda devlet ve yerel yönetim iş birliğinin sağlanarak sakin şehir hareketinin mantığına ters düşen büyük otel yapımı ve şehrin dengesini bozacak ikinci konut yapımı gibi konularda gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir. Bunun yerine sakin şehir mantığına uygun olan ev turizmi, ev pansiyonculuğu ve yörenin doğal yapısına uygun turistik işletmeler geliştirilmeli, yerel halk ve yerel işletmelerin bundan maksimum fayda sağlaması hedeflenmelidir.

- Sakin şehirlerin yerelliği ön plana çıkartan ve yerel ürünlerinin sunulacağı yerel pazarlar kurarak kendilerini bu anlamda tanıtmaları gerekmektedir. Bunun yanı sıra yerel kültürü, yerel değerleri ve lezzetleri korumayı, bu amaçla da geleneksel tatları organik üretim sonucu elde etmeyi kapsayan Yavaş Yemek Hareketi, sakin şehirlerde aktif olarak uygulanmalıdır.

- Sakin şehir hareketine katılım sağlayan şehirler yerel gastronomik geleneği arttırmak için planlamalar yapmalı ve sakin şehirdeki yemek hizmetlerinde organik, yerel ve özgün ürünlerin kullanılmasını destekleyici faaliyetlerde bulunmalıdır. Bu bağlamda yavaş yemek işbirliğiyle okullarda beslenme ve tat eğitiminin verilmesine yönelik programlar geliştirilmeli, yok olma tehlikesinde olan özel tarifli gastronomik ürünlerin kullanımı ve

üretimi desteklenerek hem Yavaş Yemek Hareketi'nin sakin şehirlerde uygulanmasına hem de sosyal sürdürülebilirliğe katkı sağlanmalıdır.

- Türkiye'deki sakin şehirlerin bölgeler anlamında dağılımına bakıldığında İç Anadolu ve Doğu Anadolu gibi bölgelerimizde henüz sakin şehir hareketine dâhil olan bir şehrimiz bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu bölgelerde de sakin şehir hareketinin tanıtılması adına çalışmalar yapılmalı, Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından tanıtıcı ve bilgilendirici çalışmalar düzenlenmelidir. Üniversiteler tarafından bu harekete yönelik projeler düzenlenmelidir.

- Bilindiği üzere sakin şehirler trafik ve hızın olmadığı şehirler olarak da tanımlanmaktadır. Bu anlamda şehirde toplu ulaşımı özendirici araçlar tahsis edilerek yerel halk bunları kullanmaya teşvik edilmeli ve bu yapı içinde turistler de özendirilmelidir. Örneğin; şehrin ön plana çıkan unsurları temalandırılarak toplu taşıma araçları hazırlanıp; bu araçlar yerel halkın ve ziyaretçilerin kullanımına sunulabilir. Bunun yanı sıra bisiklet gibi alternatif taşıma araçlarının kullanımı özendirilmelidir.

- Çalışma sonuçlarına göre destinasyonun sakin şehir olması ile bilinirliği ve ziyaret eden turist sayısının arttığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda turizmin bölgeye olan çevresel ve sosyo-kültürel etkileri sakin şehirlerde en aza indirilmeye çalışılmalı, artan turizm faaliyetlerinin gelenek ve göreneklerde, aile yapılarında, yeme-içme alışkanlıklarında olumsuz bir değişime sebep olmaması için yerel halkın bilgilendirilmesi ve gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.

- Türkiye'de sakin şehirlere yönelik yapılan çalışmalara bakıldığında genellikle Türkiye'deki ilk ve sakin şehir başkenti olmasından dolayı Seferihisar'ın incelendiği görülmektedir. Bu nedenle bundan sonraki çalışmalar Türkiye'deki diğer sakin şehirleri ele alarak karşılaştırmalı analizler yapabilir. Ayrıca ilerleyen dönemlerde yapılacak çalışmalar konuyu daha küçük örneklemi ele alarak daha derinlemesine inceleyebilir ve konuya farklı açılardan açıklık getirebilir.

Çalışmada getirilen önerilerin aslında akademik alanın yanında pratikte yerel yöneticilere ipuçları sunduğu görülür. Dolayısıyla çalışmanın alanyazına katkısı yanında yerel yöneticilere de yol gösterici olması beklenmektedir.

Ekler

Ek 1. Sakin Şehir Kriterleri	96
Ek 2. Gündem 21'in Bölüm Başlıkları	98
Ek 3. Seferihisar Sakin Şehir Genel Kurul Programı	99
Ek 4. Araştırmada Uygulanan Anket Formu Türkçe	101
Ek 5. Araştırmada Uygulanan Anket Formu İngilizce	106
Ek 6. Araştırmada Uygulanan Anket Formu İtalyanca.....	111
Ek 7. Araştırmada Uygulanan Anket Formu Fransızca	116
Ek 8. Araştırmada Uygulanan Anket Formu Korece	120
Ek 9. Araştırmada Uygulanan Anket Formu Lehçe	126

Ek 1. Sakin Şehir Kriterleri

Zorunlu maddeler (*) işareti ile belirtilmektedir.

Çevre Kriterleri
1. Hava, su ve toprak kalitesinin var olan yasal düzenlemeler tarafından belirlenen parametrelere uygunluğunun sağlanması.
2. Kentsel ve özel atıkların sınıflandırılarak toplanmasının desteklenmesi ve bu uygulamanın yaygınlaşmasını sağlayacak planların yapılması.*
3. Evsel ve endüstriyel atıkların geri dönüşümünün desteklenmesi ve yaygınlaştırılması
4. Kentsel atık su için kanalizasyon filtresinin oluşturulması.
5. Alternatif enerji kaynaklarının (yenilenebilir kaynaklar, yeşil hidrojen, mini hidroelektrik güç kaynakları, biyoyakıt vb.) kullanımına dikkat çekilerek, yerel yönetimlerce planlanan enerji tasarrufunun sağlanması.*
6. Genetiğiyle oynanmış ürünlerin kullanımının önlenmesi için düzenleme yapılması.*
7. Reklam panolarının ve dükkân vitrinlerinin düzenlenmesi.
8. Elektromanyetik kirliliğin kontrolüne ilişkin sistemlerin kurulması.
9. Gürültü kirliliğinin kontrol edilmesi ve azaltılmasına için planlar yapılması.
10. Kent aydınlanması için (ışık kirliliğinin önlenmesi) sistem ve programlar geliştirilmesi.*
11. Çevresel yönetim sistemlerine uyum sağlanması (EMAS ve Yerel Gündem 21'e katılım).*
Altyapı Kriterleri
1. Tarihi mekânların, merkezi kayıt altına alınmış binaların ve yüksek kültürel değeri olan nesnelerin koruma planlarının yapılması.
2. Taşıt güvenliği ve trafik akışının sağlanması.
3. Okullara ulaşımın kolaylaştırılması ve kamu binalarıyla bağlantının sağlanması için bisiklet yollarının yapılması.
4. Özel ulaşımında alternatif yöntemlerin desteklenmesi, yaya alanlarının ve kamu taşımacılığının sağlanması (kent dışı otopark, yürüyen merdiven, bisiklet yollarının okulların ya da iş alanlarının yakınından geçmesi).*
5. Engelliler için kamu alanlarının erişilebilir olması, mimari engellerin kaldırılması ve teknolojiye ulaşabilmelerini sağlayan yasal düzenlemelerin uygulanması.*
6. Aile yaşamını ve genel aktiviteleri destekleyici programların oluşturulması (rekreasyon, spor, yaşlı ve kronik hastalara yönelik ev hizmetleri, sosyal merkezler, kamu tuvaletleri vb.).*
7. Tıbbi yardım merkezlerinin kurulması.
8. Yeşil alanların oluşturulması ve hizmet alt yapılarının bulunması (oyun alanları, birbirleriyle birleşen yeşil alanlar vb.).
9. Doğal ürünlere yönelik ticaret alanlarının kurulması ve ticaretin genişlemesine yönelik planlar oluşturulması.
10. Bölge halkının alışverişte sorun yaşamaması için esnafla anlaşma yapılması, bölge halkının alışverişte sorun yaşamaması halinde yardım sağlayacak dost mağazaların kurulması.
11. Geri kalmış kent alanlarının tekrar gelişimine ve kullanımına yönelik projeler geliştirilmesi.
12. Kentin yeniden tasarımı ve iyileşmesine yönelik programlar yapılması.*
13. Kentin tanıtımında kullanılan bilgilendirme ofislerinin, Cittaslow tanıtım/bilgi ofisiyle bütünleştirilmesi.*
Kent Kalitesinin Arttırılmasına Yönelik Faaliyetler
1. Biyomimari alanlarının kurulması, biyomimarinin geliştirilmesi ve tanıtılması için planlar yapılması.*
2. Kentte kablosuz sistemlerin kurulması.
3. Elektromanyetik alanların izlenmesine yönelik sistemlerin kurulması.
4. Çöp bidonlarının kötü görünümünün önlenmesi ve atık su toplama sistemi için planlar yapılması.
5. Kamu ve özel alanların yeşillendirilmesinde doğal mimari yapıyla uyumlu olan yerli ve özgün bitkilerin kullanılmasını sağlayan planlar yapılması ve tanıtılması.
6. Kent halkına çeşitli hizmetler vermeye yönelik planlar yapılması (belediye hizmetlerinin internet üzerinden gerçekleştirilmesi ve halka internet eğitimi verilmesi).
7. Gürültü kontrolüne yönelik planlar yapılması.

8. Kentin renk planlamasının yapılması.
9. “Telework”(evden çalışma) tanıtılması ve teşvik edilmesi.
10. Biyomimari alanlarının kurulması, biyomimarinin geliştirilmesi ve tanıtılması için planlar yapılması.*
Yerel Ürünlerin ve Üretimin Desteklenmesi
1. Organik tarımın geliştirilmesi ve tanıtılması için gerekli planların yapılması.*
2. Yerel esnaf ve zanaatkarların ürettiği ürünlerin kalite sertifikalarının oluşturulması.*
3. Yok olma tehlikesinde olan el sanatlarının korunmasına yönelik programların geliştirilmesi.*
4. Yok olma tehlikesinde bulunan geleneksel mesleklerin korunması.*
5. Yavaş Yemek (Slow Food) işbirliğiyle, okulların yemek hizmetlerinde organik, yerel ve özgün ürünlerin kullanılması.*
6. Yavaş Yemek (Slow Food) işbirliğiyle, okullarda beslenme ve tat eğitiminin verilmesine yönelik programların geliştirilmesi.*
7. Yok olma tehlikesinde olan özel tarifli gastronomik ürünlerin kullanımı ve üretiminin desteklenmesi.*
8. Kente özgü ürünlerin sayımının yapılması ve ticaretinin desteklenmesi (çiftçilerin ve yerel pazarın harekete geçirilmesi).*
9. Kent ağaçlarının sayımı ve kentteki anıt ağaçların korunması.
10. Yerel kültürel aktivitelerin korunması ve desteklenmesi.*
11. Kent ve okul bahçelerinin, yerel kültürün gelişmesine olanak sağlaması için desteklenmesi.
12. Organik tarımın geliştirilmesi ve tanıtılması için gerekli planların yapılması.*
Misafirperverlik
1. Turistlerin bilgilendirilmesi ve kent halkına konukseverlik kalitesiyle ilgili eğitim verilmesi.*
2. Tarihi merkezlerde uluslararası turizm işaretleri ve turist seyahat rehberinin kullanılması.*
3. Kentin Yavaş Seyahat Rehberi’nin hazırlanması (broşürler, web siteleri vb.).
4. Turistlerin kente ve belirli aktivitelere ulaşımını kolaylaştırıcı plan ve politikaların izlenmesi (oto park, kamu alanlarına çalışma saatlerinde esneklik kazandırılması vb.).
5. Turistik işletmelerinin, genel olarak esnafın, fiyatlarının saydam olmasını ve fiyatların kuruluşun önünde sergilenmesinin sağlanması.
Farkındalık
1. Kent halkının, sakin şehre katılım motivasyonunun sağlanması için, Cittaslow sonuçları ve yöntemi konusunda bilgilendirilmesi.*
2. Kent halkının Yavaş Yaşam Felsefesini anlaması için programlar geliştirilmesi.*
3. Slow Food ve Cittaslow faaliyetlerinin yayılmasını sağlayacak programların geliştirilmesi.*
Slow Food Faaliyet ve Projelerinin Desteklenmesi
1. Yerel Yavaş Yemek (Slow Food) birliğinin kurulması.
2. Yavaş Yemek işbirliğiyle, okullarda yiyecek ve tat eğitimi programlarının oluşturulması.
3. Yavaş Yemek işbirliğiyle, okullarda sebze bahçelerinin kurulması.
4. Yok olma tehlikesinde bulunan ürünlerin ve türlerin korunmasına yönelik bir ya da daha fazla Yavaş Yemek projesinin uygulanması.
5. Yavaş Yemek tarafından korunan yerel ürünlerin kullanılması ve okul kantinlerinde beslenme geleneklerinin (yemek hizmetleri ve yemek eğitim programıyla beraber) sürekliliğinin sağlanması.
6. Yerel ürünlerin Slow Food Programı kapsamında desteklenmesi.
7. Yiyecek derneklerinin ve Terra Madre Projesi’nin desteklenmesi.
Olağanüstü Gereklilikler
1. Yavaş Kent eylem-kimlik kampanyası için gerekliliklerin karşılanması.*
2. Slow Food Presidia’nın desteklenmesi ve oluşturulması.
3. Üye kentlerin resmi yazışmalarında sakin kent amblemini kullanması ve internet sitelerine sakin kent felsefesini içeren bir bölüm koyması.

Ek 2. Gündem 21'in Bölüm Başlıkları

KISIM I: SOSYAL VE EKONOMİK BOYUTLAR
Bölüm 1: Giriş
Bölüm 2: Gelişmekte olan ülkelerde sürdürülebilir kalkınmanın hızlandırılması için uluslararası işbirliği
Bölüm 3: Yoksullukla mücadele
Bölüm 4: Tüketim alışkanlıklarının değiştirilmesi
Bölüm 5: Demografik dinamikler ve sürdürülebilirlik
Bölüm 6: İnsan sağlığının korunması ve kollanması
Bölüm 7: Sürdürülebilir insan yerleşimleri gelişmesinin desteklenmesi
Bölüm 8: Karar alma sürecinde çevre ve kalkınmanın bütünleştirilmesi
KISIM II: KALKINMA İÇİN KAYNAKLARIN KORUNMASI VE YÖNETİMİ
Bölüm 9: Atmosferin korunması
Bölüm 10: Toprak kaynaklarının planlanması ve yönetimine bütünleşik yaklaşım
Bölüm 11: Ormansızlaşma ile mücadele
Bölüm 12: Hassas ekosistemlerin yönetimi: çölleşme ve kuraklık ile mücadele
Bölüm 13: Hassas ekosistemlerin yönetimi: dağların sürdürülebilir gelişmesi
Bölüm 14: Sürdürülebilir tarımın ve kırsal kalkınmanın desteklenmesi
Bölüm 15: Biyolojik çeşitliliğin korunması
Bölüm 16: Biyoteknolojinin çevresel açıdan sağlıklı bir şekilde yönetimi
Bölüm 17: Okyanusların, kapalı ve yarı-kapalı denizler de dahil olmak üzere her türlü denizin ve kıyı alanların korunması, canlı kaynaklarının korunması, rasyonel kullanımı ve geliştirilmesi
Bölüm 18: Tatlısu kaynaklarının temini ve kalitesinin korunması: Su kaynaklarının geliştirilmesi, yönetimi ve kullanımında bütünleşik yaklaşımların uygulanması
Bölüm 19: Zehirli ve tehlikeli ürünlerin yasadışı uluslararası dolaşımı dahil olmak üzere, zehirli kimyasal maddelerin çevresel açıdan sağlıklı bir şekilde yönetimi
Bölüm 20: Tehlikeli atıkların yasadışı uluslararası dolaşımı dahil olmak üzere, tehlikeli atıkların çevresel açıdan sağlıklı bir şekilde yönetimi
Bölüm 21: Katı atıkların ve atık suların çevresel açıdan sağlıklı bir şekilde yönetimi
Bölüm 22: Radyoaktif atıkların güvenli ve çevresel açıdan sağlıklı bir şekilde yönetimi
KISIM III: TEMEL GRUPLARIN ROLLERİNİN GELİŞTİRİLMESİ
Bölüm 23: Başlangıç
Bölüm 24: Sürdürülebilir ve hakkaniyetli gelişme yönünde kadınlar için küresel eylem
Bölüm 25: Sürdürülebilir gelişmede çocuklar ve gençlik
Bölüm 26: Yerli halkların ve toplulukların rollerinin tanınması ve güçlendirilmesi
Bölüm 27: Hükümet-dışı kuruluşların rolünün güçlendirilmesi
Bölüm 28: Gündem 21'in desteklenmesinde yerel yönetimlerin girişimleri
Bölüm 29: İşçilerin ve işçi sendikalarının rolünün güçlendirilmesi
Bölüm 30: İş çevrelerinin ve sanayinin rolünün güçlendirilmesi
Bölüm 31: Bilimsel ve teknolojik topluluk
Bölüm 32: Çiftçilerin rolünün güçlendirilmesi
KISIM IV: UYGULAMA ARAÇLARI
Bölüm 33: Mali kaynaklar ve mekanizmalar
Bölüm 34: Çevresel açıdan sağlıklı teknolojinin transferi, işbirliği ve kapasite geliştirilmesi
Bölüm 35: Sürdürülebilir gelişme için bilim
Bölüm 36: Öğretimin, kamu duyarlılığının ve eğitimin özendirilmesi
Bölüm 37: Kapasite geliştirmeye yönelik ulusal mekanizmalar ve uluslararası işbirliği
Bölüm 38: Uluslararası kurumsal düzenlemeler
Bölüm 39: Uluslararası hukuki araçlar ve mekanizmalar
Bölüm 40: Karar alma sürecinde bilgi

Kaynak: <http://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/Agenda21.pdf> (Erişim tarihi: 10.03.2013)

Ek 3. Seferihisar Sakin Şehir Genel Kurul Programı

4-5-6 June 2013	
07.00-00.00	Transport from the Airport throughout the day to Euphoria Aegean Resort & SPA.
7 June 2013 Friday	
08:45-09:00	Meeting the Volunteers
09:00-09:10	Coffee break
09:10-09:50	General Assembly opening speeches (Mayor of Seferihisar Tunç Soyer, President of Cittaslow International Gian Luca Marconi, Chairman of the Republican People's Party Kemal Kılıçdaroğlu)
10:00	Transfer to the Nature School, Orhanlı village
11:00-11:45	Nature school presentation and visit
11:45	Transfer to the festival grounds in Orhanlı village
11:50-12:00	Folk dancing from the Orhanlı dance team
12:00-13:30	Lunch (Dishes from the Cittaslows of Turkey)
13:10-13:20	Folk dancing from the Perşembe dance team
13:30-14:30	Transfer to Ephesus
14:30-16:45	Visit to Ephesus
16:45	Transfer to St. Mary's
17:00-17:45	Visit of St. Mary's
17:45-19:00	Transfer to Seferihisar
19:00-20:00	Rest
20:00	Transfer from the hotel to dinner.
20:15-21:00	Opening cocktail (Orchestra of Yaşar University and modern dance show) – Kayıkici Restaurant, Sığacık
21:00-00:00	Dinner (Sığacık) – Kayıkici Restaurant, Sığacık
***07:00-00:00 Transport from the airport will be running throughout the day	
8 June 2013 Saturday	
08:30-09:00	Participants registration
09:00-13:00	Cittaslow General Assembly [Hotel]
11:15-11:30	Coffee Break
13:00-13:15	Izmir EXPO 2020 candidacy presentation
13:15-15:00	Lunch [Hotel]
15:00-15:30	Rest
15:30-20:00	Tour of Seferihisar (Children's municipality, Ulaş Cooperative, Cittaslow Turkey Slow Food stands, Water colour festival)
20:00-00:00	Coctail on pier of the Euphoria Aegean Resort & SPA
9 June 2013 Sunday	
07.30	Check out
08.00-09.00	Transport to Airport
10.00-11.00	Flight İzmir-İstanbul
11.00-11.45	Transfer from Airport to Hotel
11:45-12:45	Check in to Hotel and rest
12.45	Departure for the Historic Peninsula visit
12:45-13:15	Historic peninsula visit
13:15-14:15	Lunch in Karakol Restaurant
14:15-16:15	Topkapı Castle visit
16:15-16:45	Sultanahmet Mosque

16:45-17:30	Ayasofya Museum
17:30-18:00	Transfer to hotel
18:00-19:00	Rest
19:30-20:00	Transfer to dinner by boat
20:00-20:30	Presentation of Candidacy of İstanbul to the 2020 Olympic Games
20:30-22:00	Dinner at Khalkedon
22:00-00:00	Bosphorus tour with boat and transport to hotel
***07.00-12.00 Transfer to Central İzmir (Konak/Alsancak) and İzmir airport for those not visiting İstanbul will run throughout the day *10th of June: Transfers from İzmir and İstanbul hotels to the airport.	

Kaynak: www.cittaslow.org

Ek 4. Araştırmada Uygulanan Anket Formu Türkçe

**SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANA BİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS PROGRAMI**

Sayın Katılımcı,

Ankette yer alan sorular; “Sakin Şehir Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketine ve Sürdürülebilirliğe Yönelik Değerlendirmeleri”ni belirlemek amacıyla oluşturulmuştur.

Verilen cevaplar, bilimsel amaçlar doğrultusunda, gizlilik ilkelerine bağlı kalınarak değerlendirilecektir.

Soruları dikkatlice okuyup size en yakın gelen cevabı veriniz.

Araştırmanın başarıya ulaşması, sizlerin sorulara tam ve doğru olarak cevap vermenizle mümkün olacaktır.

Değerli görüşleriniz ile çalışmaya katkı sağladığınız için şimdiden teşekkür ederim.

Sema ÖNDER

KİŞİSEL BİLGİLER

1. Cinsiyetiniz: ☐ Kadın ☐ Erkek
2. Yaşınız: ☐ 30 ve altı ☐ 31 – 40 ☐ 41 – 50 ☐ 51 – 60 ☐ 61 +
3. Eğitim Durumunuz: ☐ İlkokul ☐ Ortaokul ☐ Lise ☐ Üniversite ☐ Y. Lisans/ Doktora
4. Yöneticisi olduğunuz/görev aldığınız Sakin Şehrin adını ve bulunduğu ülkeyi lütfen belirtiniz. _____ / _____
5. Bulunduğunuz sakın şehirde kaç yıldır yönetici/ görevli olarak çalışmaktasınız?
- ☐ 1– 5 ☐ 6 – 10 ☐ 11 – 15 ☐ 16 – 20 ☐ 20 – 25 ☐ 26 +
6. Sakin şehir hareketi hakkında nasıl bilgi sahibi oldunuz? (Birden fazla seçeneği işaretleyebilirsiniz.)
- ☐ Sakin şehir unvanına sahip il yöneticilerinden
 - ☐ Sakin şehir unvanına sahip olmayan il yöneticilerinden
 - ☐ Yerel halktan
 - ☐ Ulusal yayınlardan
 - ☐ Uluslararası yayınlardan
 - ☐ Televizyondan
 - ☐ Sosyal medyadan
 - ☐ Diğer (Lütfen Belirtiniz) _____
7. Sakin şehir hareketine başvurmadan önceki tüm hazırlıklarınız ne kadar sürmüştür (Ay/Yıl)? _____
8. Sakin şehir hareketine hangi tarihte başvurduunuz (Gün/Ay/Yıl)? _____
9. Sakin şehir hareketine hangi tarihte kabul edildiniz (Gün/Ay/Yıl)? _____

A- Yöneticilerin Sakin Şehre Yönelik Algıları <i>Bu bölümdeki sorular sakın şehir hareketine yönelik yönetici algılarını değerlendirmek üzere hazırlanmıştır.</i> 1) Sakin şehirlerin amaçlarını önem sırasına göre 1'den 6'ya kadar sıralayınız. (En önemli amaç için = 1, en son sıradaki amaç için= 6'ya işaretleyiniz.) ___ Yerel kalkınmayı sağlamak ___ Yerel halkın kentsel yaşam kalitesini arttırmak ___ Destinasyonu sürdürülebilir olarak pazarlamak ___ Turizmi geliştirmek ___ Çevreyi korumak ___ Destinasyonun tarihi dokusunu ve mimarisini korumak Diğer (Lütfen Belirtiniz) _____	
2) “Sakin şehir” kriterlerini yönetici/görevli olduğunuz şehir açısından zorluk derecesine göre sıralayınız? (En kolay olana “1” (...2, 3, 4, 5, 6...) en zor olana “7” vermek suretiyle işaretleyiniz.) ___ Çevre politikaları ___ Kent Kalitesinin Artırılmasına Yönelik Faaliyetler ___ Misafirperverlik/Konukseverlik ___ Yavaş Yemek Faaliyet ve Projelerinin Desteklenmesi ___ Altyapı politikaları ___ Yerel Ürünlerin ve Üretimin Desteklenmesi ___ Farkındalık	
3) Sakin şehir olma sürecinde yerel halkın fikrini aldınız mı?	☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen
4) Sakin şehir olma sürecinde yerel halktan destek gördünüz mü?	☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen
5) Sakin şehir olma sürecinde yerel halka konu ile ilgili eğitim verdiniz mi?	☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen
6) Sakin şehir hareketi daha büyük kentlerde uygulanabilir mi?	☐ Evet ☐ Hayır ☐ Kısmen

B- Sakin Şehir Hareketine Katılım Sürecine Yönelik Sorular		Kesinlikle Katılıyor	Katılıyor	Ne Katılıyor Ne Katılmıyor	Katılmıyor	Kesinlikle Katılmıyor
<i>Bu bölümde sakın şehir hareketine katılım sürecine ilişkin ifadeler yer almaktadır. Lütfen bu ifadelerle katılım derecenizi gösteren seçeneği işaretleyiniz.</i>						
Sakin şehir hareketine...	katılım için ödenen başvuru ücreti yüksektir.	☐	☐	☐	☐	☐
	katılma sürecindeki bürokratik işlemler uzun zaman almaktadır.	☐	☐	☐	☐	☐
	katılım konusunda bilgi eksikliği yaşanmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
	katılım sürecinde en büyük destek yerel halktan gelmiştir.	☐	☐	☐	☐	☐
	katılım sürecinde en büyük destek yerel işletmelerden gelmiştir.	☐	☐	☐	☐	☐
	katılım sürecinde en büyük destek ziyaretçilerden gelmiştir.	☐	☐	☐	☐	☐
	katılım için gerekli kriterler her bölgenin kendi yapısına göre esneklik göstermelidir.	☐	☐	☐	☐	☐

C- Sakin Şehirlerin Destinasyona Olan Etkilerine Yönelik Sorular		Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
<i>Lütfen bu ifadelere katılım derecenizi gösteren seçeneği işaretleyiniz.</i>						
Sakin şehirler...	Bu unvanı almamış destinasyonlara göre üstünlük sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐
	Yerel halkın kentsel yaşam kalitesini artırır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Yerel halkın gelir düzeyini artırır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Destinasyonu ziyaret eden turist sayısını artırır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Yerel kalkınmayı sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐
	Destinasyonun bio çeşitliliğini artırır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Yavaş yemek hareketine yönelik hizmet veren restoranlar açılmasını destekler.	☐	☐	☐	☐	☐
	Çevre kirliliğine sebep olur.	☐	☐	☐	☐	☐
	Çevreye yönelik farkındalığı artırır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Destinasyonda kalabalıklaşmaya neden olur.	☐	☐	☐	☐	☐
	Alternatif turizm çeşitlerinin artmasına yardımcı olur.	☐	☐	☐	☐	☐
	Destinasyonun tanıtımında doğrudan etkilidir.	☐	☐	☐	☐	☐
	Destinasyonun pazarlanmasında etkilidir.	☐	☐	☐	☐	☐
	Bilinçli ziyaretçiler tarafından tercih edilir.	☐	☐	☐	☐	☐
	Destinasyonun sürdürülebilirliğine olumlu katkı sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐
	Destinasyonun bilinirliğini artırır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Destinasyonun imajını güçlendirir.	☐	☐	☐	☐	☐
	Destinasyonun markalaşmasında bir araçtır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Bölgede iş olanaklarının artmasını sağlar.	☐	☐	☐	☐	☐
	Destinasyonun gelişmesine katkı sağlamaz.	☐	☐	☐	☐	☐

D-Sürdürülebilirliğin Boyutlarına Yönelik Sorular		Kesinlikle Katılıyorum	Katılıyorum	Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kesinlikle Katılmıyorum
<i>Lütfen bu ifadelere katılım derecenizi gösteren seçeneği işaretleyiniz.</i>						
Şehrinizin sizin için şehir olması ile...	Şehrin alt yapı sorunları azalmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Şehrin ulaşım imkânları gelişmiştir.	☐	☐	☐	☐	☐
	Şehir rekabet avantajı sağlamıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Yerel tedarikçilerin sayısı artmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Şehir yatırımcılar için cazip hale gelmiştir.	☐	☐	☐	☐	☐
	Yerel girişimcilik artmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Kadın girişimcilerin sayısı artmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Sosyal sorumluluk projeleri artmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Çevre üniversitelerin şehre katkısı artmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Şehirdeki kültür, sanat ve eğlence aktivitelerinin sayısı artmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Halkın çevreye olan farkındalığı artmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
	İşletmelerin çevreye olan duyarlılığı artmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Şehrin tarihi dokusu sahiplenilmiştir.	☐	☐	☐	☐	☐
	Şehrin tarihi dokusu koruma altına alınmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Şehirde planlı gelişim başlamıştır.	☐	☐	☐	☐	☐
	Şehirdeki asayiş ve güvenlik artmıştır.	☐	☐	☐	☐	☐

Araştırma konusu ile ilgili paylaşmak istediğiniz görüş ve önerileriniz varsa lütfen yazınız:

.....

.....

Araştırma sonuçları hakkında bilgi sahibi olmak isterseniz lütfen aşağıya e-posta adresinizi yazınız: _____@_____

İletişim Adresi: e-posta: sonder@anadolu.edu.tr

GÖSTERMİŞ OLDUĞUNUZ İLGİYE TEŞEKKÜR EDERİM.

Ek 5. Araştırmada Uygulanan Anket Formu İngilizce

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU UNIVERSITY
INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
TOURISM MANAGEMENT DEPARTMENT
POST GRADUATE PROGRAMME

Dear Participant,

The questions appearing in this questionnaire have been formulated in order to identify the evaluation of Slow City directors on slow city movement and sustainability.

The responses provided will be evaluated in accordance with scientific aims and the principle of confidentiality.

Please read the questions carefully and choose the response that you feel represents your views most closely.

This study may only be concluded successfully with your true and complete responses.

I thank you in advance for your contributions to the study through your valuable opinions.

Sema ÖNDER

PERSONAL INFORMATION

1. Gender: ☐ Female ☐ Male
2. Age: ☐ 30 or younger ☐ 31 – 40 ☐ 41 – 50 ☐ 51 – 60 ☐ 61 +
3. Educational Status: ☐ Primary ☐ Middle School ☐ High School ☐ University ☐ Post Graduate
4. Which Cittaslow and in which country are you an administrator/officer? _____ / _____
5. For how many years have you been working as an administrator/officer for your Cittaslow?
- ☐ 1– 5 ☐ 6 – 10 ☐ 11 – 15 ☐ 16 – 20 ☐ 20 – 25 ☐ 26 +
6. How did you learn about the Cittaslow movement? (you may tick more than one option)
- ☐ From provincial administrators holding the Cittaslow title
- ☐ From provincial administrators not participating in the Cittaslow movement
- ☐ From the local public
- ☐ From the national press
- ☐ From the international press
- ☐ From the TV
- ☐ From social media
- ☐ Other (please specify) _____
7. Before applying to the Cittaslow movement, how long did your preparations take? (months/years) _____
8. When did your apply to the Cittaslow movement? (days/months/years) _____
9. When was your application to the Cittaslow movement approved?(days/months/years) _____

A- Perceptions of Administrators Regarding Cittaslow Cities

The questions in this section were prepared to evaluate the perceptions of administrators towards the Cittaslow movement.

- 1) Please rank the importance of the aims of the Cittaslow movement.
(1=The most important aim; 6=the least important aim)

___ Local development	___ To develop tourism
___ Increasing the urban quality of life for the local population	___ To protect the environment
___ Sustainable destination marketing	___ To protect the historical fabric and architecture of the destination
Other (please specify) _____	

- 2) Please rank the Cittaslow criteria for the city you work for, from easy to difficult
(Easiest to fulfill = 1 (, . . 2, 3, 4, 5, 5) 7 = most difficult to fulfill)

___ Environmental policy	___ Infrastructure policy
___ Support to local products and production	___ Activities to increase urban quality
___ Hospitality	___ Cittaslow dining and project support
___ Awareness	

- 3) Have you consulted the public in the Cittaslow process? ☐ Yes ☐ No ☐ Partially

- 4) Did you receive the support of the local population in the Cittaslow participation process? ☐ Yes ☐ No ☐ Partially

- 5) Did you provide training to the local population in regard to the Cittaslow participation process? ☐ Yes ☐ No ☐ Partially

- 6) Can the Cittaslow movement be implemented in larger cities? ☐ Yes ☐ No ☐ Partially

B- Questions Regarding Participation to the Cittaslow Movement

This section includes statements regarding participation to the Cittaslow Movement. Please mark the options showing your level of agreement or disagreement to the statement.

		Strongly Agree	Agree	Neither Agree nor Disagree	Disagree	Strongly Disagree
To the Cittaslow Movement ...	The Cittaslow participation fee is high.	☐	☐	☐	☐	☐
	The bureaucratic procedures regarding participation take too much time	☐	☐	☐	☐	☐
	There is a lack of information on participation.	☐	☐	☐	☐	☐
	The local public was the greatest support in the participation process.	☐	☐	☐	☐	☐
	The local enterprises were the greatest support in the participation process.	☐	☐	☐	☐	☐
	Visitors were the greatest support in the participation process.	☐	☐	☐	☐	☐
	The criteria for participation should vary according to the structure of each region.	☐	☐	☐	☐	☐

C- QuestionsRegarding the Cittaslow Movement and SustainableDestinations		StronglyAgree	Agree	NeitherAgreenorDisagree	Disagree	StronglyDisagree
<i>Pleasechoose the optionrepresentingyourlevel of agreementordisagreement to the statments.</i>						
Cittaslow...	Is an advantage over destinations <u>who</u> have not achieved this title.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will increase the urban quality of live of the local population.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will increase the income level of the local population.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will increase the number of tourists visiting the destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will ensure local development.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will increase the bio-diversity of the destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will support the establishment of restaurants serving the slow meal movement.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will cause pollution.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will increase awareness towards the environment.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will cause crowding at the destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will help to increase the variety of alternative tourism.	☐	☐	☐	☐	☐
	Is directly effective in destination promotion.	☐	☐	☐	☐	☐
	Is effective in destination marketing.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will be preferred by conscious visitors.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will contribute to the sustainability of the destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will increase the recognition of the destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will strengthen the image of the destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Is and instrument in the branding of the destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Will increase employment opportunities in the region.	☐	☐	☐	☐	☐
Will not contribute to the development of the destination.	☐	☐	☐	☐	☐	

D- Questions Regarding the Dimensions of Sustainability		Strongly Agree	Agree	Neither Agree nor Disagree	Disagree	Strongly Disagree
Please choose the option representing your level of agreement or disagreement to the statements.						
Through participation to the Cittaslow Movement ...	The infrastructure problems of the city have decreased	☐	☐	☐	☐	☐
	The transportation facilities of the city have developed	☐	☐	☐	☐	☐
	The city has gained a competitive advantage	☐	☐	☐	☐	☐
	The number of local suppliers has increased	☐	☐	☐	☐	☐
	The city has become attractive for investors.	☐	☐	☐	☐	☐
	Local enterprising has increased.	☐	☐	☐	☐	☐
	The number of women entrepreneurs has increased.	☐	☐	☐	☐	☐
	Social responsibility projects have increased.	☐	☐	☐	☐	☐
	The contributions of local universities to the city have increased.	☐	☐	☐	☐	☐
	The number of cultural, artistic and entertainment activities in the city have increased.	☐	☐	☐	☐	☐
	The awareness of the people towards the environment has increased.	☐	☐	☐	☐	☐
	The sensitivity of enterprises towards the environment has increased.	☐	☐	☐	☐	☐
	Ownership has been taken of the historic fabric of the city.	☐	☐	☐	☐	☐
	The historic fabric of the city is under protection.	☐	☐	☐	☐	☐
	Planned development has begun in the city.	☐	☐	☐	☐	☐
Security and safety has increased in the city.	☐	☐	☐	☐	☐	

Please note any suggestions or views you wish to share regarding the study: If you wish to be informed regarding the results of the study please write you email address below: _____ @ _____ e- mail: sonder@anadolu.edu.tr THANK YOU FOR YOUR PARTICIPATION AND INTEREST.

Ek 6. Araştırmada Uygulanan Anket Formu İtalyanca

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ

UNIVERSITA' DI ANADOLU

ISTITUTO DI SCIENZE SOCIALI

SEZIONE PRINCIPALE DI GESTIONE NEL TURISMO

PROGRAMMA DI LAUREA

Spett. Partecipante,

Le domande presenti nel sondaggio; sono state formulate al fine di determinare il comprendimento e il punto di vista dei governatori di "Cittàslow", verso le Cittàslow che sono i mezzi di destinazione sostenibile.

Le risposte date, saranno valutate rispettando i principi di segretezza ai sensi degli scopi scientifici.

Si prega di leggere le domande con attenzione e scegliere la risposta piu' vicina.

Il successo dello studio sara' possibile con le vostre risposte complete ed esatte.

Si ringrazia anticipatamente per le vostri considerazioni e la partecipazione apprezzata.

Sema ÖNDER

DATI PERSONALI

1. Sesso: ☐ Donna ☐ Uomo
2. Eta': ☐ 30 e al di sotto ☐ 31 – 40 ☐ 41 – 50 ☐ 51 – 60 ☐ 61 +
3. Titolo di studio: ☐ Elementare ☐ Media ☐ Liceo ☐ Universita' ☐ Master/Dottorato
4. Si prega di specificare il nome della Cittàslow o del del Paese di cui siete il Governatore/incaricato. _____/_____
5. Da quanti anni e' il Governatore/incaricato nella Cittàslow nel quale e' presente?
- ☐ 1– 5 ☐ 6 – 10 ☐ 11 – 15 ☐ 16 – 20 ☐ 20 – 25 ☐ 26 +
6. Con i quali mezzi e' venuto a conoscenza del movimento di Cittàslow? Puo' segnare piu' di una opzione.
- ☐ Tramite i governatori delle citta' con la nomina di Cittàslow
 - ☐ Tramite i governatori delle citta' senza la nomina di Cittàslow
 - ☐ Tramite il popolo
 - ☐ Tramite le pubblicazioni nazionali
 - ☐ Tramite le pubblicazioni internazionali
 - ☐ Tramite la televisione
 - ☐ Tramite media sociale
 - ☐ Altro (si prega di specificare) _____
7. Quanto tempo hanno richiesto le preparazioni prima di presentare la domanda di partecipazione alla rete di Cittàslow? (Mese/Anno) _____
8. In quale data' e' stata presentata la domanda di partecipazione alla rete di Cittàslow? (Giorno/ Mese/Anno) _____
9. In quale data e' stata accettata alla rete di Cittàslow? (Giorno/ Mese/Anno) _____

A- Le percezioni dei Governatori relativi alla Cittàslow

Le domande presenti in questa sezione sono state disposte per valutare le percezioni dei governatori relativi al movimento di Cittàslow.

1) Gli obbiettivi delle Cittàslow sequenziate da 1 a 6 secondo l'importanza.

(segnare 1 = per l'obiettivo piu' importante e 6 = per l'obiettivo all'ultimo grado)

☐ Garantire lo sviluppo locale	☐ Proteggere il tessuto storico ed architettonico della destinazione
☐ Aumentare la qualita' di vita urbanistica del popolo locale	☐ Proteggere l'ambiente
☐ Commercializzare la sostenibilita' della destinazione	☐ Garantire lo sviluppo del turismo
☐ Altro (si prega di specificare)	

2) Sequenziare a seconda del grado di difficolta' relativamente alla Cittàslow di quale siete il Governatore/incaricato i criteri di "Cittàslow"

(segnare indicando il meno difficile con "1" (...2, 3, 4, 5, 6...) e il piu' difficile con "7").

☐ Le politiche ambientali	☐ Sostentimento dei prodotti e produzioni locali
☐ Le politiche infrastrutturali	☐ Consapevolezza
☐ Attivita' rivolte al miglioramento della qualita' urbanistica	☐ Ospitalita' / Accoglienza
☐ Sostenere le attivita' e di progetti di Slow Food	

3) E' stato valutata l'opinione del popolo locale durante la fase di diventare Cittàslow? ☐ Si ☐ No ☐ Parzialmente

4) E' stato ricevuto un sostegno da parte del popolo locale durante la fase di diventare Cittàslow ? ☐ Si ☐ No ☐ Parzialmente

5) Il popolo locale e' stato informato sull'argomento durante la fase di diventare Cittàslow ? ☐ Si ☐ No ☐ Parzialmente

6) La rete di Cittàslow , puo' essere applicata nelle citta' grandi? ☐ Si ☐ No ☐ Parzialmente

B- Domande relative alla fase di Partecipazione alla Rete di Cittàslow

In questa sezione sono presenti le descrizioni relative alla fase di Partecipazione alla Rete di Cittàslow . Si prega di segnare l'opzione che descrive il grado di condivisione di tali descrizioni.

		Condivido completamente	Condivido	Sono indifferente	Non condivido	Non condivido assolutamente
Rete di Cittàslow ...	La quota di iscrizione per la partecipazione è alta.	☐	☐	☐	☐	☐
	Procedure burocratiche di partecipazione impegnano molto tempo	☐	☐	☐	☐	☐
	E' presente una mancanza di informazioni sulla partecipazione.	☐	☐	☐	☐	☐
	Durante la fase di partecipazione e' avvenuto un grande sostegno da parte di persone locali.	☐	☐	☐	☐	☐
	Durante la fase di partecipazione e' avvenuto un grande sostegno da parte di aziende locali	☐	☐	☐	☐	☐
	Durante la fase di partecipazione e' avvenuto un grande sostegno da parte di visitatori.	☐	☐	☐	☐	☐
	I criteri di partecipazione devono avere la flessibilita' a seconda la struttura locale di ogni zona.	☐	☐	☐	☐	☐

C- Domande rivolte alla Cittàslow e destinazione sostenibile		Condivido completamente	Condivido	Sono indifferente	Non condivido	Non condivido assolutamente
Si prega di segnare l'opzione che indica il vostro grado di condivisione nei seguenti termini.						
Cittàslow ...	Porta i vantaggi a fronte delle destinazioni che non hanno il suddetto titolo.	☐	☐	☐	☐	☐
	Aumenta la qualità di vita urbanistica del popolo locale.	☐	☐	☐	☐	☐
	Aumenta il livello di reddito della popolazione locale.	☐	☐	☐	☐	☐
	Aumenta il numero di turisti che visitano la destinazione.	☐	☐	☐	☐	☐
	Garantisce lo sviluppo locale.	☐	☐	☐	☐	☐
	Aumenta la bio-vastità di destinazione.	☐	☐	☐	☐	☐
	Sostiene l'apertura di ristoranti che servono per la mentalità di Slow Food.	☐	☐	☐	☐	☐
	Provoca inquinamento ambientale.	☐	☐	☐	☐	☐
	Aumenta la consapevolezza sull'ambiente.	☐	☐	☐	☐	☐
	Provoca folla eccessiva della destinazione.	☐	☐	☐	☐	☐
	Aiuta ad aumentare i tipi di turismo alternativo.	☐	☐	☐	☐	☐
	Efficace direttamente sulla presentazione della destinazione.	☐	☐	☐	☐	☐
	E' efficace sul marketing della destinazione.	☐	☐	☐	☐	☐
	E' preferita dei viaggiatori consapevoli.	☐	☐	☐	☐	☐
	Aggiunge il valore positivo al sostegno della destinazione.	☐	☐	☐	☐	☐
	Aumenta la conoscibilità della destinazione.	☐	☐	☐	☐	☐
	Rinforza l'immagine della destinazione.	☐	☐	☐	☐	☐
	E' un mezzo per rendere un marchio alla destinazione.	☐	☐	☐	☐	☐
	Aumenta le possibilità di lavoro nella zona.	☐	☐	☐	☐	☐
	Non aiuta allo sviluppo della destinazione.	☐	☐	☐	☐	☐

D- Domande relative alle dimensioni di sostenibilit�		Condivido completamente	Condivido	Sono indifferente	Non condivido	Non condivido assolutamente
<i>Si prega di segnare l'opzione che indica il vostro grado di condivisione nei seguenti termini.</i>						
Relativamente alla vostra citt� diventata Cittàslow...	I problemi infrastrutturali della citt� sono diminuiti.	☐	☐	☐	☐	☐
	Trasporto urbanistico e' migliorato.	☐	☐	☐	☐	☐
	La citt� ha avuto il vantaggio di concorrenza.	☐	☐	☐	☐	☐
	Il numero dei fornitori e' aumentato.	☐	☐	☐	☐	☐
	La citt� e' diventata favorevole per gli investitori.	☐	☐	☐	☐	☐
	Imprenditoria locale e' aumentata.	☐	☐	☐	☐	☐
	Il numero degli imprenditori e' aumentata.	☐	☐	☐	☐	☐
	I progetti di consapevolezza sociale sono aumentati.	☐	☐	☐	☐	☐
	Sostegno delle universit� vicine e' aumentata.	☐	☐	☐	☐	☐
	Il numero delle attivit� di musica, arte e divertimento nella citt� e' aumentata.	☐	☐	☐	☐	☐
	E' aumentata la consapevolezza del popolo sull'ambiente.	☐	☐	☐	☐	☐
	E' aumentata la consapevolezza delle aziende sull'ambiente.	☐	☐	☐	☐	☐
	E' stato appropriato il tessuto storico della citt�.	☐	☐	☐	☐	☐
	La protezione del tessuto storico della citt� e' garantita.	☐	☐	☐	☐	☐
Ha iniziato uno sviluppo pianificato nella citt�	☐	☐	☐	☐	☐	
La sicurezza ed ordine pubblico nella citt� e' aumentata.	☐	☐	☐	☐	☐	

Si prega di scrivere le vostre opinioni relative all'argomento che volete condividere: Se volete essere informati sui risultati dello studio indicate il vostro indirizzo di posta elettronica nello spazio sotto presente: _____@_____ Indirizzo di comunicazione, posta elettronica: sonder@anadolu.edu.tr SI RINGRAZIA PER L'ATTENZIONE PRESTATATA.

Ek 7. Araştırmada Uygulanan Anket Formu Fransızca

**UNIVERSITÉ D'ANATOLIE
INSTITUT DES SCIENCES SOCIALES
SECTION MANAGEMENT DU TOURISME
PROGRAMME DE MASTER**

Cher participant,

Le questionnaire de cette enquête a été préparé dans l'objectif de déterminer le point de vue et la perception des dirigeants de “ Cittàslow ” au sujet des villes paisible comme moyen de destination durable.

Les réponses seront évaluées à des fins scientifiques tout en respectant les principes de confidentialité.

Lisez attentivement les questions avant de proposer la réponse qui vous convient le mieux.

Le succès de la recherche dépend de vous, en effet vous devez répondre à toutes les questions sans défaut.

Je vous remercie d'avance pour votre participation à cette enquête, vos commentaires sont très précieux.

Sema ÖNDER

RENSEIGNEMENTS PERSONNELS

1. Votre sexe : ☐ Féminin ☐ Masculin
2. Votre âge : ☐ 30 et moins ☐ 31 – 40 ☐ 41 – 50 ☐ 51 – 60 ☐ 61 +
3. Votre niveau scolaire: ☐ Ecole primaire ☐ Collège ☐ Lycée ☐ Université ☐ Etudes Supérieures / Doctorat
4. Veuillez indiquer le pays et le nom de la Cittàslow dont laquelle vous êtes dirigeant/ou occupez un poste. _____ / _____
5. Depuis combien d'année travaillez-vous comme dirigeant /ou occupez un poste dans la Cittàslow où vous vous trouvez ?
- ☐ 1– 5 ☐ 6 – 10 ☐ 11 – 15 ☐ 16 – 20 ☐ 20 – 25 ☐ 26 +
6. Comment avez-vous entendu parler du mouvement « une Cittàslow » ? Vous pouvez cocher plus d'un choix. Par l'intermédiaire :
- ☐ Des dirigeants départementaux qui détiennent le titre de Cittàslow
 - ☐ Des dirigeants départementaux qui ne détiennent pas le titre de Cittàslow
 - ☐ De la population locale
 - ☐ Des publications nationales
 - ☐ Des publications internationales
 - ☐ De la télévision
 - ☐ Des médias sociaux
 - ☐ Autres (Veuillez préciser) _____
7. Combien de temps vous a-t-il fallu pour accomplir les étapes de préparations avant de déposer votre candidature au réseau de Cittàslow? (Mois/Année) _____
8. Quelle est la date du dépôt de votre candidature pour une Cittàslow? (Jours/Mois/Année) _____
9. Quelle est la date de votre adhésion dans le réseau de la Cittàslow? (Jours/Mois/Année) _____

A- Regard des dirigeants au sujet des Cittàslow

Les questions posées dans cette partie sont destinées à évaluer le regard des dirigeants au sujet du mouvement de la Cittàslow .

1) Classer l'objectif des Cittàslow de 1 à 6 selon l'ordre d'importance.
(indiquer 1=pour l'objectif le plus important, et 6=pour l'objectif le moins important.)

☐ Assurer le développement local	☐ Protéger le tissu historique et architectural de la destination
☐ Augmenter la qualité de vie urbaine de la population locale	☐ Protéger l'environnement
☐ Commercialiser la destination de manière durable	☐ Développer le tourisme
☐ Autres (Veuillez préciser)	

2) Classer les critères de "la Cittàslow" selon leur degré de difficulté du point de vue de la ville dans laquelle vous êtes dirigeant/ou occupez un poste ?
(cocher le plus facile par "1" (...2, 3, 4, 5, 6...) et le plus difficile par "7")

☐ Politique de l'environnement	☐ Soutenir la Production et les Produits Locaux
☐ Politique des infrastructures	☐ Accueillir les invités/Hospitalité
☐ Activités d'Amélioration de la Qualité Urbaine	☐ Conscientisation
☐ Soutenir les Activités et les Projets de Restauration Gastronomique	

3) Avez-vous demandé l'avis de la population locale avant de lancer le processus pour devenir une Cittàslow ? ☐ Oui ☐ Non ☐ Partiellement

4) Avez-vous eu le soutien de la population locale dans le processus pour devenir une Cittàslow ? ☐ Oui ☐ Non ☐ Partiellement

5) Avez-vous assuré une formation à la population locale au sujet du processus pour devenir une Cittàslow ? ☐ Oui ☐ Non ☐ Partiellement

6) Est-ce que le réseau d'une Cittàslow peut être appliqué dans les grandes villes ? ☐ Oui ☐ Non ☐ Partiellement

B- Questions au Sujet de l'Adhésion au Réseau de la Cittàslow

*Cette partie concerne les énoncés au sujet du processus d'adhésion dans le réseau de la Cittàslow .
Veuillez cocher votre attitude aux énoncés ci-dessous.*

		<i>Je suis absolument d'accord</i>	<i>Je suis d'accord</i>	<i>Je ne suis ni en accord ni en</i>	<i>Je ne suis pas d'accord</i>	<i>Je ne suis absolument pas</i>
Pour adhérer au réseau d'une Cittàslow ...	Les frais de candidature versés pour l'adhésion sont élevés.	☐	☐	☐	☐	☐
	Les procédures bureaucratiques du processus d'adhésion sont trop longues.	☐	☐	☐	☐	☐
	Il y a un manque d'information au sujet de l'adhésion.	☐	☐	☐	☐	☐
	Le plus grand soutien dans le processus d'adhésion est assuré par la population locale.	☐	☐	☐	☐	☐
	Le plus grand soutien dans le processus d'adhésion est assuré par les exploitations locales.	☐	☐	☐	☐	☐
	Le plus grand soutien dans le processus d'adhésion est assuré par les visiteurs.	☐	☐	☐	☐	☐
	Les critères d'adhésion nécessaires devront être adaptés en fonction de la structure des régions.	☐	☐	☐	☐	☐

C- Questions au Sujet de la Cittàslow et la Destination Durable		Je suis absolument d'accord	Je suis d'accord	Je ne suis ni en accord ni en désaccord	Je ne suis pas d'accord	Je ne suis absolument pas d'accord
<i>Veuillez cocher votre degré de participation aux énoncés mentionnés ci-dessous.</i>						
Cittàslow ...	Assurent de nombreux avantages par rapport aux destinations qui n'ont pas encore reçu ce titre.	☐	☐	☐	☐	☐
	Permettent d'accroître la qualité de vie urbaine de la population locale.	☐	☐	☐	☐	☐
	Permettent d'augmenter le niveau de revenu de la population locale.	☐	☐	☐	☐	☐
	Permettent d'augmenter le nombre de touriste venant visiter la destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Assurent le développement local.	☐	☐	☐	☐	☐
	Permettent d'augmenter la biodiversité de la destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Permettent de soutenir l'ouverture de restaurant qui fera de la restauration gastronomique.	☐	☐	☐	☐	☐
	Provoquent la pollution de l'environnement.	☐	☐	☐	☐	☐
	Augmentent la sensibilisation envers l'environnement.	☐	☐	☐	☐	☐
	Entrainent un surpeuplement dans la destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Aident à augmenter la diversité du tourisme alternatif.	☐	☐	☐	☐	☐
	Influencent directement la présentation de la destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Influencent l'efficacité commerciale de la destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Sont préférées par les visiteurs informés.	☐	☐	☐	☐	☐
	Apportent une contribution positive à la durabilité de la destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Permettent d'accroître la renommée de la destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Renforcent l'image de la destination.	☐	☐	☐	☐	☐
	Permettent aux destinations d'acquérir une image de marque.	☐	☐	☐	☐	☐
	Permettent d'accroître les offres d'emploi dans la région.	☐	☐	☐	☐	☐
Ne contribuent pas au développement de la destination.	☐	☐	☐	☐	☐	

D- Questions au Sujet des Dimensions de la Durabilité.						
<i>Veuillez cocher votre degré de participation aux énoncés mentionnés ci-dessous.</i>		<i>Je suis absolument d'accord</i>	<i>Je suis d'accord</i>	<i>Je ne suis ni en accord ni en désaccord</i>	<i>Je ne suis pas d'accord</i>	<i>Je ne suis absolument pas d'accord</i>
Lorsque votre ville est devenue une Cittàslow ...	Les problèmes d'infrastructure ont diminué.	☐	☐	☐	☐	☐
	Les moyens de transport de la ville se sont développés.	☐	☐	☐	☐	☐
	La ville possède un avantage concurrentiel.	☐	☐	☐	☐	☐
	Le nombre de fournisseur local a augmenté.	☐	☐	☐	☐	☐
	La ville est devenue attrayante pour les investisseurs.	☐	☐	☐	☐	☐
	L'entrepreneuriat local a augmenté.	☐	☐	☐	☐	☐
	Le nombre de femme entrepreneur a augmenté.	☐	☐	☐	☐	☐
	Les projets de responsabilité sociale ont augmenté.	☐	☐	☐	☐	☐
	Les contributions à la ville des universités des environs ont augmenté.	☐	☐	☐	☐	☐
	Les activités culturelles, artistiques et les spectacles ont augmenté dans la ville.	☐	☐	☐	☐	☐
	La prise de conscience de la population envers l'environnement a augmenté.	☐	☐	☐	☐	☐
	La sensibilisation des entreprises envers l'environnement a augmenté.	☐	☐	☐	☐	☐
	Conscience de l'importance des quartiers historiques de la ville.	☐	☐	☐	☐	☐
	Les quartiers historiques de la ville ont été protégés.	☐	☐	☐	☐	☐
	Le développement planifié a commencé dans la ville.	☐	☐	☐	☐	☐
	L'ordre public et la sécurité dans la ville a été accru.	☐	☐	☐	☐	☐

Si vous souhaitez partager vos commentaires et suggestions au sujet de la présente enquête, veuillez l'indiquer :

Si vous souhaitez obtenir des informations au sujet des résultats de la présente enquête, veuillez indiquer ci-dessous votre adresse e-mail

: _____@_____

Adresse : e-mail : sonder@anadolu.edu.tr

JE VOUS REMERCIE DE L'INTERÊT QUE VOUS AVEZ PORTÉ À CETTE ÉTUDE.

Ek 8. Araştırmada Uygulanan Anket Formu Korece

ANADOLU ÜNİVERSİTESİ
ANADOLU 대학교

사회 과학 관광 경영학과 대학원 과정

친애하는 참가자
설문 조사에 나오는 질문들은; “ Cittaslow ” 관리자들의 지속 가능한 대상 지역의 수단으로 Cittaslow 에 대한 시선 및 인식을 확인하기 위해 작성 되었습니다.
주어진 답변들은 과학적 목적으로 비밀의 원칙을 준수하며 평가 될 것입니다.
질문들을 주의 깊게 읽고 귀하에 가장 가깝다고 느끼는 답변을 해 주십시오.
연구의 성공은 귀하가 질문에 완전하고 정확한 답변을 하느냐에 달려 있습니다. 귀하의 소중한 의견으로 연구에 기여 해 주신 것에 감사드립니다.

Sema ÖNDER

개인 정보

1. 성: ☐ 여자 ☐ 남자
2. 나이: ☐ 30 및 30 이하 ☐ 31 - 40 ☐ 41 - 50 ☐ 51 - 60 ☐ 61 +
3. 교육 배경: ☐ 초등학교 ☐ 중학교 ☐ 고등학교 ☐ 대학교 ☐ 대학원 석사 / 박사
4. 귀하가 관리자/임원인 Cittaslow 의 이름 및 위치하는 국가를 표시하십시오. _____ / _____
5. 귀하가 몇 년 동안 귀하의 Cittaslow 에서 관리자/임원으로 일 하고 있습니까?
☐ 1-5 ☐ 6-10 ☐ 11-15 ☐ 16-20 ☐ 20-25 ☐ 26+
6. Cittaslow 활동에 대해 어떻게 알게 되었습니까? (하나 이상의 옵션을 선택할 수 있습니다)
☐ Cittaslow 타이틀을 가진 도시 관리자들을 통해
☐ Cittaslow 타이틀이 없는 도시 관리자들을 통해
☐ 지역 주민들을 통해
☐ 국내 간행물을 통해
☐ 국제 간행물을 통해
☐ 텔레비전을 통해
☐ 소셜 미디어를 통해
☐ 기타(표시해주십시오) _____
7. Cittaslow 네트워크에 신청하기 전의 모든 준비는 얼마나 걸렸습니까? 월/년 _____
8. Cittaslow 네트워크에 신청한 날짜가 언제입니까? 일/월/년 _____
9. Cittaslow 네트워크에 승인된 날짜는 언제입니까? 일/월/년 _____

A- Cittàslow 에 대해 관리자들의 인식

이 부분의 질문들은 Cittàslow 운동에 대한 관리자들의 인식을 평가하기 위해 작성되었습니다.

- 1) Cittàslow 들의 목표들을 중요 순서에 따라 1에서 6까지 순위를 하십시오.

(가장 중요한 목표들=1, 최 마지막 목표들=6으로 표시하십시오.)

☐ 지역 발전을 제공하기	☐ 대상 지역의 역사적인 텍스처 및 아키텍처를 보호하기
☐ 지역 주민들의 도시 삶의 질을 향상시키기	☐ 환경을 보호하기
☐ 대상 지역을 지속 가능한 방법으로 마케팅하기	☐ 관광을 발전시키기
☐ 기타(표시해주십시오)	

- 2) “Cittàslow ” 기준을 귀하가 관리자/임원인 귀하의 도시를 기준을 어려움의 정도에 따라 순의하십니까?

(가장 쉬운 것을 “1” (...2, 3, 4, 5, 6...) 가장 어려운 것을 “7” 로 표시하십시오.)

☐ 환경 정책들	☐ 인프라 정책들
☐ 도시의 질을 향상시키기 위한 활동들	☐ 지역의 제품 및 생산을 지원
☐ 환대/하스피탈리티	☐ 인지도
☐ 슬로우 푸드의 활동과 프로젝트를 지원	

- 3) Cittàslow 가 되는 과정에서 지역 주민들의 의견을 들었습니까? ☐ 예 ☐ 아니요 ☐ 부분적으로

- 4) Cittàslow 가 되는 과정에서 지역 주민들의 응원을 받았습니까? ☐ 예 ☐ 아니요 ☐ 부분적으로

- 5) Cittàslow 가 되는 과정에서 지역 주민들에게 주제에 대한 교육을 주었습니까? ☐ 예 ☐ 아니요 ☐ 부분적으로

- 6) Cittàslow 네트워크는 대 도시들에서 적용할 수 있습니까? ☐ 예 ☐ 아니요 ☐ 부분적으로

B- Cittàslow 네트워크에 참여 과정에 대한 질문들

이 부분에서 Cittàslow 네트워크에 참여 과정에 대한 질문들이 있습니다. 이러한 질문들에 참여의 수준을 나타내는 옵션을 선택하십시오

		매우 동의 함	동의 함	동의 하지 않음	반대 하지 않음	동의 하지 않음	전혀 동의 하지 않음
Cittàslow 네트워크에...	참여를 위해 지불되는 신청비가 높습니다.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	참여 과정의 관료적 절차가 오래 걸립니다.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	참여에 대한 정보가 부족했습니다.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	참여 과정에서 가장 큰 지원은 지역 주민들로부터였습니다.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	참여 과정에서 가장 큰 지원은 지역 기업들로부터였습니다.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	참여 과정에서 가장 큰 지원은 방문자들로부터였습니다.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	참여에 대한 필요 기준은 각 지역의 구조에 따라 유연성을 보여야합니다.	☐	☐	☐	☐	☐	☐

C- Cittàslow 및 지속가능한 대상 지역에 대한 질문들		매우 동의함	동의함	동의하지도 않지도 않음	동의하지 않음	전혀 동의하지 않음
이 권술들에 대한 귀하의 참여 정도를 나타내는 옵션을 표시하십시오						
Cittàslow ...	이 타이틀을 받지 못한 대상 지역들 보다 우수성을 제공합니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	지역 주민들의 도시 삶의 질을 향상시킵니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	지역 주민의 소득 수준을 높입니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	대상 지역을 방문하는 관광객의 수를 늘립니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	지역 발전을 제공합니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	대상 지역의 생물 다양성을 증가시킵니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	슬로우 푸드 활동에 대한 서비스를 제공하는 레스토랑들의 오픈을 지원합니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	환경 오염이 발생합니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	환경에 대한 인식을 발생시킵니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	대상 지역에서 군중이 발생합니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	대안 관광의 종류를 증가하는 데 도움이 됩니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	대상 지역 홍보에 직접적으로 효과를 줍니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	대상 지역 마케팅에 효과를 줍니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	의식을 가진 여행객들이 선호합니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	대상 지역의 지속 가능성에 긍정적인 기여를 제공합니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	대상 지역의 인지도를 높입니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	대상 지역의 이미지를 향상시킵니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	대상 지역 브랜드화를 위한 도구입니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	지역에서 사업 기회를 증가 시킵니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	대상 지역의 발전에 기여하지 않습니다.	☐	☐	☐	☐	☐

D-지속 가능성의 차원에 대한 질문들		매우 동의함	동의함	동의하지 않거나 중립	동의하지 않음	전혀 동의하지 않음
이 관습들에 대한 귀하의 참여 정도를 나타내는 옵션을 표시하십시오						
귀하의 도시는 Cittaslow 가 되어...	도시의 인프라 문제가 감소했다.	☐	☐	☐	☐	☐
	도시의 교통 시설은 발전했다.	☐	☐	☐	☐	☐
	도시는 경쟁 우위를 가졌습니다.	☐	☐	☐	☐	☐
	현지 공급 업체의 수는 증가했다.	☐	☐	☐	☐	☐
	도시는 투자자들의 관심을 끌었다.	☐	☐	☐	☐	☐
	지역 기업가 정신을 증가시켰다.	☐	☐	☐	☐	☐
	여성 기업가의 수는 증가했다.	☐	☐	☐	☐	☐
	사회적 책임 프로젝트 증가했다.	☐	☐	☐	☐	☐
	도시에 대한 주변 대학들의 기여가 증가했다.	☐	☐	☐	☐	☐
	도시에서의 문화, 예술 및 오락 활동이 증가했다.	☐	☐	☐	☐	☐
	환경에 대한 대중의 인식을 증가시켰다.	☐	☐	☐	☐	☐
	환경에 대한 기업들의 인식을 증가시켰다.	☐	☐	☐	☐	☐
	도시의 역사 텍스트처가 소유 되었다.	☐	☐	☐	☐	☐
	도시의 역사적인 텍스트처는 보호 받게 되었다.	☐	☐	☐	☐	☐
	도시 계획 개발은 시작되었다.	☐	☐	☐	☐	☐
	도시의 공공 질서 및 안전이 증가했다.	☐	☐	☐	☐	☐

연구 주제에 대한 여러분이 공유하고 싶은 의견과 제안이 있으면 적어 주십시오 :

이 연구 결과에 대한 정보를 원하신다면 이메일 주소를 적어 주십시오 : _____@_____

연락처: 이메일: sonder@anadolu.edu.tr

관심을 가져 주셔서 감사합니다.

Ek 9. Araştırmada Uygulanan Anket Formu Lehçe

**UNİVERSİTET ANADOLU
İNSTYTUT NAUK SPOŁECZNYCH
WYDZIAŁ ZARZĄDZANIA TURYSTYKĄ
PROGRAM MAGISTERSKI**

Drogi Uczestniku,

Pytania znajdujące się w ankiecie zostały sporządzone w celu określenia opinii i odczuć Zarządców Miast Cittàslow względem wolnych (powolnych) miast, jako możliwe do kontynuacji narzędzie destynacji.

Udzielone odpowiedzi zostaną ocenione w celach naukowych, przestrzegając zasad prywatności.

Proszę uważnie przeczytać pytania i udzielić najbliższej Państwu odpowiedzi.

Ociągnięcie sukcesu w badaniu będzie możliwe dzięki udzieleniu przez Państwa pełnej i prawidłowej odpowiedzi.

Z góry dziękuję za Państwa wkład w pracę wraz ze swymi cennymi poglądami.

Sema ÖNDER

INFORMACJE OSOBOWE

1. Płeć: ☐ Kobieta ☐ Mężczyzna
2. Wiek: ☐ 30 i mniej ☐ 31 – 40 ☐ 41 – 50 ☐ 51 – 60 ☐ 61 +
3. Wykształcenie: ☐ Szkoła Podstawowa ☐ Szkoła Ponadpodstawowa ☐ Liceum ☐ Uniwersytet ☐ Magister/ Doktor
4. Proszę określić nazwę Miasta Cittàslow , którego są Państwo zarządcą/w którym pełnią Państwo funkcję i państwo w którym się to miasto znajduje.
_____/_____
5. Od ilu lat pracują Państwo w mieście, w którym się znajdujecie jako zarządca/urzędnik?
- ☐ 1– 5 ☐ 6 – 10 ☐ 11 – 15 ☐ 16 – 20 ☐ 20 – 25 ☐ 26 +
6. Jak uzyskali Państwo informacje odnośnie ruchu Miasta Cittàslow ? (Można wybrać więcej niż jedną odpowiedź.)
- ☐ Od zarządców województw posiadających tytuł Miasta Cittàslow
 - ☐ Od zarządców województw nie posiadających tytułu Miasta Cittàslow
 - ☐ Od lokalnej społeczności
 - ☐ Z audycji ogólnokrajowych
 - ☐ Z audycji miğdzynarodowych
 - ☐ Z telewizji
 - ☐ Z mediów społecznościowych
 - ☐ Inne (Proszę Określić) _____
7. Ile trwały wszystkie przygotowania przed zgłoszeniem do sieci Miast Cittàslow? (Miesiąc/Rok) _____
8. Kiedy nastąpiło zgłoszenie do sieci Miast Cittàslow (data)? (Dzień/Miesiąc/Rok) _____
9. Proszę podać datę przyjęcia do sieci Miast Cittàslow? (Dzień/Miesiąc/Rok) _____

A - - Spostrzeżenia Zarządców odnośnie Miasta Cittàslow <i>Pytania znajdujące się w tej części zostały przygotowane tak, aby ocenić spostrzeżenia zarządców odnośnie ruchu miast Cittàslow .</i> 1) Proszę uporządkować cele miast Cittàslow w kolejności ich znaczenia od 1 do 6. (Proszę zaznaczyć <u>najważniejszy cel =1, najmniej ważny cel = 6.</u>) ☐ Zapewnienie lokalnego rozwoju ☐ Podwyższenie jakości życia miejskiego lokalnej społeczności ☐ Sprzedaż destynacji (miejsca docelowego) jako możliwej do kontynuacji Inne (Proszę Określić) _____ ☐ Ochrona tkanki historycznej i architektonicznej destynacji ☐ Ochrona środowiska ☐ Rozwój turystyki	
2) Proszę uporządkować kryteria „Miast Cittàslow ” w których jesteście Państwo zarządcami/urzędnikami pod względem stopnia trudności. (Proszę zaznaczyć odpowiednio najłatwiejsze to „1” (... 2, 3, 4, 5, 6...) najtrudniejsze to „7”.) ☐ Polityka dotycząca środowiska ☐ Polityka dotycząca infrastruktury ☐ Działalność dotycząca podwyższenia jakości miasta ☐ Działalność i wspieranie projektów Powolne Jedzenie ☐ Wspieranie lokalnych produktów i produkcji ☐ Gościnność ☐ Świadomość/Serdeczność	
3) Czy w procesie przystępowania do Miast Cittàslow zasięgnęliście Państwa opinii lokalnej społeczności?	☐ Tak ☐ Nie ☐ Częściowo
4) Czy w procesie przystępowania do Miast Cittàslow uzyskali Państwo wsparcie od lokalnej społeczności?	☐ Tak ☐ Nie ☐ Częściowo
5) Czy w procesie przystępowania do Miast Cittàslow udzielili Państwo szkolenia dla społeczności lokalnej w danej kwestii?	☐ Tak ☐ Nie ☐ Częściowo
6) Czy sieć Miast Cittàslow może być wprowadzana w większych miastach?	☐ Tak ☐ Nie ☐ Częściowo

B- Pytania odnośnie procesu przystąpienia do sieci Miast Cittàslow		Zdecydowanie zgadzam siğ	Zgadzam siğ	Ani siğ zgadzam ani siğ nie zgadzam	Nie zgadzam siğ	Zdecydowanie nie zgadzam siğ
<i>W tej części znajdują się wyrażenia dotyczące procesu przystąpienia do sieci Miast Cittàslow . Proszę zaznaczyć odpowiedź przedstawiającą Państwa stosunek to tychże wyrażen.</i>						
Do sieci Miast Cittàslow...	opłata zgłoszeniowa płacona za przystąpienie jest wysoka.	☐	☐	☐	☐	☐
	biurokratyczne procedury w procesie przystąpienia do sieci trwają długo.	☐	☐	☐	☐	☐
	nastąpiła niedostateczność informacji w kwestii przystąpienia.	☐	☐	☐	☐	☐
	największe wsparcie w procesie przystąpienia przyszło od lokalnej społeczności.	☐	☐	☐	☐	☐
	największe wsparcie w procesie przystąpienia przyszło od lokalnych zakładów.	☐	☐	☐	☐	☐
	największe wsparcie w procesie przylączenia przyszło od odwiedzających.	☐	☐	☐	☐	☐
kryteria konieczne do przystąpienia do sieci powinny wykazać się elastycznością, odpowiednio do struktury każdego regionu.		☐	☐	☐	☐	☐

C- Pytania dotyczące Powolnych Miast i możliwych do kontynuacji destynacji		Zdecydowanie zgadzam siğ	Zgadzam siğ	Ani siğ zgadzam ani siğ nie zgadzam	Nie zgadzam siğ	Zdecydowanie nie zgadzam siğ
<i>Proszę zaznaczyć odpowiedź przedstawiającą Państwa stosunek do tychże wyrażen.</i>						
Miasta Cittàslow...	Przewyższają destynacje, które tego tytułu nie otrzymały.	☐	☐	☐	☐	☐
	Podwyższają jakość życia miejskiego lokalnej społeczności.	☐	☐	☐	☐	☐
	Podwyższają poziom dochodów lokalnej społeczności.	☐	☐	☐	☐	☐
	Zwiększają liczbę turystów odwiedzających daną destynację.	☐	☐	☐	☐	☐
	Zapewniają rozwój lokalny.	☐	☐	☐	☐	☐
	Zwiększają bio różnorodność destynacji.	☐	☐	☐	☐	☐
	Wspierają otwieranie restauracji działających zgodnie z ruchem Powolne Jedzenie.	☐	☐	☐	☐	☐
	Powodują zanieczyszczenie środowiska.	☐	☐	☐	☐	☐
	Zwiększają świadomość związaną ze środowiskiem.	☐	☐	☐	☐	☐
	Powodują przeciążenie w danej destynacji.	☐	☐	☐	☐	☐
	Pomagają w zwiększeniu rodzajów turystyki alternatywnej.	☐	☐	☐	☐	☐
	Są bezpośrednio skuteczne przy upowszechnianiu destynacji.	☐	☐	☐	☐	☐
	Są skuteczne przy sprzedaży destynacji.	☐	☐	☐	☐	☐
	Są wybierane przez świadomych odwiedzających.	☐	☐	☐	☐	☐
	Zapewniają korzystny wkład w trwałości destynacji.	☐	☐	☐	☐	☐
	Zwiększają rozpoznawalność destynacji.	☐	☐	☐	☐	☐
	Wzmacniają wizerunek destynacji.	☐	☐	☐	☐	☐
	Są narzędziem w budowaniu marki destynacji.	☐	☐	☐	☐	☐
	Zapewniają zwiększenie możliwości pracy w regionie.	☐	☐	☐	☐	☐
	Nie zapewniają wkładu w rozwój destynacji.	☐	☐	☐	☐	☐

D-Pytania odnośnie wymiarów trwałości		Zdecydowanie zgadzam siğ	Zgadzam siğ	Ani siğ zgadzam ani siğ nie zgadzam	Nie zgadzam siğ	nie zgadzam siğ
<i>Proszę zaznaczyć odpowiedź przedstawiającą Państwa stosunek do tychże wyrażen.</i>						
Kiedy Państwa miasto stało się Miastem Cittàslow wówczas...	zmniejszyły się problemy infrastruktury miasta.	☐	☐	☐	☐	☐
	rozwinęły się usługi transportowe miasta.	☐	☐	☐	☐	☐
	Miasto zapewniło korzyści konkurencji.	☐	☐	☐	☐	☐
	Zwiększyła się liczba dostawców lokalnych.	☐	☐	☐	☐	☐
	Miasto stało się atrakcyjne dla inwestorów.	☐	☐	☐	☐	☐
	Wzrosła lokalna przedsiębiorczość.	☐	☐	☐	☐	☐
	Zwiększyła się liczba kobiet przedsiębiorców.	☐	☐	☐	☐	☐
	Zwiększono projekty odpowiedzialności społecznej.	☐	☐	☐	☐	☐
	Zwiększył się wkład dla miasta okolicznych uniwersytetów.	☐	☐	☐	☐	☐
	Wzrosła liczba organizowanych w mieście wydarzeń kulturalnych, artystycznych i rozrywkowych.	☐	☐	☐	☐	☐
	Wzrosła świadomość społeczności odnośnie środowiska.	☐	☐	☐	☐	☐
	Wzrosła wrażliwość zakładów na środowisko przyrodnicze.	☐	☐	☐	☐	☐
	Zadbano o tkankę historyczną miasta.	☐	☐	☐	☐	☐
	Objęto ochroną tkankę historyczną miasta.	☐	☐	☐	☐	☐
	W mieście rozpoczął się zaplanowany rozwój.	☐	☐	☐	☐	☐
	W mieście wzrósł poziom porządku publicznego i bezpieczeństwa.	☐	☐	☐	☐	☐

Jeżeli chcą Państwo podzielić się opiniami lub propozycjami związanymi z tematem badań proszę wypisać je poniżej:

Jeżeli chcą Państwo zostać powiadomieni odnośnie wyników badań proszę poniżej wpisać swój adres mailowy:

_____@_____

Adres kontaktowy: e-mail: sonder@anadolu.edu.tr

DZIĘKUJĘ ZA POŚWIĘCONĄ UWAGĘ.

Kaynakça

- Acuner, E. (2014). Çamlıhemşin için Cittaslow model önerisi: Karşılaştırmalı bir analiz. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Akoğlan Kozak, M. A. ve Bahçe, S. (2012). *Özel ilgi turizmi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Akoğlan Kozak, M. A.ve Aksöz, E. O. (2013). Eskişehir ili Seyitgazi ilçe merkezinin sakin şehir (Cittaslow) hareketi kapsamında değerlendirilmesi. Yayınlanmamış Bilimsel Araştırma Projesi. BAP No: 1105E103. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- Alter, L. (2008). Hayatımızı Değiştirebilecek 7 Yavaş Akım. <http://v3.arkitera.com/h36870-hayatimizi-degistirebilecek-7-yavas-akim.html> (Erişim tarihi: 30.05.2013)
- Alpar, R. (2003). *Uygulamalı çok değişkenli istatistiksel yöntemlere giriş (1. Basım)*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Andarabi, F. F. (2012). Cittaslow markasına sahip şehirlerde yerel halkın turizme yaklaşımı üzerine bir analiz: Seferihisar örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.
- Baldemir, E., Kaşmer Şahin, T., ve Kaya, F. (2013). Yavaş şehir olma durumunun analitik hiyerarşi süreci ile değerlendirilmesi. *Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 2(1).
- Bauman, Z. (1997). *Küreselleşme*. İstanbul: Ayrıntı Yayınevi.
- Bostancı, M. N. (1990). *Kültür ve değişme*. İstanbul: Hamle Yayınları.
- Cadman, D., Willis, S., & Jackson Environment Inst., London (United Kingdom); University Coll., London (United Kingdom). School of Public Policy (1998). *A review of sustainability indicators*. University College London, School of Public Policy.
- Caffyn, A. (2007). Slow tourism, www.tpnw.org. (Erişim tarihi: 25.04.2013).
- Campbell, S. (1996). Green cities, growing cities, just cities? Urban planning and the contradictions of sustainable development. *Journal of the American Planning Association*, 62(3), 296-312.
- Cataldi, C., Dickson, M. ve Grover, C. (2010). Slow fashion: Tailoringa strategic approach towards sustainability. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İsveç: Blekinge Institute of Technology.

- Cittaslow Charter (2011). Cittaslow Kriterleri. <http://www.cittaslow.org/section/association/charter> (Erişim tarihi: 25.04.2013).
- Coşar, Y. (2013). Yavaş şehir (cittaslow) olgusunun turist davranışları ve yerel halkın kentsel yaşam kalitesi algısına etkileri. Yayınlanmamış Doktora Tezi. İzmir: Dokuz Eylöl Üniversitesi.
- Çakıcı, C., Yenipınar, U. ve Benli, S. (2013). Seferihisar halkının yavaş (sakin) şehir hareketi uygulamalarına ilişkin tutumları ve algıları ile yaşam doyumları üzerine bir araştırma, Ulusal Turizm Kongresi Bildiriler Kitabı. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Çerçi, A. (2013). Destinasyon markalama ve yavaş şehir Seferihisar'ın destinasyon marka imajı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.
- Çiner, C. U. (2011). Cittaslow hareketi ve Türkiye'deki uygulamaları, *Memleket Yerel Yönetim Dergisi*, (71), 13.
- Dall'Aglio, S., Nazzaruolo A. ve Zago M. (2011). Slow Tourism, Valorization and promotion of slow tourist itineraries between Italy and Slovenia. Guide Lines for the Development of the Slow Tourism Project Guide Lines for the Development of the Slow Tourism Project (Workshop with the stakeholders and the operators).
- Darling, J. A. R. (2011). *Dunedin tourism operators perceptions of environmental certification schemes in New Zealand*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yeni Zelanda: Dunedin Üniversitesi.
- Dickinson, J. E., Lumsdon, L. M. ve Robbins, D. (2011). Slow travel: Issues for tourism and climate change. *Journal of Sustainable Tourism*, 19(3), 281-300.
- Dietz, A. (2006). *Citta'slow –das gute Leben. Kulturelles Erbe, Nachhaltigkeit und Lebensqualita't in Kleinsta'dten*. Magisterarbeit: Universita't Tu'bingen.
- Doetuchi, A. (2003). Community Businesses and the "Slow Life". Exploring New Social Values for the 21st Century. Social Development Research Group. <http://www.nli-research.co.jp/english/socioeconomics/2003/li030516.pdf> (Erişim tarihi: 25.04.2013).
- Doğan, M., Aksu, M., Çelik, Ö., ve Kaymak, H. (2014). Cittaslow markasının turizme etkisi: Seferihisar'daki konaklama işletmeleri yöneticileri üzerine bir araştırma. *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 4(2).

- Doğutürk, G. (2010). Mimari ve yaşam kalitesi bağlamında yavaş şehir hareketi ve Seferihisar örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi.
- Eker, B. (2006). Sakin şehirler sakın hayat. <http://www.habitat.org.tr/sakin-sehirler/383-sakin-sehirler-citta-slow.html> (Erişim tarihi: 22.01.2013).
- Ekiz, D. (2009). *Bilimsel araştırma yöntemleri: Yaklaşım, yöntem ve teknikler*. Anı Yayıncılık.
- Erten, S. (2009). “Cittaslow” yavaş şehir Seferihisar. *Arredamento Mimarlık Dergisi*, (9), 106-109.
- Goodland, R. (1995). The concept of environmental sustainability. *Annual Review of Ecology and Systematics*, (26), 1-24.
- Göçkan, E. (2012). İzmir ili yavaş şehir Seferihisar örneğinde doğal ve kültürel yapıüzerine araştırmalar. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi.
- Grzelak-Kostulska, E., Hołowiecka, B., & Kwiatkowski, G. (2011). Cittaslow International Network: An Example of a Globalization Idea?. *In the Scale of Globalization. Think Globally, Act Locally, Change Individually in the 21st Century*, University of Ostrava, Ostrava, 186-192.
- Gündüz, C. (2012). Pragmatism and Utopia under the auspices of neoliberalism: turning out to be cittaslow of Seferihisar. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Günerhan, S. A., Erdem, Ü. ve Günerhan, H. (2010). Çevre ve enerji açısından yavaş şehir hareketinin gelişimi, *Tesisat Mühendisliği*, (118), 32-37.
- Gürbüz, Ö. (2011). Türkiye'den yeşil bir kent çıkar mı? <http://www.yesilekonomi.com/kose-yazilari/ozgur-gurbuz/turkiyeden-yesil-bir-kent-cikar-mi> (Erişim tarihi: 15.06.2013).
- Heitmann S., Robinson, P. ve Povey G. (2011). *Slow food, slow cities and slow tourism. Research themes for tourism*. (Ed: P. Robinson, S. Heitmann ve Dr. P. Dieke). UK: MPG Books Group.
- Holmberg, J. ve Sandbrook, R. (1992). Sustainable development: what is to be done? (Ed. Johan Holmberg). Washington: Island Press.

- Honore, C. (2008). *Hız çılgınlığına başkaldıran yavaşlık hareketi; yavaş*. (In Praise of Slow, Çev: E. Gür). İstanbul: Alfa Kitap.
- İnsel, A. (2011). Sakin kent hareketi Türkiye’de. http://www.radikal.com.tr/yazarlar/ahmet_insel/sakin_kent_hareketi_turkiyede-1073018 (Erişim tarihi: 08.05.2013).
- Jones, P., Shears, P., Hillier, D., Comfort, D. ve Lowell, J. (2003). Return to traditional values? A case study of Slow Food. *British Food Journal*, 105(4/5), 297-304.
- Kahraman, N. ve Türkay, O. (2006). Turizm ve Çevre. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Karasar, N. (1995). *Bilimsel araştırma yöntemi* (5. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karasar, N. (2005). *Bilimsel araştırma yöntemi* (15. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi – Kavramlar, İlkeler, Teknikler* (20. Basım). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- Kavas, G. ve Kavas, N. (2012). Slow food (yavaş yemek) ve cittaslow (yavaş şehir), *Dünya Gıda*, (74). <http://www.dunyagida.com.tr/yazar.php?id=11&nid=2849> (Erişim tarihi: 22.01.2013).
- Keskin, E. B. (2010). Sürdürülebilir kent kavramına farklı bir bakış olarak yavaş şehirler (Cittaslow): Seferihisar örneği. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kütahya: Dumlupınar Üniversitesi.
- Knox, P. L. (2005). Creating ordinary places: Slow cities in a fast world. *Journal of Urban Design*, 10(1), 1–11.
- Knox, P. ve Mayer H. (2006). Slow Cities: Sustainable Places in a Fast World. *Journal of the Urban Affairs Association*, Greenwich, JAI Press, 321–334.
- Knox, P. L. ve Mayer, H. (2009), *Small town sustainability, economic, social and environmental innovation*. Berlin: Birkhaeuser Verlag AG.
- Kozak, N., Kozak, M. A. ve Kozak, M. (2010). *Genel turizm, ilkeler ve kavramlar* (10.Basım). Ankara: Detay Yayıncılık.
- Kuzeydoğu Anadolu Kalkınma Ajansı (KUDAKA) (2013). http://kudakaturizm.org/download/BMVC_Sonuc_Bildirgesi.pdf (Erişim tarihi: 08.04.2013).

- Loades, C. M. (2005). Tempo giusto: slow cities and the revitalization of locality in the age of globalisation. <https://www.duo.uio.no/bitstream/handle/10852/16488/FINISHEDxVERSION-THExTHESIS.pdf?sequence=1&isAllowed=y> (Erişim tarihi: 10.02.2013).
- Malatesta, S., Weiner, S. ve Yang, W. (2005). The slow food companion. Bra: Slow Food.
- Malhotra, N. K. (1996). *Marketing research: An applied orientation (2. Basım)*. New Jersey: Prentice Hall, Inc.
- Mayer, H. ve Knox, P. L. (2006). Slow cities: sustainable places in a fast world. *Journal of urban affairs*, 28(4), 321-334.
- Mayer, H. ve Knox, P.L. (2009). Cittaslow: Ein programm für nachhaltige stadtentwicklung. Raumstrukturen and aktuelle Entwicklungsprozesse in Deutschland, (5), 207-222.
- Mega, V., ve Pedersen, J. (1998). *Urban sustainability indicators*. Office for Official Publications of the European Communitics.
- Messitte, Z. (2008). Thinking locally before acting globally: The rise of selective provincialism. *World Literature Today*, 82(2), 34-37.
- Middleton, V.T.C. ve Hawkins, R. (1998). *Sustainable tourism: A marketing perspective*. Oxford: Butterworth- Heinemann.
- Miele, M. (2008), CittàSlow: Producing slowness against the fast life, *Space and Polity*, 12(1), 135.
- Mowforth, M. ve Munt, I. (1998). *Tourism and sustainability: New tourism in the third world*. New York: Routledge.
- Mowforth, M. ve Munt, I. (2003). *Tourism and sustainability: Development and new tourism in the third world (2. Basım)*. London: Routledge.
- Mutdoğan, S. (2010). Seferihisar örneğinde sakin şehir hareketi. GreenAge Symposium. İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi.
- Nemli, E. (2009). Sürdürülebilir gelişme: Ekonomi ile çevre arasındaki denge, www.kalder.org/genel/Esra%20Nemli%20Oturum%205E%20Windows%20XP.ppt (Erişim tarihi: 19.05.2013).
- Nilsson, J. H., Svärd A., Widarsson Å. ve Wirell T. (2011). “Cittáslow” eco-gastronomic heritage as a tool for destination development. *Current Issues in Tourism*, 14(4), 373-386.

- Nosi, C. ve Zanni, L. (2004). Moving from “typical products” to “food-related services”: the Slow Food case as a new business paradigm. *British Food Journal*, 106(10/11), 779-792.
- Orum, A. M. ve Chen X. (2003). *The world of cities*. UK: Blackwell Publishing.
- Özdamar, K. (2011). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi 1 / Çok değişkenli analizler (8. Basım)*. Eskişehir: Kaan Kitabevi.
- Özdemir, G. (2008). *Destinasyon pazarlaması*. Ankara: Detay yayıncılık.
- Özgenç, Ö. (2012). İdeal toplum düzeni arayışında kurgulanan kentsel planlamalar, ütopya ve yavaş şehir akımı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi.
- Özkan, H. C. (2011). Bir sürdürülebilir kent modeli: Yavaş şehir hareketi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi.
- Özmete, E. (2010). Sosyal hizmette sürdürülebilir kalkınma anlayışı: Kavramsal analiz, *Aile ve Toplum Dergisi*, 6(22), 79- 90.
- Öztürk, S. (2012). Small towns reshaping their urban planning policies joining in the cittaslow international network: The case of Seferihisar in Turkey. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi.
- Parkins, W. ve Craig G. (2006). *Slow living*. New York: Oxford International Publishers.
- Petrini, C. (2003). *Slow food, the case for taste*. New York: Columbia University Press.
- Petrini, C. ve Padovani, G. (2011). *Slow food devrimi: Arcigola'dan Terra Madre'ye: Yeni bir yaşam ve yemek kültürü*. (Çev: Ç. Ekiz). İstanbul: Sinek Sekiz Yayınevi.
- Pink, S. (2008a). Re-thinking contemporary activism: From community to emplaced sociality. *Ethnos*, 73(2), 163-188.
- Pink, S. (2008b). Sense and sustainability: The case of the Slow City movement. *Local Environment*, 13(2), 95-106.
- Pink, S. (2009). Urban social movements and small places: Slow cities as sites of activism. *City*, 13(4), 451-465.
- Polat, E. (2011). Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden: Yavaş kent hareketi. *Mimarlık Dergisi*, (359).
- Radstrom, S. J. (2005). An urban identity movement rooted in the sustainability of place: A case study of slow cities and their application in rural Manitoba. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kanada: Manitoba Üniversitesi.

- Radstrom, S. J. (2011). Identity: An introduction and history of cittaslow”. *Italian Journal of Planning Practice*, 1(1), 90-113.
- Ritzer, G. (2011). *Toplumun mcdonaldlaştırılması*. (Çev: Ş. S. Kaya). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Robertson, R. (1999). *Küreselleşme: Toplum kuramı ve küresel kültür*. (Çev: Ü. H. Yolsal) Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.
- Saruhan, Ş. C. ve Özdemirci, A. (2011). *Bilim, felsefe ve metodoloji*. İstanbul: Beta Yayınevi.
- Scarpato, R. (2002). *Gastronomy as a tourist product: The perspective of gastronomy studies. Tourism and Gastronomy*. (Ed: M. Hjalager ve G. Richards). London: Routledge.
- Schneider, S. (2008). Good, clean, fair: The rhetoric of the slow food movement. *College English*, 70(4). <http://eyad.mu.edu.tr/index.php/eyad/article/view/53/46> (Erişim tarihi: 10.01.2013)
- Sezgin, M. ve Ünüvar, Ş. (2011), *Yavaş şehir; sürdürülebilirlik ve şehir pazarlaması ekseninde*. Konya: Çizgi Kitabevi.
- Sırım, V. (2012). Çevreyle bütünleşmiş bir yerel yönetim örneği olarak “sakin şehir” hareketi ve Türkiye’nin potansiyeli. *Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*, 1(4), 121.
- Stone, M. K. ve Barlow, Z. (Eds.). (2005). *Ecological literacy: Educating our children for a sustainable world*. San Francisco: Sierra Club Books.
- Swarbrooke, J. (1995). *The development and management of visitor attractions*. Oxford: Butterworth- Heinemann.
- Swarbrooke, J. (1999). *Sustainable tourism management*. Wallingford: Cab International.
- Thomas, R. M. (1998). *Conducting educational research: A comparative view*. Westport, Conn: Bergin ve Garvey.
- Toplu, H. İ. (2012). *Yavaş şehirler (cittaslow/slow cities) ve halk sağlığı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İzmir: Ege Üniversitesi.
- Tural, N. K. (2004). *Küreselleşme ve üniversiteler*. Ankara: Kök Yayıncılık.
- Tütüncü, Ö. (2001). *Yiyecek içecek işletmelerinde müşteri tatmininin ölçülmesi*. Ankara: Turhan Kitabevi.

- von Zweigbergk, K. (2009). Cittaslow i Falköping. http://epsilon.slu.se:8080/archive/00003220/01/vonzweigbergk_k_090416.pdf (Erişim tarihi: 10.03.2013)
- Wahab, S. ve Pigram, J. J. (1997). Tourism and sustainability: policy considerations. *Tourism, development and growth: The challenge of sustainability*, 277-290.
- World Commission on Environment and Development (1987). Our Common Future. Oxford: Oxford University Press.
- Yazıcıoğlu, Y. ve Erdoğan, S. (2004). *Spss uygulamalı bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yurtseven, H. R., Kaya O. ve Harman S. (2010). *Yavaş hareketi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yükselen, C. (2006). *Pazarlama Araştırmaları (3.Basım)*. Ankara: Detay Yayıncılık.

İnternet Kaynakçası

<http://www.cittaslow.com> (Erişim tarihi: 15.04.2013).

<http://www.cittaslow.info> (Erişim tarihi: 20.04.2013)

<http://www.cittaslow.net> (Erişim tarihi: 15.04.2013).

<http://www.cittaslow.org> (Erişim tarihi: 17.04.2013).

<http://www.cittaslow.org/article/cittaslow-2013-general-assembly-seferihisar-zmir-draft-programme> (Erişim tarihi: 25.05.2013).

<http://www.cittaslowseferihisar.org> (Erişim tarihi: 18.04.2013).

<http://www.cittaslowturkiye.org> (Erişim tarihi: 10.04.2013).

<http://www.cittaslowusa.org> (Erişim tarihi: 20.04.2013).

http://www.hurriyet.com.tr/ege/7937963.asp?gid=142&sz_5428 (Erişim tarihi: 01.03.2013).

http://www.radikal.com.tr/hayat/hiperebevynlige_karsi_yavas_ebeveynlik-1190947 (Erişim tarihi: 10.05.2014).

<http://seferihisar.bel.tr/tum-haberler/haberler/seferihisar-haber/essiz-lezzetler-sefertasinda> (Erişim tarihi: 25.09.2014)

<http://www.slothclub.com> (Erişim tarihi: 15.06.2013).

<http://www.slowart.co.uk/> (Erişim tarihi: 25.01.2013).

<http://www.slowfood.com> (Erişim tarihi: 12.04.2013).

<http://www.slowfoodanadolu.com> (Erişim tarihi: 28.04.2013).

<http://www.slowgardening.net/> (Erişim tarihi: 15.05.2014).

<http://www.slowmovement.com> (Erişim tarihi: 12.04.2013).

<http://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/Agenda21.pdf> (Erişim tarihi: 10.03.2013).

<http://www.terramadre.info> (Erişim tarihi: 30.05.2013).

<http://www.tuik.gov.tr/> (Erişim tarihi: 01.04.2013).

<http://www.yeniasir.com.tr/yasam/2012/06/11/seferihisara-salyangoz-restorani> (Erişim tarihi: 25.09.2014)